

2023

ÅRSREDOVISNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	4
Året som gått.....	5
Vart gick skattepengarna.....	7

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling	8
Den kommunala koncernen	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Händelser av väsentlig betydelse	16
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	17
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	21
Balanskravsresultat	27
Väsentliga personalförhållanden	28
Förväntad utveckling	32
Miljöredovisning.....	33

Räkenskaper

Resultaträkning, kassaflödesanalys.....	35
Balansräkning	36
Noter	37
Fastighetsverksamhet, resultat, balansräkning och noter	47
Specifikation kommunstyrelsens förfogandemedel	49
Drift-, investerings- och exploateringsredovisning	50
Revisionsberättelse	55

Verksamhetsberättelse

Kommunstyrelse.....	56
Valnämnd, överförmyndare och revision.....	60
Socialnämnd	63
Barn- och utbildningsnämnd	72
Kultur- och fritidsnämnd	80
Samhällsbyggnadsnämnd.....	86
Miljö- och byggnadsnämnd	96
De kommunala bolagen	100
Ordlista förkortningar.....	102

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

De förtroendevalda behöver ständigt adressera de långsiktiga frågorna och staka ut riktningen. Att med stöd i underlag från förvaltningen ta beslut och lägga grunden för det framtida samhället. Därefter följer en genomförandefas.

Något förenklat kan man säga att år 2023 har kännetecknats av att kommunen i flera avseenden befunnit sig i en genomförandefas. Ett övergripande genomförandearbete har varit kopplat till den kommunala ekonomin. Under året har ett stort arbete lagts ned på att anpassa verksamheten till högre ränte- och prisnivåerna samt, framför allt, högre pensionskostnader med anledning av inflationen. Kostnadskostymen behövde helt enkelt anpassas, på samtliga nivåer, till de intäkter som fanns till förfogande för att inte skjuta över kostnader på framtida generationer.

Med utgångspunkt i en ambition om att tillhandahålla en likvärdig utbildning av högsta kvalitet, inom ramen för de resurser som finns till förfogande, har barn- och utbildningsnämnden dessutom behövt anpassa verksamheten till ett minskat antal barn. Förändringarna har i sin tur väckt en viss oro och motstånd, vilket i sig har varit en utmaning i genomförandet.

Även arbetet med det nya kommunhuset och etableringen av en gymnasieskola har varit i en genomförandefas. Samtliga politiska beslut som behövde tas togs under året och de medarbetare som hade sin arbetsplats i kommunhuset flyttade till andra lokaler. I takt med projektets genomförande har medborgarnas åsikter om den utstakade riktningen vuxit i omfattning, positiva som negativa, och ställt krav på organisationen att hantera.

Kännetecknande för året har även varit att genomföra den antagna näringslivstrategin. Som följer av ordet är arbetet i första hand av långsiktig karaktär och avvägningar i de tidiga

skedena av största vikt. Intresset bland fastighetsutvecklare för att medverka i omvandlingen av Norr Vinstorp har vuxit och burit frukt. Ett större destinationshotell vid Lomma beach beviljades bygglov och förhoppning är att det snart står klart. Samarbetet med SLU och Akademiska hus kring hur vi lämpligen värnar och utvecklar området kring Campus intensifierades. Vidare har arbe-

tet med att tillskapa en nischad företagspark längs Malmövägen tagit viktiga steg. Slutligen har ett visst mått av företagsetableringar byggts in i förslagen till detaljplaner för Bjärreds vångar.

En annan utstakad politisk vilja handlar om att få stopp på befolkningsminskningen i kommunen. Här har vi inte lyckats. Fortfarande är antalet födda under året färre än antalet avlidna parat med att det är fler som flyttar från kommunen än till. Vidare fortsätter medelåldern att öka. För att lösa problemet behöver bostadsbyggandet komma i gång. Flera planer närmar sig ett antagande, vilket ger nödvändiga förutsättningar för att fortsätta vara ett attraktivt samhälle med hög kvalitet i verksamheterna.

Vad gäller kommunens ekonomi kan det som vanligt konstateras att den, på sista raden, är i ordning. Resultatet blev något högre än förväntat, vilket medfört att det planerade lånebehovet har minskat.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till kommunens alla medarbetare för året som har gått. Att ta fram beslutsunderlag, som av det stora flertalet upplevs som gediget, samt att implementera politiska beslut kan var för sig ofta vara krävande. Stort tack för er uthållighet och professionalism!

A handwritten signature in blue ink, reading 'RWGL', which is a stylized representation of the name Robert Wenglén.

Robert Wenglén,
Kommunstyrelsens ordförande

ÅRET SOM GÅTT

STÖRRE PROJEKT

Långa bryggan

En ny brygga invigdes i februari med bandklippning, kaffe och tipspromenad. Bryggan har fått en större plattform och blivit bredare.

Föreningen Bjarred Saltsjöbads ordf. Hans Eyrich och samhällsbyggnadsnämndens ordförande Charlott Enocson klipper bandet till nya Långa bryggan.

Bjärreds vångar

Arbetet med Bjärreds vångar fortsatte. Planeringen av andra etappen påbörjades där förutsättningarna för grönområden, gång- och cykelstråk, mötesplatser, kulturhus, förskola och bostäder utreds.

Under året anordnades informationsmöten och öppet hus för allmänheten gällande projekt i Bjarred och även verksamhetsområde Malmövägen/E6:an i Lomma.

Lillevångens gruppbostad

Det nya gruppboendet på Lillevångsgatan i Lomma färdigställdes i februari och verksamheten öppnade upp för inflyttning i sex lägenheter.

Ny idrottshall i Borgeby

Den 16 april invigdes den nya Rutsborghallen i Borgeby. Idrottshallen är anpassad för trupp-gymnastik. På taket är det solceller. Utanför hallen finns en multiplan med konstgräs, studsmattor och lektytor.

Årets företagare

Årets företagare utsågs i maj: Magnus Lindgren på New Seed It Solutions AB. Samtidigt utsågs Linda Sjöholm till Årets Nyföretagare och Pontus Larsson till Årets Unga Företagare.

Sommargågatan

Sommargågatan på Kajgatan i Lomma återkom för tredje året, nu under en kortare period: 22 juni-3 augusti.

Lommafesten

Sista helgen i maj anordnades sedanvanligt Lommafesten av Lomma Event. Lomma kommun deltog med en välbesökt tältutställning på Kajgatan där olika verksamheter visade upp sitt utbud.

Kulturfest

Den 17 juni anordnades Kulturfest Bjarred Lomma. Konst och musik, artister och magiker fyllde scenerna främst vid Amfiteatern och Bjarreds torg. Nya torget i Bjarreds centrum invigdes också under dagen.

Nya Bjarreds torg

Cykelled invigdes

Cykelleden Skåne, där en av dellederna går från Lomma till Kristianstad, invigdes i juni.

Hälsomässa

För att uppmärksamma äldres hälsa anordnades en hälsomässa på Havsblick i september.

20 år

Ljungen daglig verksamhet i Bjarred firade 20 år.

Kampanj mot våld i nära relationer

I november uppmärksammade Lomma kommun det nationella initiativet En vecka fri från våld och Orange Day genom informationskampanj, utdelning av rosor och hissad orange flagga utanför kommunhuset i Lomma och Medborgarhuset i Bjarred.

Orange flagga utanför kommunhuset, Lomma

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

Pedagogisk omsorg upphör

Barn- och utbildningsnämnden fattade beslut om att avveckla pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare) i kommunal regi från och med augusti.

Utökat anhörigstöd

Anhörigstödet i Lomma kommun utökades till att omfatta anhöriga till personer med en funktionsvariation (LSS).

”Mitt skolval”

En ny e-tjänst infördes för skolvalet. E-tjänsten ”Mitt skolval” ska underlätta och effektivisera skolvalsprocessen för både vårdnadshavare och personal.

Under hösten väckte förslag om ändrat antal förskoleklasser debatt. Minskat elevunderlag och befolkningsprognos leder till ett minskat antal förskoleklasser med start hösten 2024.

Organisationsförändring UKF

Beslut fattades om att från och med den 1 augusti 2024 ska ansvaret för elevcoacher, fritidshem och skolbiblioteken övergå till Barn- och utbildningsnämnden, från att ha legat under kultur- och fritidsnämndens ansvar.

Färdtjänst

Socialnämnden tog beslut om att säga upp avtalet med kommunresor och ersätta tjänsten med färdtjänst.

RANKINGAR

Höje å

Höje å vattenråd tilldelades Region Skånes hederspris i miljö för sin nyckelroll i att hitta praktiska lösningar till de växande utmaningar som klimatförändringarna innebär. Höje å vattenråd är en frivillig sammanslutning av kommuner, industrier, vattenavledningsföretag och övriga som är berörda av vattnet i Höje å avrinningsområde.

Kretsloppspris

Karstorpsskolan Norras skolkök fick Sysavs kretsloppspris i maj. Skolköket fick priset för att på ett lyckat sätt ha engagerat hela skolan för att minska matsvinnet.

Klimatanpassning och miljö

Lomma kommun kom på tredje plats i den ranking som genomförs av IVL Svenska Miljöinstitutet och Svenska Försäkring gällande kommuners arbete kring klimatanpassning. Lomma kommun kom på plats 4 i kategorin storstäder och storstadsnära kommuner när Sveriges miljöbästa kommun utsågs den 3 oktober av tidningen Aktuell Hållbarhet.

Kulturpriser

Årets kulturplakett gick till två pristagare; Birgitta Nilsson, aktiv i Lomma kommuns hembygdsförening och Lomma museiförening. Lomma kommuns kulturstipendium tilldelades musikerna Fanny Bauer och Sofia Ahnfelt.

Bra skolresultat

Lomma kommuns elever hade fortsatt ett av landets bästa skolresultat. 92 % av eleverna i åk 9 uppnådde betygsriterierna i alla ämnen, vilket bara överträffades av Nykvarns kommun.

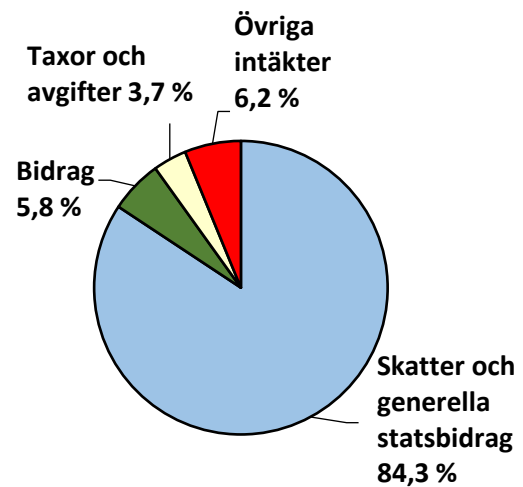
Fortsatt trygg kommun

Polisens trygghetsmätning visade att Lomma upplevs som en trygg kommun, med ett fortsatt lågt index på 1,35 (0 är ”närmast obefintligt problem” och 6 är ”alarmerande påtagligt problem.”) I Öppna jämförelser förbättrade Lomma kommun sitt resultat och klättrade från plats 6 till plats 2 nationellt när det gäller trygghet och säkerhet.

VART GICK SKATTEPENGARNA

Så här fick kommunen sina pengar 2023:

- 84,3 % av kommunens intäkter kom från skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnningar
- 5,8 % av kommunens intäkter kom från bidrag
- 3,7 % av kommunens intäkter kom från taxor och avgifter
- 6,2 % kom från övriga intäkter

100 kronor i skatt till kommunen användes under 2023 så här:

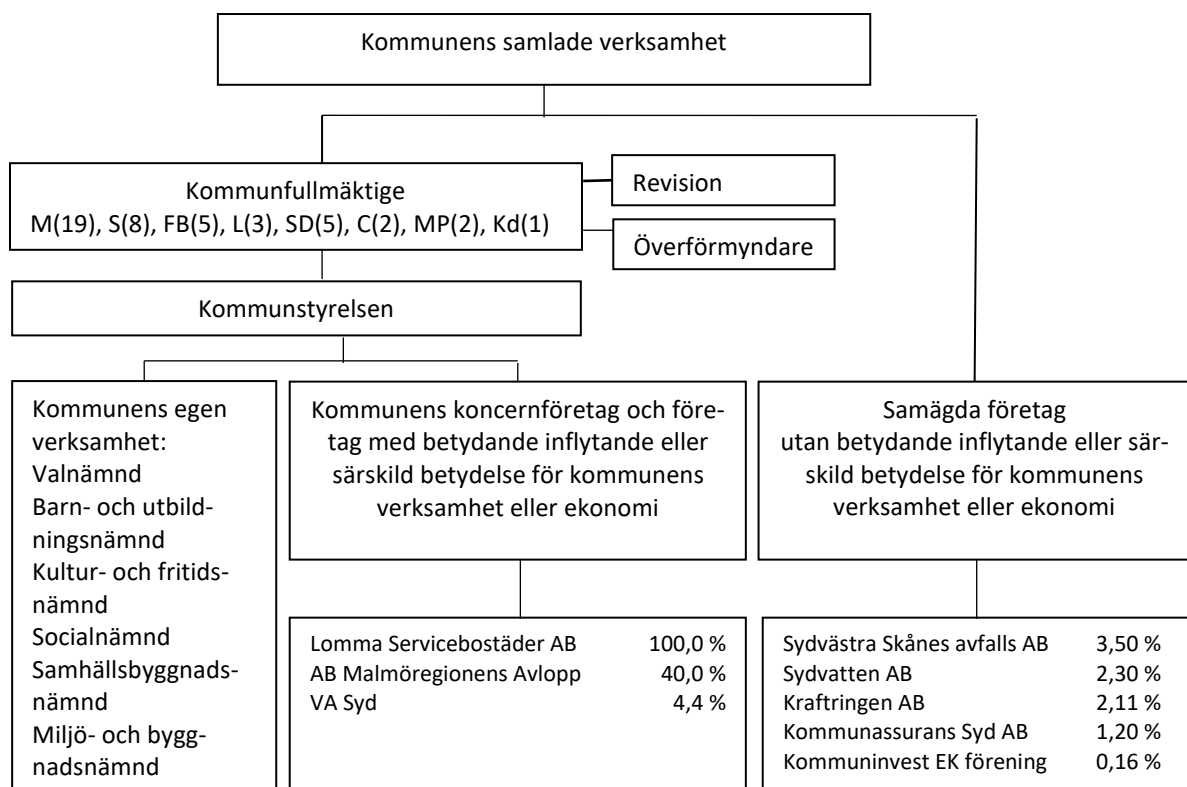

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Lomma kommun	2019	2020	2021	2022	2023
Allmänt					
Antal invånare 31 dec	24 834	24 876	24 638	24 721	24 627
- varav 0-5 år	1 813	1 695	1 594	1 493	1 459
- varav 6-15 år	4 154	4 165	4 154	4 138	4 061
- varav 16-18 år	995	1 075	1 101	1 177	1 183
- varav 19-64 år	12 791	12 753	12 605	12 677	12 662
- varav 65 år och äldre	5 081	5 188	5 184	5 236	5 262
Utdebitering av obligatoriska skatter och avgifter:					
Kommunalskatt, kr	19,64	19,64	19,64	19,64	19,64
Landstingsskatt, kr	11,18	11,18	11,18	11,18	11,18
Begravningsavgift, kr	0,25	0,25	0,25	0,26	0,26
Resultat					
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsar, mnkr	1 392,4	1 454,2	1 534,3	1 612,7	1 679,8
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	1 327,5	1 372,4	1 527,2	1 452,5	1 584,8
Verksamhetens nettokostnader, tkr/inv	53,5	55,2	62,0	58,8	64,4
Årets resultat kommunen, mnkr	104,8	88,5	65,8	120,0	67,9
Årets resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsar %	7,5	6,0	4,3	7,4	4,0
Balans					
Långfristiga skulder, tkr/inv	28,8	26,1	25,9	27,9	32,2
Soliditet %, inklusive ansvarsförbindelsen (eget kapital i % av totalt kapital)	43	46	50	51	49
Soliditet %, exklusive ansvarsförbindelsen	57	59	59	60	57
Borgensåtaganden, mnkr	160,0	158,2	157,9	163,2	166,4
Kassa					
Investeringar, mnkr	134,2	215,5	174,0	264,4	158,4
Förändring av låneskuld, mnkr	-40,0	5,0	-15,0	50,0	60,0
Personal					
Antal årsarbetare	1 410	1 488	1 602	1 594	1 573
Den kommunala koncernen					
Årets resultat	105,5	88,6	65,8	120,0	67,7
Soliditet % inklusive ansvarsförbindelsen	41	44	47	48	49
Soliditet %, exklusive ansvarsförbindelsen	53	55	56	56	57
Långfristiga skulder, tkr/inv	33,0	30,0	28,8	31,3	33,5
Koncernens nettokostnader, mnkr	1 325,1	1 371,4	1 526,6	1 451,1	1 629,6
Koncernens nettokostnader, tkr/inv	53,4	55,1	62,0	58,7	66,2

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Ekonomiska engagemang mellan kommunens koncernföretag

Intäkter, kostnader, fordringar och skulder, mnkr

Enhet	Försäljning		Borgen	
	Köpare	Säljare	Givare	Mottagare
Lomma kommun	22,3	1,9	89,0	
Lomma Servicebostäder AB	1,0	17,3		89,0
AB Malmöregionens Avlopp	0	0		
VA Syd	0,9	5,0		

Privata utförare

För att en kommunal entreprenad ska anses föreligga förutsätts att:

- det finns avtal mellan kommunen och producenten
- kommunen har ett huvudansvar för att tjänsten erbjuds kommunmedborgarna
- verksamheten annars skulle drivits i egen regi

Entreprenör	Verksamhet	Belopp mnkr	Procent av total oms
Lunds kommun m.fl.	Gymnasieskola	145,1	7,3 %
Montessori Bjerred m.fl.	För- och grundskola	43,6	2,2 %
PEAB	Gatu- och Parkarbeten	39,9	2,0 %
Samhall AB, Förenade Service AB	Städverksamhet	24,5	1,2 %
Staffanstorps kommun	Räddningstjänst	12,0	0,6 %
TOTALT		269,3	13,5 %

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Samhällsekonomisk översikt

(SKR, Cirkulär 23:36, 23:27, Ekonomirapporten, Aktuellt Ekonomi 23:56)

Kommunerna är nu inne i en fas där beslut måste fattas om hur de ska hantera en ansträngd ekonomi på kort och på lång sikt. Att väga av hur mycket verksamhet och kostnader det finns utrymme för på längre sikt är mycket svårt, men nödvändigt. Inflationens effekt på verksamhetens kostnader, inklusive pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till historiskt höga underskott. Redan i år räknar SKR med ett sammantaget underskott i sektorn där i stort sett alla regioner och en tredjedel av kommunerna går med underskott vid årets slut.

Anpassning till hög prisnivå och förhöjda räntor

Global ekonomi präglas fortsatt av hög inflation och penningpolitisk åtstramning. Bakgrunden är de störningar som rubbat utbud och efterfrågan, där pandemin, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och expansiv ekonomisk politik utmynnat i den exceptionella inflationsutveckling som utspelat sig sedan början av 2022.

Inflationen är på väg ned även om det går trögt. Nedgången innebär dock inte sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån. Svensk ekonomi drabbas hårt både av inflationen och den pågående inflationsbekämpningen. Prisökningar och räntehöjningar påverkar alla sektorer i ekonomin. Bostadsbyggandet påverkas kraftigt och antalet påbörjade lägenheter minskade med nästan 60 procent första halvåret i år jämfört med samma period förra året. Investeringarna i näringslivet har minskat men samtidigt utvecklats förhållandevis starkt med tanke på den kraftiga ränteuppgången. Högt skuldsatta och räntekänsliga hushåll bidrar också till konjunkturnedgången när deras köpkraft minskar. Inflationen har inneburit att reallönerna fallit till 2013 års nivå. Hittills har försvagningen av hushållens köpkraft mildrats av att de har använt det buffertsparande som byggdes upp under pandemin, men successivt slår de höga

priserna och räntorna igenom. Hushållens sparkvot är nere på samma nivå som före pandemin och bedömningen är att hushållen inte vill försämra sparandet ytterligare.

Även om inflationen sjunker kommer den högre prisnivån och ränteutgifterna att bestå, vilket medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer i ekonomin. I och med att inflationen stabiliseras runt målet på två procent, kan Riksbanken börja sänka styrräntan något, vilket beräknas börja under andra kvartalet 2024. Lägre inflation och mindre åtstramande penningpolitik ökar hushållens köpkraft 2024, men anpassningen till varaktigt högre prisnivå och räntor kommer sannolikt att pågå flera år efter att inflationen normaliserats. Omvärlden behöver också anpassa sig till en varaktigt lägre köpkraft och därmed kommer svensk export att ge svagt bidrag till BNP-ökningen fram till 2025. Trots en tydlig försvagning av svensk ekonomi ligger sysselsättningen på en mycket hög nivå, cirka 70 procent av befolkningen i åldern 15–74 år är sysselsatta. Men konjunkturnedgången väntas inom kort ge ett tydligare avtryck på arbetsmarknaden. Nästa år beräknas arbetslösheten stiga och antalet arbetade timmar minska med 0,3 procent, något som påverkar utvecklingen av skatteunderlaget, som därför ökar långsammare än normalt. Men sett under hela prognosperioden ökar det nominella skatteunderlaget i linje med den historiska utvecklingen. Kommunsektorn påverkas dock av den höga inflationen, de höga räntekostnaderna och den allt svagare konjunkturen som försämrar resultaten.

Den tidigare starka arbetsmarknaden försvagas

Ett tecken på att arbetsmarknaden börjat anpassa sig till konjunkturförutsättningarna är att SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) nu visar att arbetslösheten slutat minska. Däremot är sysselsättningen fortsatt hög.

Det är framför allt sysselsättningsgraden för utrikes födda som har ökat det senaste året och den relativa arbetslösheten har även minskat för denna grupp. Strukturellt har dock

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

utrikes födda fortfarande en klart högre relativ arbetslöshet än gruppen inrikes födda. Sammantaget bedömer vi att antalet sysselsatta kommer att minska några kvartal framöver men att det sker en återhämtning 2025–2027, dock inte tillbaka till dagens höga nivå för sysselsättningsgraden. Arbetslösheten bedöms stiga under hela nästa år och toppa i slutet av 2024 (på 8,8 procent). I slutet av 2027 sjunker nivån till 7,8 procent, vilket bedöms vara nära jämviktsarbetslösheten. Ökad medelarbetsstid väntas vara en motvikt till de närmaste årens nedgång i sysselsättningen.

Höga pensionskostnader

Kostnaderna för kommunernas och regionernas avtalspensioner ökar dramatiskt. Mellan 2022 och 2024 fördubblas pensionskostnaderna. Det är den höga inflationen som främst ligger bakom kostnadsökningarna. Enligt prognosen minskar dock kostnaden för pensioner rejält 2025 och 2026, vilket är avhängigt den snabba nedgång i inflationstakten som förväntas i prognosen.

Inflationen har under många år varit låg och stabil, vilket hållit tillbaka kostnaderna för den förmånsbestämda pensionen. Prisbasbeloppet beräknas utifrån inflationstakten i juni året innan. Prisbasbeloppet för 2023 motsvarade en ökning med 8,7 procent och prisbasbeloppet för 2024 ökar med 9,1 procent. Dessa två år av mycket hög ökning av prisbasbeloppet ger höga kostnader, i synnerhet för den förmånsbestämda pensionen då historiska inkomster räknas upp till dagens penningvärde.

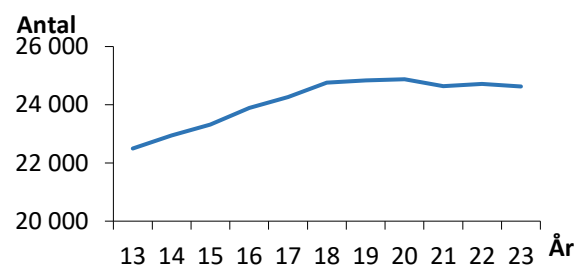
Inkomstbasbeloppet, som grundas på förändringen av genomsnittlig pensionsgrundande inkomst mellan två år (inkomstindex), har också stor betydelse för pensionskostnaderna. Inkomstbasbeloppet styr det så kallade takets storlek, vilket är 7,5 inkomstbasbelopp. För inkomster över taket ger inte den allmänna pensionen förmåner, utan där svarar tjänstepensionen för individens pension. Det innebär höga kostnader för inkomstdelar över tak i tjänstepensionen. Dels i det äldre avtalet för den förmånsbestämda pensionen som enbart omfattar inkomster över tak, dels via den höga avgiftspremien på inkomster över tak i det avgiftsbestämda pensionsavtalet.

Befolkning

Vid årsskiftet 2023/2024 uppgick antalet invånare i Lomma kommun till 24 627. Folkmängden minskade under år 2023 med 94 personer (2022 ökning med 83 personer). Detta är betydligt mindre än den genomsnittliga tillväxttakten under den senaste 10-årsperioden som har legat på cirka 223 personer per år.

Befolkningsminskningen i kommunen under året motsvarar -0,4 %. Motsvarande siffra i Skåne är +0,5 % och i landet som helhet +0,3 %.

Befolkningsutveckling i kommunen 2013–2023 visas i diagrammet nedan.

Under året föddes 159 barn i kommunen. Detta är cirka 20 barn färre än genomsnittet under de fem senaste åren. Antalet avlidna under året uppgick till 199 personer, vilket är i paritet med det genomsnittliga antalet under de senaste fem åren (196). Födelseunderskottet under 2023 blev därmed 40 personer.

Under året flyttade 1 283 personer till och 1 339 från kommunen, vilket innebär ett flytt-netto på -56 personer. Kommunen har tidigare haft ett stort inflyttningsöverskott, årets inflyttning har en stark koppling till bostadsbyggandet under året.

De största åldersgrupperna i kommunen är 5–19 år och 40–59 år. Åldersgruppen 25–29 år är särskilt liten.

Medelåldern är 42,7 år, vilket är något högre än för i riket som helhet (41,9) och något högre än i Skåne (41,5). Vid en jämförelse i olika åldersgrupper finns det stora skillnader mellan kommunen respektive länet och riket.

Antalet barn i förskoleåldern, 0-5 år, är betydligt färre 2023 än 2022, 1 459 jämfört med 1 493. Andelsmässigt är denna åldersgrupp lägre i kommunen (5,9 %) än i länet (6,6 %) och i riket (6,4 %).

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Antalet skolbarn har minskat något under året. Vid årets slut uppgick antalet barn i åldern 6–15 år till 4 061 (4 138 vid årsskiftet 2022/2023). Andelen skolbarn är betydligt större i kommunen jämfört med länet och riket som helhet. Lomma har en jämförelsevis stor andel barn och unga i åldersgruppen 0 - 18 år, 27,2 %, medan den gruppens andel av befolkningen för länet ligger på 22,3 % och för riket ligger på 21,8 %.

Ålderspensionärernas (65+) andel av befolkningen är större i Lomma kommun (21,4 %) än i länet (19,9 %) och riket (20,6 %). Gruppens andel av totalbefolkningen har ökat under en lång period, men bromsas genom inflyttning av yngre personer.

Kommunens befolkningsprognos pekar långsiktigt på fortsatt tillväxt, vilket i första hand beror på inflyttning till följd av bostadsbyggande. De flesta åldersgrupper förväntas att öka i antal, utom 6–12 åringarna, i vilken befolkningen förväntas minska under kommande år.

Näringsliv och sysselsättning

Lomma kommun blev både 2020 och 2021 utsedd till landets bästa kommun att leva i av tidningen Fokus. Framgångsfaktorerna för kommunen är många, inte minst en stor andel kreativt kapital bland medborgarna. Det attraktiva läget i Öresundsregionen ger tillgång till ett växande, mångfacetterat och tätbefolkat område inom en liten radie. I regionen finns flera spännande kunskaps- och innovationsmiljöer som skapar möjligheter att attrahera ett kunskapsintensivt näringsliv till kommunen.

Skånes utvecklingsstrategi ”Det öppna Skåne 2030” har som ett av sina visionsmål att Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor genom att öka sin innovativa förmåga. Detta ska bland annat ske genom en kraftsamling på sex specialiseringsområden: tech, livsmedel, life science och hälsa, smarta hållbara städer, avancerat material och tillverkning. I samma utvecklingsstrategi pekas Malmö, Lund och Helsingborg ut som tillväxtmotorer.

Tack vare kommunens geografiska läge finns goda förutsättningar, utifrån utbildningsnivå

och SLUs lokalisering i kommunen, att bidra mer till regionens vision om att vara en stark hållbar tillväxtmotor. På nära håll ligger Lund med ett universitet i världsklass, ett antal framstående cluster och två unika världsanläggningar; ESS och MAX IV vilket ger affärsmöjligheter och internationella kontakter.

På i princip samma avstånd ligger Malmö som bland annat fungerar som en nod för kreativa och digitala näringar. Här finns även en rad kända innovationsplattformar. Med persontrafik på Lommabanan öppnar sig nya möjligheter för nära samarbete mellan näringslivet i Helsingborg och Lomma. På andra sidan Öresund ligger Köpenhamn som erbjuder möjligheter till samverkan och utveckling av företag. Detaljplanearbete pågår för ”Malmövägen” öster om Lomma tätort, där visionen är ett nytt blandat område med fokus på kunskapsintensivt och innovationsdrivet näringsliv.

Idag är merparten av kommunens företag en eller fåmansbolag. Nio av tio företag klassas som mikroföretag med färre än tio anställda. De dominerande branscherna är företags- och konsulttjänster inom bland annat juridik, ekonomi, vetenskap och teknik. I ett nationellt perspektiv är nyföretagandet stort och under de senaste åren har det legat bland det högsta i landet. I genomsnitt startas 170 nya företag per år i kommunen (122 Q3 år 2023).

Lite mindre än hälften av kommunens invånare är i arbetsför ålder. Merparten av dessa pendlar till ett arbete i en annan kommun ca 9 000 personer, medan den dagliga inpendlingen till kommunen är ca 4 000 personer. I kommunen finns ca 6 000 arbetstillfällen, ungefär hälften av dessa återfinns i småföretag där tjänstesektorn dominerar stort (ca 70 %). På andra plats ligger handel, trafik och kommunikationer som sysselsätter ca 16 %, följt av tillverkningsindustrin som står för ca 6 % av sysselsättningen i kommunen. De största arbetsgivarna är Lomma kommun och SLU Alnarp med över 2 000 arbetstillfällen. Största privata arbetsgivarna är KåKå och Nolato MediTech AB.

Lomma kommun har länets lägsta arbetslöshet. Vid årsskiftet 2023/2024 var 3,7 % (1,5 % 2022) öppet arbetslösa i åldersgruppen 16-65

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

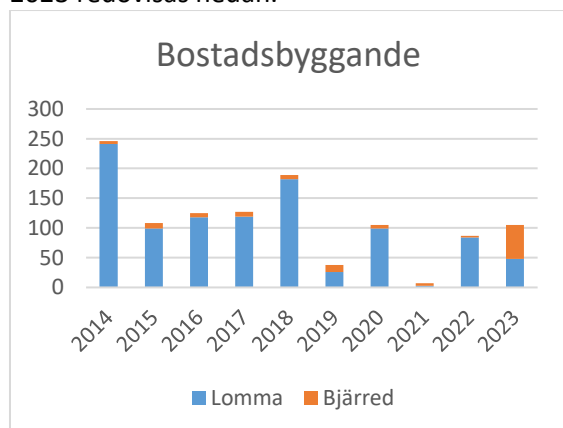
år i förhållande till hela arbetskraften. Motsvarande andel i länet var 9,0 % och i riket 6,7 %. Av ungdomarna i åldern 18–24 år var 6,6 % (1,8 % 2022) av ungdomarna i kommunen öppet arbetslösa den siste december 2023. Motsvarande andel i Skåne som helhet var 10,7 % och i riket 8,3 %.

Bostadsmarknad

I kommunen finns idag ca 10 300 bostäder. Av dessa utgör 60 % småhus med äganderätt, 29 % lägenheter med bostadsrätt och 11 % lägenheter med hyresrätt. Andelen lägenheter med bostadsrätt ökar sedan lång tid tillbaka i takt med utbyggnaden av främst Lomma hamn. För närvarande råder osäkerhet på bostadsmarknaden, till följd av högt ränteläge och att bostadspriserna, efter många års stigande priser, under 2022 backade till omkring 2020 års prisnivå. Under första halvan av 2023 skedde en viss återhämtning medan bostadspriserna under andra halvan av 2023 har legat på en relativt stabil nivå.

Under året färdigställdes 105 bostäder, något fler i Bjärred än i Lomma (projekt Bjärreds Torg)

Bostadsbyggande i Lomma kommun 2014–2023 redovisas nedan.

Under året har 105 bostäder färdigställts, något fler i Bjärred än i Lomma (projekt Bjärreds Torg)

Bostadsbyggandet i den södra delen av kommunen förväntas under de närmsta åren att vara större än i den norra kommundelen. Främst är det de större byggaktörerna JM och CA fastigheter som färdigställer bostäder.

I den norra kommundelen med Bjärred och Borgeby kommer bostadsbyggandet att vara begränsat under de närmaste åren. Omkring 2027 förväntas det stora projektet "Bjärreds Vångar" ha sin första inflyttning. Bjärreds Vångar och även området Borgeby Nordost (Borgeby Ängar) förväntas leda till att bostadsbyggandet på längre sikt kommer att bli mer omfattande i den norra kommundelen än i den södra.

Infrastruktur

Skåne är en flerkärnig storstadsregion med en växande befolkning. Skåne är också en del av Öresundsregionen med Köpenhamn som tillväxtmotor och är också Sveriges port till kontinenten. Dessa geografiska förutsättningar påverkar resandet och godsflödena genom och inom Skåne och är därför viktiga utgångspunkter vid planeringen av transportinfrastruktur och kollektivtrafik. Inom Öresundsregionen bor över fyra miljoner människor och befolkningen ökar. Fehmarn Bält-förbindelsen med ny motorväg och järnväg mellan Danmark och Tyskland, som förväntas bli färdig 2029, kommer att öka trafiktrycket ytterligare.

För att så många som möjligt ska få tillgång till arbete, bostad och utbildning krävs en välfungerande infrastruktur med kapacitetsstarka och robusta väg- och järnvägsnät samt en attraktiv kollektivtrafik. Infrastrukturen och kollektivtrafiken är viktiga för att binda samman Skåne, men också för att knyta ihop Skåne med grannregionerna i Sydsverige och Danmark och med de andra storstadsregionerna i Sverige och Europa.

I december 2022 beslutade regeringen att avbryta planeringen för nya höghastighetsbanor. I oktober 2023 fick Trafikverket i uppdrag av regeringen att i stället inleda planeringsarbete för dubbelspår Hässleholm-Lund. Utöver detta ska även kapacitetshöjande åtgärder på Malmö C genomföras samt framkomlighetsåtgärder för godstrafiken i samband med Fehmarn Bält-förbindelsens öppnande. I december 2023 öppnade ombyggda Burlöv station där både Pågatåg och Öresundståg numera stannar. Framöver kan stationen komma att påverka både vägsystemet och kollektivtrafiken i Lomma kommun. Samtidigt infördes

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

även halvtimmestrafik på Lommabanan eftersom Pågatågen på Lommabanan nu vänder på Kävlings station i stället för att fortsätta norrut. Arbete pågår inom ramen för Lommabanan etapp två med mötesspår samt nya tågstationer i Alnarp och Flädie. Detta ska stå klart i december 2026.

Trafikverket har i en åtgärdsvalsstudie utrett lämpliga åtgärder för att höja förutsägbarhet och framkomlighet på E6:an. Ett förslag är att bygga additionskörväg i båda riktningarna mellan trafikplats Lomma och trafikplats Alnarp. Det är idag oklart när åtgärden kan påbörjas då den inte prioriterades i den nationella transportinfrastrukturplanen 2022–2033. Ett antal andra åtgärder är dock finansierade, exempelvis additionskörväg i norrgående riktning mellan trafikplats Petersborg och trafikplats Västra Klagstorp söder om Malmö samt flera trimningsåtgärder och ITS-åtgärder (intelligent transportsystem) på en stor del av E6 genom Skåne.

I gällande regionala transportinfrastrukturplan för Skåne 2022–2033 finns väg 913 Bjärred-Flädie med som samfinansierat objekt. I samband med utbyggnaden av Lommabanan byggs plankorsningen mellan väg 913 och Lommabanan om till planskild och delar av väg 913 mellan trafikplats Flädie – Flädie by – Bjärred läggs om. Projektet kommer att genomföras i samband med åtgärderna på Lommabanan. Gång- och cykelmöjlighet längs vägen och till Flädie ingår i projektet. Beräknad byggperiod är 2025–2027.

Pensionsförpliktelser och förvaltning av pensionsmedel

Kommunens totala pensionsförpliktelser uppgick till 554,4 mnkr den 31 december. Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas inom linjen i balansräkningen som ansvarsförbindelse och uppgår till 256,3 mnkr inklusive löneskatt. Pensionsförpliktelser, särskilda avtalspensioner och liknande, intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen och uppgår till 33,0 mnkr inklusive löneskatt. Kommunen har valt en försäkringslösning för huvuddelen av intjänade pensionsförmåner som annars skulle ha redovisats un-

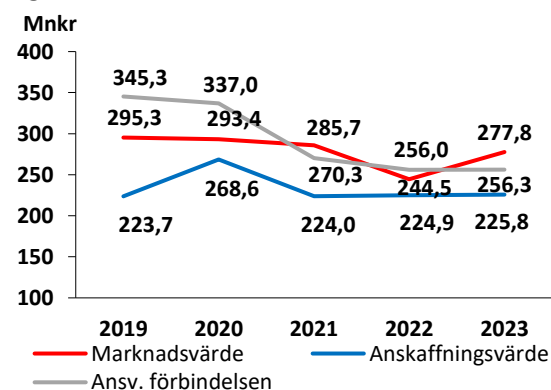
der posten "Avsatt till pensioner". Detta innebär att kommunen årligen betalar en försäkringspremie till vald pensionsadministratör som motsvarar det årets beräknade intjänade pensionsförmåner.

Kommunen har sedan 1996 avsatt likvida medel som "öronmärkts" för pensionsändamål. Totalt har 108,2 mnkr avsatts vid olika tidpunkter. Sedan 1996 har all avkastning återinvesterats i förvaltningen. Syftet med förvaltningen är att uppnå långsiktigt god avkastning med betryggande säkerhet. Detta sker främst genom spridning av placeringarna mellan olika tillgångslag och förvaltare. För närvarande har Lomma kommun tecknat avtal med fyra olika förvaltare.

Kommunfullmäktige beslutade 2013-02-07 om uttag ur pensionsmedelsförvaltningen. Enligt beslutet ska medel motsvarande 50 % av utbetalningarna inklusive löneskatt avseende den så kallade ansvarsförbindelsen tas ut årligen från pensionsförvaltningen och tillföras kommunens kassa. Under 2023 har inget uttag gjorts, enligt beslut i KS 230426 § 73. Sammanlagt har 144,7 mnkr tagits ur pensionsförvaltningen sedan 2013, vilket inkluderar uttag om 50 mnkr för inlösen av delar av pensionskulden 2021.

Marknadsvärdet på pensionsmedelsförvaltningen uppgick vid årsskiftet till 277,8 mnkr, en ökning med 33,3 mnkr. Anskaffningsvärdet uppgick vid årets slut till 225,8 mnkr, en ökning med 0,9 mnkr vilken består av återinvesterade rabattandelar.

Pensionsmedelsförvaltningens utveckling de senaste fem åren framgår av nedanstående diagram:

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Nedan lämnas upplysningar om de totala pensionsförpliktelseerna inklusive löneskatt och pensionsmedelsförvaltningen.

Pensionsförpliktelser, mnkr	2022	2023
Avsättning inkl. särskild löneskatt	31,7	33,0
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	256,0	256,3
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	220,1	265,1
Summa pensionsförpliktelse inkl. försäkring och stiftelse	507,8	554,4
Förvaltade pensionsmedel – Marknadsvärde		
Pensionsförsäkringskapital	253,1	316,0
- varav överskottsfond	0,0	0,0
Finansiella placeringar pensionsmedel - egen förvaltning	244,5	277,8
Summa förvaltade pensionsmedel	497,6	593,8
Finansiering		
Återlånade medel	10,2	-39,4
Konsolidering %	98%	107%

Ansvarsförbindelsen ligger på samma nivå som föregående år. Enligt finanspolicyn är målet att successivt öka konsolideringsgraden, det vill säga att kvoten mellan förvaltade medel och totala pensionsförpliktelser ska öka. Konsolideringsgraden har ökat från 98 % den 31 december 2022 till 107 % den 31 december 2023 med anledning av värdeökningen på placerade medel 2023.

Borgensåtaganden

Borgensförbindelserna, exklusive solidarisk borgen till Kommuninvest i Sverige AB på 902,4 mnkr, uppgick till 165,5 mnkr, vilket är en ökning med 2,3 mnkr jämfört med 2022.

Borgensåtaganden	2022	2023	Avv
Lomma Servicebostäder AB	94,0	89,0	-5,0
Sydvatten AB	58,4	65,9	7,5
Sydvästra Skånes Avfalls AB	3,2	3,1	-0,1
Malmöregionens avlopp AB	1,6		-1,6
Habo Golf AB	4,0	4,0	0,0
Lommabuktens Seglarklubb	0,5	0,4	-0,1
Kallbadhus	1,5	1,5	0,0
Bjärreds Båtklubb		1,6	1,6
Summa	163,2	165,5	2,3

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska utveckling styrs av ett stort antal faktorer. Vissa kan påverkas genom kommunala beslut, medan andra ligger utanför kommunens kontroll. Ett sätt att beskriva kommunens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. Nedan redovisas de ekonomiska konsekvenserna av olika händelser:

Händelse	Förändring +/-
Utdebitering, 1 kr	85,0 mnkr
Resultatnivå, 1%	16,8 mnkr
Låneränta, 1%	3,0 mnkr
Löneförändring, 1%, <i>inklusive arbetsgivaravgifter</i>	9,0 mnkr

Även oförutsedda händelser kan således ha stor inverkan på kommunens ekonomiska utveckling. Det är därför viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga händelser av väsentlig ekonomisk eller verksamhetsmässig betydelse som påverkar bedömningen av 2023 har inträffat efter räkenskapsårets slut.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Invasionen av Ukraina

Det är snart två år sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Det arbete som kommunerna då påbörjade för att öka beredskapen och förbereda för flyktningmottagande är idag i full drift. Den tillsatta kommunövergripande arbetsgruppen arbetade under året vidare för ett gott flyktningmottagandet, i samarbete med Migrationsverket.

Flaggning utanför kommunhuset i Lomma.

Ekonomi

Försvagningen av svensk konjunktur är nu påtaglig. Ett ansträngt ekonomiskt läge i omvärlden med hög inflation, höga räntor och höga elpriser som påverkade även Lomma kommun. Under våren infördes sparkrav för kommunens nämnder och vakansprövning infördes för lediga tjänster.

Kommunhuskvarter och framtida gymnasieskola

Detaljplanen för gymnasieskola och nytt kommunhus i centrala Lomma antogs av kommunfullmäktige den 28 september.

Under hösten flyttade kommunens verksamheter ut från kommunhuset till olika lokaler i Lomma och Alnarp. Kontaktcenter flyttade till stationshuset vid Lomma station och även Polisen flyttade ut.

Stationshuset renoverades och Kontaktcenter flyttade in.

Begäran om folkomröstning

Den 6 december lämnades två olika namninsamlingar in till Lomma kommun med begäran om folkomröstning om nytt kommunhus och gymnasium samt ökade resurser till skolan. Efter att namnunderskrifterna räknats och kontrollerats, konstaterades att underskrifterna i båda fallen räcker för att väcka frågan om folkomröstning i kommunfullmäktige.

Ny vision och nya mål för 2024–2027

En ny vision och övergripande mål antogs av fullmäktige i oktober: "Lomma kommun erbjuder en attraktiv och trygg livsmiljö där människor vill leva, verka och utvecklas. Vi värnar om invånarna, miljön och havet. Lomma kommun står för utveckling, hållbarhet och hög kvalitet."

Nya övergripande mål:

- Lomma kommun är en nytänkande organisation med hög kompetens inom välfärdsuppdraget.
- Lomma kommun är det attraktiva valet för människor, företag och föreningar.
- Lomma kommun är i framkant inom miljö- och klimatarbetet.

Under 2024 kommer Lomma kommun arbeta vidare med ett moderniserat styrsystem.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Styrning genom mål

Kommunens styrning utgår från ett styrsystem som fastställts av kommunfullmäktige. Styrsystemet beskriver hur verksamheterna ska planeras, följas upp och utvecklas genom mål- och resultatstyrning. Det tydliggör också de roller och ansvar som förtroendevalda, ledare och medarbetare har i organisationen. Styrsystemet ska vara ett stöd och bidra till att säkra och förbättra verksamheten så att den håller hög och avsedd kvalitet. Medborgarna ska alltid sättas i centrum då det är till kommuninvånare och brukare verksamheten ska leverera tjänster. Styrsystemet är uppbyggt kring en målkedja som länkar samman mål på olika nivåer och visar hur politiska målsättningar bryts ner till verksamheter och avdelningar. Abstraktionsnivån rör sig därmed från det övergripande och idémässiga till det konkreta och handlingsorienterade. Målen följs upp i samband med delårsrapport samt årsredovisning.

Vid en ny mandatperiod ses visionen över och övergripande mål fastställs av kommunfullmäktige. De nuvarande övergripande målen gäller för åren 2019–2023. Kommunens vision lyder;

Lomma kommun erbjuder en attraktiv och trygg livsmiljö mitt i Öresundsregionen. Här vill människor leva, verka och utvecklas. Vi värnar om invånarna, miljön och havet. Lomma kommun står för utveckling och hög kvalitet.

De övergripande målen är fyra och indelade i områdena kvalitet i framkant, trygghet i livets alla skeden, balanserat hållbarhetsarbete samt den kommunikativa kommunen.

Som indikation för bedömningen om de övergripande målen uppnås och om verksamheten bedrivs enligt god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige fattat beslut om både finansiella mål och verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning. De sistnämnda i form av så kallade riktade mål till nämnderna.

Ekonomisk styrning och kontroll

Grunden för den ekonomiska styrningen är lagstiftningen inom området, främst i form av kommunallag och lag om kommunal bokföring

och redovisning. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning rekommendationer för sektorns redovisning.

Kommunövergripande uppföljning av verksamhet och ekonomi sker två gånger per år, en kvartalsrapport per sista mars och en delårsrapport per sista augusti. Uppvisar en nämnd en negativ prognos vid dessa uppföljningar ska en ny prognos med åtgärdsplan, per den sista maj respektive oktober, inlämnas till kommunstyrelsen. Nämnderna följer sina verksamheter löpande. Den ekonomiska analysen ska ha sin grund i den helårsprognos nämnderna anger i kvartals- och delårsrapporten. Förutom att beskriva om det finns avvikelser när det gäller de ekonomiska resurserna är det också viktigt att redogöra för om nämnden klarar av sitt uppdrag att tillgodose kommuninvånarna utlovad service. Vid negativa budgetavvikelser ska det beskrivas vilka åtgärder som har vidtagits respektive planeras att vidtas för att få utfall i balans med budget. Konsekvenser på grund av dessa åtgärder ska anges såväl ekonomiskt samt verksamhetsmässigt och rapporteras till kommunstyrelsen.

God ekonomisk hushållning

Kommunen ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Begreppet "god ekonomisk hushållning" har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär bland annat att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Vidare behövs analyser och kontroller som visar hur verksamhetens prestationer och kvalitet motsvarar uppställda mål samt en effektiv organisation som säkerställer måluppfyllelsen. För att kunna styra verksamheterna, måste kommunen säkerställa processer för att bedriva dessa kostnadseffektivt och ändamålsenligt.

Måluppföljning

Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt tre finansiella mål för åren 2023 - 2026. Dessa är:

- Årets resultat ska åtminstone uppgå till två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen), för kommunen såväl som för kommunkoncernen, ska inte understiga 40 %.
- Investeringarna ska till minst 60 % finansieras med egna medel (avskrivningar + resultat), exklusive gymnasieskolan

Samtliga mål uppnås under 2023. En detaljerad analys finns under avsnittet God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

Verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning

För att uppnå god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv fastställer kommunfullmäktige riktade mål till nämnderna. Ett riktat mål är precist till sin karaktär och anger vad som ska åstadkommas på ett visst område eller i en viss verksamhet. Kommunfullmäktige anger när i tiden nämnden ska ha uppfyllt det riktade målet. Det kan variera i tidsspann från ett till fyra år. De riktade målen har en särskild betydelse då de utgör en direkt beställning från kommunfullmäktige till ansvarig nämnd. Syftet är att åstadkomma en förflyttning på områden där kvaliteten behöver

öka. Måluppfyllelsen avseende dessa mål sammanfattas sist i detta avsnitt. En detaljerad analys återfinns i verksamhetsberättelsen under respektive nämnd.

Nämndsmål

Nämnderna initierar och formulerar sina egna mål. Nämndsmålen beskriver vilket resultat som nämnden ska åstadkomma för att bidra till att de övergripande målen uppfylls. Kommunfullmäktige fastställer slutligen nämndsmålen i enlighet med sin överordnade ställning i kommunen. En detaljerad analys återfinns i verksamhetsberättelsen under respektive nämnd.

Vägen mot de övergripande målen

Uppfyllandegraden avseende målen ger en indikation på hur långt kommunen kommit vad gäller att nå de övergripande målen. Det finns sex riktade mål, ett till varje nämnd, samt 20 nämndsmål. Nedan följer en kort sammanfattning avseende de övergripande målen utifrån årsredovisningens måluppföljning.

Kvalitet i framkant

Majoriteten av kommunens mål är kopplade till kvalitet i framkant. Flertalet av målen handlar om att erbjuda bättre service, tjänster, stöd och utbud till kommuninvånarna. Av de mål som är kopplade till kvalitet i framkant är 16 uppfyllda. Ett av de riktade målen är inte uppfyllt och tillhör socialnämnden och gäller "äldreomsorgen håller god kvalitet". Stora satsningar pågår inom äldreomsorgen och brukarundersökningen visar att brukarna är nöjda med sitt särskilda boende medan det finns förbättringspotential inom hemtjänsten.

Trygghet i livets alla skeden

Kommunstyrelsen har ett riktat mål att erbjuda en trygg livs- och boendemiljö genom ett aktivt och förebyggande trygghetsarbete.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Flera proaktiva insatser som sträcker sig över nämndsgränserna är genomförda vilket gör att målet är uppnått. Både barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har varsitt mål som förutom kvalitet i framkant är kopplat till trygghet i livets alla skeden. De är att grundskolan kännetecknas av en hälsosam lärmiljö med syftet att skapa en trygg och social gemenskap som främjar lusten att lära samt att fritidshemmens undervisning stimulerar elevernas utveckling och lärande där exempelvis eleverna fått reflektera kring kränkningar och obehagligheter i sociala medier. Båda är uppfyllda. Samhällsbyggnadsnämndens trygghetsmål avser att trygga utomhusmiljön genom exempelvis utveckling av skötselrutiner och minimera nedskräpning och förstörelse. Nämnden har även arbetat med att göra platser som upplevs otrygga mer inbjudande, vilket har resulterat i att fler människor rör sig på platserna. Målet bedöms vara uppfyllt.

Balanserat hållbarhetsarbete

Samhällsbyggnadsnämnden har två mål som är kopplade till balanserat hållbarhetsarbete. Det ena rör energisnåla fastigheter där utvecklingen går i rätt riktning. Tidigare års investeringar i solcellsanläggningar ger effekt och fler anläggningar har uppförts under året. Kommunen har även minskat el- och värmeförbrukningen genom att installera LED-belysning och sänka värmen i delar av kommunens lokaler med en grad. Vad gäller kommunens tjänsteresor och transporter har kommunens utsläpp minskat på alla områden förutom för kollektivtrafik där det har skett en kraftig ökning. Fossilbränslefria transporter är ett långsiktigt arbete och fler insatser behöver genomföras för att uppnå målet.

Kultur- och fritidsnämndens mål om föreningsarnas nöjdhet är delvis kopplat till det övergripande målet om balanserat hållbarhetsarbete. Målet främjar en sund och engagerad föreningssektor i kommunen och är uppfyllt.

Kommunikativa kommunen

Socialnämnden har ett mål om att verksamheterna ska ha en proaktiv och löpande kommunikation med medborgarna. Det genomförs regelbundna dialogträffar, nyhetsbrev samt anhörigstöd där stödet blivit alltmer individan-

passat för att skapa ett större värde för brukarna, närstående och medarbetarna. Individ och familjeomsorgen samarbetar med skola samt polisen i förebyggande syfte. Socialnämndens kommunikativa mål är uppfyllt. Även samhällsbyggnadsnämnden har ett kommunikationsmål kopplat till att vara proaktiva och lättillgängliga, detta mål är också uppfyllt. Flera aktiviteter har genomförts under året som varit mycket uppskattade bland invånarna, exempelvis invigning av Cykelleden Skåne, öppet hus och julmys på Bjärreds torg.

Måluppfyllelse

Sammanfattning av måluppfyllelse per nämnd:

Nämndsmål		
Målbedömning	Målet är uppfyllt	Målet är inte uppfyllt
Kommunstyrelse	0	2
Socialnämnd	3	1
Barn- och utbildningsnämnd	4	0
Kultur- och fritidsnämnd	4	0
Samhällsbyggnadsnämnd	4	1
Miljö- och byggnadsnämnd	1	0
Totalt	16	4

Sammanfattning av måluppfyllelse av mål enligt god ekonomisk hushållning:

Mål enligt god ekonomisk hushållning		
Målbedömning	Målet är uppfyllt	Målet är inte uppfyllt
Finansiella mål	3	
Riktade mål	5	1
Totalt	8	1

De finansiella målen uppnås för 2023 medan de riktade målen uppnås till 89 %.

Den samlade bedömningen är att Lomma kommun uppnår en god ekonomisk hushållning för 2023.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Intern kontroll

Intern kontroll handlar om tydlighet, ordning och reda samt insyn i verksamhet och ekonomi. Det främsta syftet med den interna kontrollen är att säkerställa om målen för verksamheten och ekonomin uppfylls, att oönskade händelser och effekter undviks samt att tillgångar skyddas. Detta gäller oavsett om verksamheten bedrivs i egen regi eller av en extern entreprenör. Syftet är bland annat att organisationen ska lära sig att upptäcka och hantera risker i tid samt att den ska bli en naturlig del av det löpande arbetet. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för intern kontroll i hela kommunen och sedan 2023 har gemensamma risker för kommunen identifierats. Kommunstyrelse och nämnder tar årligen fram en riskanalys som utmynnar i en plan för intern kontroll. De gemensamma riskerna fastställs av kommunstyrelsen. Internkontrollarbetet återrapporteras i samband med bokslut och framtagande av årsredovisningen. Återrapporteringen av kontrollaktiviteterna för de

gemensamma riskerna är rapporterade utifrån kommunen som helhet. Detsamma gäller åtgärdsförslagen.

Samtliga nämnder har inkommit med en redogörelse för uppföljningen, utifrån de planer för intern kontroll som fastställts inom respektive nämnd. Det fanns tre gemensamma risker, varav två visade på avvikelser. De gemensamma riskerna återfanns i samtliga nämnders rapporter. Förutom de gemensamma riskerna har 25 kontroller genomförts under året. 13 kontroller visade ingen avvikelse, 10 kontroller visade mindre avvikelser medan 2 kontroller visade på större avvikelser. Det är ett krav, enligt reglementet för intern kontroll, att vidta en åtgärd i det fall det finns en avvikelse. Vid granskning av samtliga nämnders uppföljningsplaner har åtgärder tagits fram i de fall en (mindre eller större) avvikelse har upptäckts.

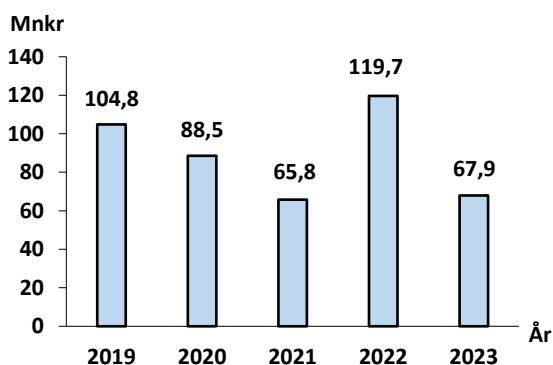
Julfint på nya Bjärreds torg.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Årets resultat

Årets verksamhet uppvisade ett positivt resultat på 67,9 mnkr för Lomma kommun. Resultatet fördelade sig på skattefinansierad verksamhet 67,4 mnkr och avgiftsfinansierad verksamhet 0,5 mnkr. För koncernen uppgick årets resultat till 67,7 mnkr.

Resultatutvecklingen sedan 2019 redovisas nedan.

Resultatet kan beskrivas på följande sätt:

- Nämndernas verksamheter, - 16,6 mnkr
- Finansförvaltningen, + 46,1 mnkr
- Budgeterat resultat, + 5,1 mnkr
- Jämförelsestörande post, 33,3 mnkr

Nämndernas verksamheter visade sammantaget en negativ budgetavvikelse på -16,6 mnkr. Tre nämnder uppvisade en negativ budgetavvikelse, socialnämnden, -17,6 mnkr, samhällsbyggnadsnämnden, -4,7 mnkr och kommunstyrelsen, -1,0 mnkr. Övriga nämnder uppvisade en positiv budgetavvikelse. Resultatet påverkades av rivningskostnader om 21,0 mnkr, gatukostnadsättning från privata utförare på 12,7 mnkr samt elstöd från Staten på 8,1 mnkr.

Finansförvaltningen visade en positiv avvikelse på 46,1 mnkr exklusive jämförelsestörande post avseende värdering av pensionsförvaltningen till verkligt värde.

Skatteintäkterna blev totalt 29,7 mnkr högre än budgeterat tack vare en bättre utveckling av skatteunderlaget tillsammans med försiktigt budgeterade skatteintäkter.

Justering av skatteavräkningen för 2022 uppgick till drygt 6 mnkr och den preliminära slutavräkningen för 2023 blev knappt 20 mnkr och beror bland annat på att lönesumman i riket fortsatt att öka starkt, tack vare den oväntat starka sysselsättningen i år jämfört med 2022.

Utfallet för de totala skatteintäkterna blev 7 mnkr högre än prognosen i delårsrapporten.

Statsbidrag och utjämning uppgick till -9,6 mnkr vilket är 10,7 mnkr bättre än budgeterat och 1,4 mnkr bättre än prognosen i delårsrapporten. Övriga *generella statsbidrag* uppgick till 13,1 mnkr vilket är en förbättring med 1,7 mnkr både vad gäller budgetavvikelse och tidigare prognos.

Kommunen erhöll under 2022 generella statsbidrag på sammanlagt 22,6 mnkr för prestationsbaserade medel till kommuner som utökad bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden respektive minskat andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. Statsbidragen var inte förknippade med specifika krav och fick användas under år 2022 och 2023. Kommunfullmäktige beslutade i augusti 2022 att de generella bidragen skulle användas till att utöka socialnämndens budget med 11,3 mnkr år 2022 och med 11,3 mnkr år 2023 för att implementera den lokala äldreomsorgsreformen. Som konsekvens av detta budgeterades övriga generella statsbidrag med samma belopp både 2022 och 2023.

Kommunen har under 2023 tilldelats och erhållit nya prestationsbaserade medel på 3,7 mnkr till kommuner som utökad bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden. Av dessa resultatfördes 1,7 mnkr på 2023 och resterande belopp kommer att redovisas på 2024. Bidraget kan fritt användas år 2023 och 2024 med fördelning mellan åren enligt särskilda rekommendationer (RKR).

Finansnettot, exklusive pensionsförvaltningen, blev -18,9 mnkr vilket är knappt 1 mnkr sämre än budget men 5,6 mnkr bättre än prognosen i delårsrapporten.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Sedan delårsrapporten har en lägre inflations-siffra påverkat indexuppräknning av avsättning för statlig infrastruktur (stationerna i Flädie och Alnarp) med 7 mnkr och kommunen har erhållit 4 mnkr i intäktsränta på likvida medel. En ny redovisningsprincip, RKR R5 leasing, har tillämpats vad gäller kommunens hyresavtal med LSAB. Dessa har redovisats som finansiell leasing och räntekostnader för denna belastar finansnettot med 5,8 mnkr.

Budgetavvikelsen, -0,9 mnkr, består av en lägre indexuppräknning av avsättning för statlig infrastruktur, +4,0 mnkr, intäktsränta +4,0 mnkr, lägre ränteintäkter från VA-syd -1,6 mnkr samt lägre utdelning än budgeterat, -1,4 mnkr. Räntekostnader för lån ligger på budgeterad nivå. Ej budgeterad räntekostnad avseende finansiell leasing, hyresavtal, belastar med 5,8 mnkr.

Pensionsförvaltning, exklusive jämförelsestörande post, uppvisade ett utfall enligt budget. Kommunstyrelsen beslutade i samband med godkännande av kvartalsrapporten att göra avsteg från kommunfullmäktiges beslut 2013-02-17, § 10 och inte ta ut andel från placerade pensionsmedel under 2023.

Medel till kommunfullmäktiges förfogande uppvisade en budgetavvikelse på +21,4 mnkr.

Inom kommunfullmäktiges förfogande fanns ursprungligen tre anslag budgeterade:

- Befarade kostnadsökningar, - 40 mnkr,
- Förväntad effekt av energieffektiviseringar, +2 mnkr samt
- Ofördelat sparbetning på +10 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade den 11 maj att från anslaget för *Befarade kostnadsökningar* omdisponera 7,1 mnkr till samhällsbyggnadsnämndens budget med avdrag på -5,4 mnkr för gatukostnadsersättning (det vill säga 1,7 mnkr) samt att till barn- och utbildningsnämndens budget omdisponera 4,9 mnkr. Samtidigt beslutades "att budgetposterna *Förväntad effekt av energieffektiviseringar* och *ofördelat sparbetning* tas bort vilket finansieras genom motsvarande minskning av anslaget *Befarade kostnadsökningar*". Efter kompensation till nämnderna med sammantaget 6,6 mnkr kvarstod inom kommunfullmäktiges förfogande 21,4 mnkr för *Befarade kostnadsökningar*.

I samband med beslut om kommunens delårsrapport föreslogs att 3,0 mnkr reserveras för att vid årets slut finansiera uppkomna flyttkostnader som löpande belastat kommunstyrelsens redovisning. Ett internt verksamhetsbidrag på 4,9 mnkr har tilldelats kommunstyrelsen finansierat av en positiv budgetavvikelse inom *Medel till KF förfogande*.

Budgetutrymmet för *Medel till KS förfogande, löneöversyn* uppgick till 22,5 mnkr. Kommunens löneöversyn för 2023 slutfördes i juni månad för samtliga avtalsområden och kompensation till nämnderna uppgick till ett belopp nära budget och beslutades av kommunstyrelsen den 23 augusti.

Internt räntenetto låg vid årets slut på budgeterad nivå.

Arbetsgivaravgifter/PO, nettointäkten för helåret på drygt 90 mnkr låg på budgeterad nivå.

Pensionskostnaderna uppgick totalt till 160 mnkr vilket var hela 72 mnkr högre än föregående år och 15 mnkr högre än budgeterat. Av budgetavvikelsen avsåg 12 mnkr premierna för förmånsbestämd avtalspension, inklusive löneskatt.

År 2023 blev pensionskostnaderna tillfälligt väsentligt högre (gäller även 2024) främst beroende på inflationen som påverkade kostnadsökningen eftersom pensionsunderlaget värdesäkras genom en uppräknning kopplad till prisbasbeloppet. Kostnaderna påverkades också av den nya pensionsöverenskommelsen, från december 2021, som innebär en övergång från ett förmånsbestämt till ett avgiftsbestämt pensionssystem från den 1 januari 2023.

Verksamhetens kostnader inom finansförvaltningen, knappt 1 mnkr totalt, avser främst ett internt verksamhetsbidrag till socialnämnden, HVO, på 1,7 mnkr, ett internt verksamhetsbidrag till kommunstyrelsen på 4,9 mnkr avseende flytt- och omlokiseringskostnader samt +5,8 mnkr avseende finansiell leasing, hyresavtal.

Den jämförelsestörande posten bestod av förändring av marknadsvärdet på pensionsförvaltningen som ökade med 33,3 mnkr under

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

året, en ökning med 15 mnkr jämfört med prognosen i delårsrapporten.

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-20 § 33 om revidering av riktlinjer för kommunens resultatutjämningsreserv. Revidering av riktlinjerna innebar att övre gränsen för avsättning till resultatutjämningsreserven ändrades från 4 % av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag till 15 % av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. Årets resultat medger ingen avsättning till resultatutjämningsreserven som uppgår till 117,3 mnkr.

Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning

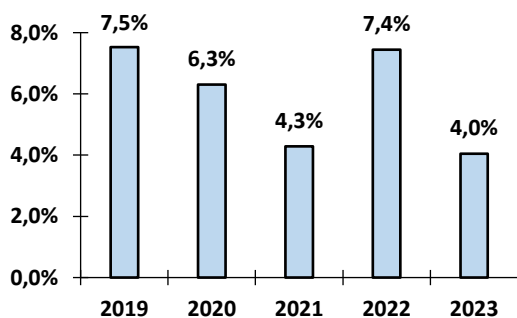
Kommunfullmäktige har fastställt tre finansiella mål för 2023.

Årets resultat ska åtminstone uppgå till två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag.

● *Målet är uppfyllt.*

Årets resultat 2023 uppgick till 4,0 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. Två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag motsvarar 33,6 mnkr.

Årets resultat i % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag:

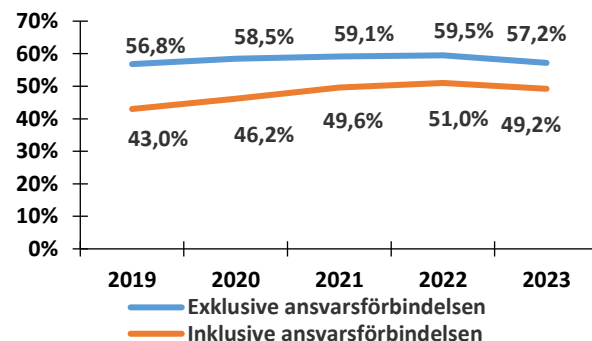
För samtliga år sedan 2019 har årets resultat i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag klart överstigit 2 %, vilket är den schablon som blivit kännetecknet för god ekonomisk hushållning.

Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen), för kommunen såväl som för kommunkoncernen, ska inte understiga 40 %.

● *Målet är uppfyllt.*

Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen) uppgick till 49,0 % den 31 december.

Soliditet

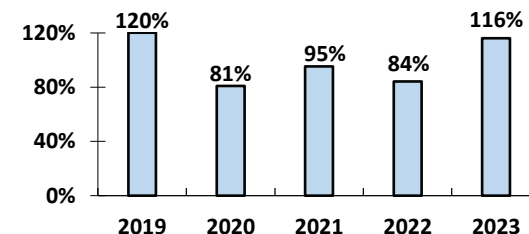
Investeringarna ska till minst 60 % finansieras med egna medel (avskrivningar + resultat), exklusive gymnasieskolan

● *Målet är uppfyllt.*

För 2023 uppgick självfinansieringsgraden till 116 %.

Inklusive gymnasieskolan uppgår självfinansieringsgraden till 113 %

Självfinansieringsgrad för investeringarna

Utveckling av intäkter och kostnader

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader.

Jämfört med föregående år ökade nettokostnaderna och finansnettot, exklusive jämförelsestörande poster samt realisationsvinster, med 175,3 mnkr eller 11,7 %. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsbidrag ökade med 37,1 mnkr eller 4,2 %. Inklusive de jämförelsestörande posterna var ökningen avseende nettokostnaderna inklusive finansnettot 147,8 mnkr eller 9,9 %.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Skatteintäkterna blev totalt 29,7 mnkr högre än budgeterat tack vare en bättre utveckling av skatteunderlaget tillsammans med f55igt budgeterade skatteintäkter.

Mellan 2022 och 2023 ökade verksamhetens intäkter med 10 %, cirka 22 mnkr, om man undantar realisationsvinsterna 2022. Ökningen ligger framför allt inom gatukostnadsersättning, försäljningsintäkter samt övriga bidrag.

Försäljning av leasingfordon, i samband med utbyte av hemtjänstverksamhetens fordon, omkostnadsersättning samt försäljning av måltider bidrar till de ökade försäljningsintäkterna.

Vad gäller övriga bidrag så har det gjorts en förändring i redovisningen där barn- och utbildningsnämnden från och med 2023 fördelar anslag till verksamheten vilket ger en kostnad för verksamheten på UKF centralt och en intäkt på rektorsområdena. Tidigare skedde detta genom ombudgetering.

Verksamhetens kostnader ökade med 10 %, cirka 162 mnkr, jämfört med 2022.

Löner och ersättningar ökade med 25,9 mnkr jämfört med 2022, vilket framför allt förklaras av de avtalsenliga löneökningarna 2023. Med detta följer också ökning av sociala avgifter om 14,9 mnkr.

Pensionskostnaderna ökade med 72 mnkr jämfört med 2022. År 2023 blev pensionskostnaderna tillfälligt väsentligt högre (gäller även 2024) främst beroende på inflationen som påverkade kostnadsökningen eftersom pensionsunderlaget värdesäkras genom en uppräkningskopplad till prisbasbeloppet. Kostnaderna påverkades också av den nya pensionsöverenskommelsen, från december 2021, som innebär en övergång från ett förmånsbestämt till ett avgiftsbestämt pensionssystem från den 1 januari 2023.

Köp av huvudverksamhet har ökat med 10,4 mnkr framför allt för köp av plats inom gymnasieskolan.

Kostnaderna för övriga tjänster ökade under året med cirka 47 mnkr, av vilka kostnaderna för rivning 21 mnkr utgör en stor del. Även kostnader för el, licenser samt leasing av dato-

rer bidrog till kostnadsökningen. Vad gäller övriga kostnader så har det gjorts en förändring i redovisningen där barn- och utbildningsnämnden från och med 2023 fördelar anslag till verksamheten vilket ger en kostnad för verksamheten på UKF centralt en intäkt på rektorsområdena Tidigare skedde detta genom ombudgetering.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens uppföljningsprocess innebär att verksamheten följs upp kommunövergripande två gånger per år, i kvartals- respektive delårsrapport med prognos. Uppvisar en nämnd en negativ prognos vid dessa uppföljningar ska en ny prognos med åtgärdsplan, per den sista maj respektive oktober, inlämnas till kommunstyrelsen. För att uppnå en korrekt styrning av verksamheten är prognossäkerheten av avgörande betydelse och att nämnderna vid negativa budgetavvikelser beskriver vilka åtgärder som vidtagits respektive planeras att vidtas för att få utfall och budget i balans. Rapportering om detta ska ske till kommunstyrelsen.

Budgetavvikelser:

(mnkr)	Utfall 2023	Prognos aug	Prognos mars
Nämndernas verksamheter:			
Kommunstyrelsen	-1,0	-0,5	-1,6
<i>varav exploateringsnetto</i>	<i>-0,8</i>		
Valnämnd, revision, överförmyndarn.	0,3	0,0	0,0
Socialnämnd	-17,6	-15,5	-24,7
Barn- och utbildningsnämnd	4,6	-1,4	-17,6
Kultur- och fritidsnämnd	0,2	0,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-4,7	-2,3	-2,4
Miljö- och byggnadsnämnd	1,6	0,0	0,0
Summa nämndernas verksamheter	-16,6	-19,7	-46,3
Finansförvaltning	46,1	32,5	24,0
Budgeterat resultat	5,1	5,1	5,1
Resultat från årets verksamheter	34,6	17,9	-17,2
Jämförelsestörande post	33,3	18,0	11,6
Resultat	67,9	35,9	-5,6

Kommunstyrelsen redovisade en negativ budgetavvikelse om 1 mnkr vilket ligger i linje med prognoserna under året. Avvikelsen beror till största delen av att ett negativt exploateringsresultat bokförts under året om -0,8 mnkr.

Socialnämnden redovisade en negativ budgetavvikelse om -17,6 mnkr, vilket är i paritet

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

med augustiprognosen. Inom LSS har det tillkommit en ny brukare som medfört ökade kostnader, samtidigt har individ- och familjeomsorg fått ökade intäkter från Migrationsverket vilka ej var med i tidigare prognos. Inom hälsa- vård och omsorg ligger budgeten för äldreomsorgsreformen med motsvarande 11,3 mnkr, 8,3 mnkr av dessa har använts under året, återstående 2,9 mnkr har använts för att minska den negativa budgetavvikelsen.

Barn- och utbildningsnämnden redovisade en positiv budgetavvikelse på 4,6 mnkr vilket är en förbättring jämfört med tidigare prognoser. Pedagogisk omsorg, enheterna, gymnasieutbildning samt vuxenutbildning uppvisade ett bättre utfall jämfört med tidigare prognoser.

Samhällsbyggnadsnämndens utfall har försämrats något i förhållande till tidigare prognos. Den negativa avvikelsen ligger på fastighetsverksamheten vilket framför allt förklaras av kostnader för rivning som inte var med i tidigare prognos.

För en mer ingående analys av verksamheternas budgetavvikelser hänvisas till driftredovisningen per nämnd och KF-verksamhet på sidorna 56–98.

Investerings- och exploateringsverksamhet

Investeringsutgifterna uppgick till 158,4 mnkr, vilket var 153,0 mnkr lägre än budgeterat. De projekt som haft störst investeringsutgifter under året redovisas nedan:

Ny idrottshall Rutsborgsområdet 14,5 mnkr

Energisparåtgärder/energiplan och Tekniska installationer 14,2 mnkr

Bjärehovskolan, nybyggnation, ersättningsbyggnad 12,6 mnkr

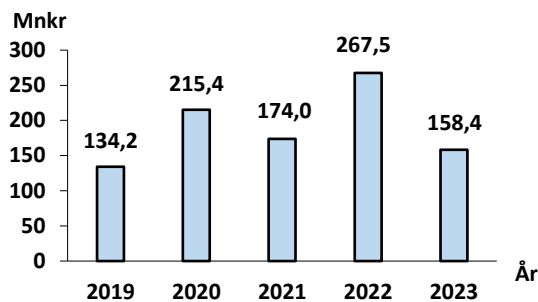
Utbyte av gatubelysning till LED (inkl. sensorer) 11,0 mnkr

Dp Bjärred centrum (exkl VA) 10,2 mnkr

Investeringsbidragen uppgick totalt till 2,3 mnkr.

Under året har nedskrivning av anläggningar gjorts med 2,3 mnkr. Kommunhuset har skrivits ned med 2,1 mnkr och är nu helt utrangeerat i anläggningstillgångarna.

Nedan redovisas kommunens investeringsutgifter för åren 2019-2023

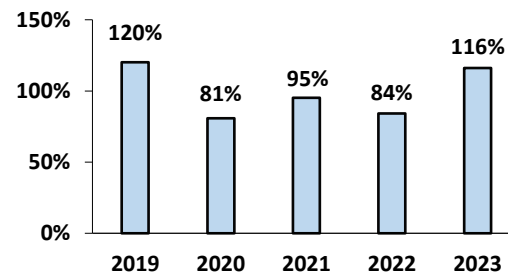

Den genomsnittliga investeringsnivån för de senaste fem åren uppgick till 190 mnkr.

Exploateringsverksamheten omfattade 10 projekt. Under året har två exploateringsprojekt avslutats och resultatförts med ett negativt resultat på -0,8 mnkr.

Självfinansieringsgraden är ett mått på i hur stor utsträckning årets investeringar har finansierats med egna medel (årets avskrivningar och årets resultat). För de fem senaste åren var självfinansieringsgraden i genomsnitt 99,4 %. För 2023 uppgick självfinansieringsgraden till 116 % för Lomma kommun och 99 % för koncernen, exklusive gymnasieskolan.

Självfinansieringsgraden av investeringar:

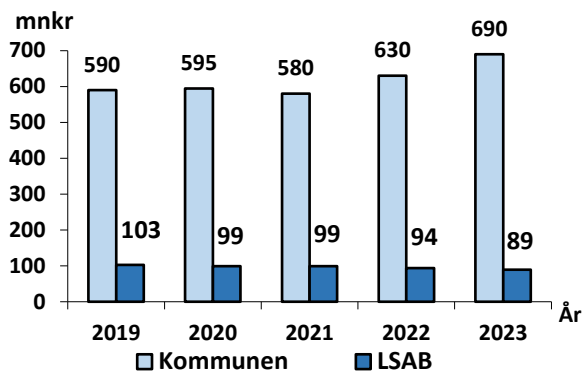

Likviditet och lån

Sedan årets början har likviditeten ökat med 25,3 mnkr. Likvida medel per den 31 december uppgick till 113,8 mnkr. Låneskulden ökade med 60 mnkr under året och uppgick till totalt 690 mnkr vid årets slut mot budgeterade 977 mnkr, inklusive beslut fattade under 2023. Lomma Servicebostäder AB's låneskuld minskade med 5 mnkr under året och uppgick vid årets slut till 89 mnkr.

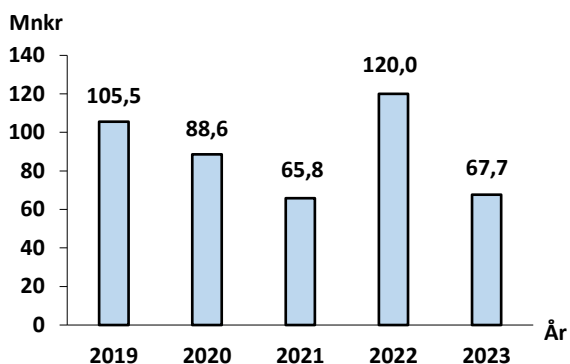
Utvecklingen av låneskulden för kommunen respektive Lomma Servicebostäder AB åren 2019 - 2023 redovisas nedan.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Sammanställd redovisning

Årets resultat i koncernen Lomma kommun uppgår till +67,7 mnkr.

Delar av den kommunala verksamheten bedrivs i bolagsform eller kommunalförbund. Koncernen Lomma kommun består, förutom kommunen själv, av Lomma Servicebostäder AB (100 %), AB Malmöregionens Avlopp (40 %) samt Kommunalförbundet VA SYD (4,43 %). Omsättningen på bolagsverksamheten är dock relativt begränsad. Ungefär 2,2 % av kommunens totala tillgångar finns i de kommunala bolagen mot 2,7 % 2022. I samband med VA SYD's inträde i koncernen övertog de samtliga VA anläggningar från Lomma kommun. Nettovärdet på dessa var 129,8 mnkr vid övertagandet, detta reglerades med ett skuldebrev mot Lomma kommun med en amorteringstid

på 20 år. VA SYD finansierar sina investeringar i kommunen genom belastning av Lomma kommuns upplåning. Under året har 30 mnkr lånats ut till VA-SYD vilket regleras via skuldebrev med en amorteringstid om 33 år. Totalt uppgår skuldebrev för dessa lån till 102,5 mnkr den 31 december.

AB Malmöregionens Avlopp (ABMA) höll en extra bolagsstämma den 24 oktober där det beslutades att ge styrelsen för ABMA i uppdrag att genomföra avvecklingen av ABMA samt att en anmälan till Bolagsverket görs, efter beslut vid kommande ordinarie bolagsstämma 2024, om frivillig likvidation av bolaget

Anläggningstillgångarna överläts till ägarkommunernas VA-kollektiv per den 31 oktober och bokfört värde kvittades mot förutbetalda intäkter.

Återbetalning av merparten av de resterande förutbetalda intäkterna gjordes den 14 december.

Lomma Kommun har i sin tur överlåtit anläggningarna, till ett värde av 9,6 mnkr, och förutbetalda brukaravgifter, 10,2 mnkr, till VA SYD som har ansvaret för VA-verksamheten.

Bolagens verksamhet uppvisade följande resultat efter finansiella poster:

Lomma Servicebostäder AB	-0,4 mnkr
VA SYD	0,0 mnkr
AB Malmöregionens Avlopp	0,0 mnkr

LSAB's låneskuld uppgick vid årets slut till 89,0 mnkr, vilket var en minskning med 5 mnkr jämfört med 2022.

Uppgifter om väsentliga händelser för de kommunala bolagens verksamhet under året finns på sidorna 100-101.

BALANSKRAVSRESULTAT

I Kommunallagen 8 kap § 5 regleras balanskravsresultatet. För kommunen innebär kravet att intäkterna ska överstiga kostnaderna varje år, det vill säga kommunen ska ha ett positivt resultat. Om kostnaderna något år skulle överstiga intäkterna ska det negativa resultatet återställas inom de tre närmaste åren. Beslut om en sådan reglering ska fattas i budgeten senast det tredje året efter det år då det negativa resultatet uppkom.

Lomma kommun uppfyller balanskravet och har inget negativt balanskravsresultat från

tidigare år att återställa. Årets resultat efter justeringar av orealiserade vinster i värdepapper, 33,3 mnkr, uppgår till 34,6 mnkr. Detta innebär att kommunallagens balanskrav är uppfyllt.

Balanskravsresultatet medger ingen avsättning till resultatutjämningsreserven då beloppet för avsättning måste överstiga 2 % av summan skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, som i år uppgår till 33,6 mnkr.

Balanskravsutredning

	Utfall
	231231
Årets resultat enligt resultaträkningen	67,9
Samtliga realisationsvinster	0,0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0
Orealiserade vinster i värdepapper	-33,3
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	34,6
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0
Årets balanskravsresultat	34,6

Höje å

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Personal- och kompetensförsörjning

I alla kommunens verksamheter är det av högsta vikt att ha engagerade medarbetare med rätt kompetens för sina arbetsuppgifter.

År 2023 uppgick antalet årsarbetare till 1 573 vilket är en marginell minskning jämfört med året innan. Främst beror minskningen på anpassningar till minskat barn-/elevantal inom

barn- och utbildningsnämnden. Samtidigt har andelen medarbetare som har en tillsvidareanställning ökat, vilket är i linje med den arbetsgivarpolitiska inriktningen att erbjuda trygga anställningar för att främja både kvalitet i verksamheten och kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

Antal årsarbetare per nämnd

	Tillsvidareanställd månadsavlönad		Visstidsanställd månadsavlönad		Totalt	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Kommunstyrelsen	66	67	5	2	71	69
Barn- och utbildningsnämnden	794	782	78	57	872	839
Kultur- och fritidsnämnden	47	54	19	12	66	66
Socialnämnden	448	479	49	32	497	511
Samhällsbyggnadsnämnden	59	61	12	7	71	68
Miljö- och byggnadsnämnden	14	14	4	6	18	20
Totalt	1 428	1 457	166	116	1 594	1 573

Heltid som norm

Kommunstyrelsen fattade under hösten 2021 beslut om att samtliga medarbetare ska erbjudas heltidsanställning senast den 31 december 2022, inom ramen för den nationella överenskommelsen om Heltid som norm. Heltid som norm främjar både kommunens kompetensförsörjning och kvalitet i verksamheten, samtidigt som den även är motiverad ur ett jämställdhetsperspektiv. Beslutet omfattar samtliga anställda med månadslön, med undantag

för medarbetare inom Kulturskolan samt modersmålslärare. Vissa verksamheter inom socialnämnden fick förlängd tidsram för införandet till och med 2023-03-31, varför helårseffekt av heltid som norm kommer först 2024. Redan 2023 ses dock en tydlig ökning av heltidsanställningar både för tillsvidareanställda och visstidsanställda medarbetare, med den kraftigaste ökningen inom socialnämndens verksamheter.

Andel heltidsanställda per nämnd

	Tillsvidareanställd månadsavlönad		Visstidsanställd månadsavlönad	
	2022	2023	2022	2023
Kommunstyrelsen	91%	93%	80%	100%
Barn- och utbildningsnämnden	88%	93%	54%	60%
Kultur- och fritidsnämnden	65%	74%	36%	24%
Socialnämnden	60%	77%	49%	76%
Samhällsbyggnadsnämnden	98%	97%	100%	100%
Miljö- och byggnadsnämnden	93%	93%	75%	83%
Totalt	79%	87%	54%	63%

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Feriearbete för ungdomar

Av 379 sökande erbjöds 104 ungdomar, 16 - 18 år, feriearbete inom kommunens verksamheter och hos kommunens entreprenör inom park- och grönyteskötsel. Ungdomarna arbetade 6 timmar/dag under tre veckor med vissa undantag. Platserna var främst fördelade inom barnomsorg, park- och grönyteskötsel, vaktmästeri, äldreomsorg och fritidsverksamhet. Platser fanns även i sommarorkestern,

som bedrivs av kulturskolan, och som sommarvärdar i kommunledningsförvaltnings regi. Varje ungdom har haft en handledare inom verksamheten.

Ungdomarna har fått utvärdera sina ferieplatser och samtliga ungdomar vittnar om att de har trivts bra och blivit väl omhändertagna på arbetsplatserna.

Personalomsättning

Personalomsättningen i kommunen som helhet minskade något 2023 jämfört med föregående år. Högst personalomsättning är det fortfarande inom socialnämnden, där det framför allt inom vård och omsorg finns flera bristyrken och där det är en stor rörlighet på arbetsmarknaden även nationellt. Det bör noteras

när det gäller personalomsättningen inom de mindre nämnderna att små förändringar i absoluta tal kan innebära en relativt stor procentuell förändring mellan åren.

Personalomsättning

	2022	2023	2022 Exkl pension/arbetsbrist	2023 Exkl pension/arbetsbrist
	Totalt	Totalt		
Kommunstyrelsen	17%	14%	17%	9%
Barn- och utbildningsnämnden	10%	8%	8%	6%
Kultur- och fritidsnämnden	10%	12%	8%	10%
Socialnämnden	19%	18%	18%	17%
Samhällsbyggnadsnämnden	7%	9%	5%	9%
Miljö- och byggnadsnämnden	6%	6%	6%	6%
Totalt	13%	12%	11%	10%

Personalkostnader

mnkr	2021	2022	2023
Löner m.m.	676	698	724
Arbetsgivaravgifter	207	211	227
Pensioner	158	88	161
Övrigt	8	2	1
Summa	1 048	999	1 113

De direkta lönekostnaderna ökade mellan 2022 och 2023 med 26 mnkr. Detta förklaras i första hand av de avtalsenliga löneökningarna.

Pensionskostnaderna ökade med 73 mnkr jämfört med 2022. Det är flera faktorer som

påverkat detta. Framför allt är det stigande inflation och prisbasbeloppets utveckling som i sin tur påverkar uppräkningsen av löner som ingår i pensionsunderlaget. Även den höjda premien för avgiftsbestämd pension i det nya pensionsavtalet AKAP-KR bidrar till kostnadsökningen.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Chefsförsörjning och ledarutveckling

Chefer i Lomma kommun är arbetsgivarföreträdare med ansvar för personal, ekonomi och verksamhet. Kommunen har 72 chefer varav cirka 26 % är män, vilket är proportionerligt med andelen män som är anställda i kommunen totalt. Samtliga chefer ska ha förutsättningar och förmåga att leda och fördela arbetet inom sina verksamheter samt säkerställa att medarbetarna har goda förutsättningar att påverka och bidra till verksamhetens uppdrag och mål. Som chef behöver man ständigt utveckla både sina formella kunskaper och sin ledarkompetens. Följande kommunövergripande utvecklingsinsatser har genomförts under året:

- Det av Försvarshögskolan framtagna ledarutvecklingsprogrammet Utvecklande ledarskap har upphandlats med syfte att samtliga kommunens chefer ska genomgå detta under 2023-2025.
- Utbildningssatsningar för samtliga chefer i kommunen inom bland annat områdena lönebildning samt arbetsrätt har genomförts under året.
- Fyra medarbetare från Lomma kommun har avslutat LETA-programmet för potentiella chefer, som ges i samarbete mellan kommunerna i Samverkan Sydväst.

Likabehandling och jämställdhet

Att arbeta med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete inom organisationens samtliga delar för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter samt att säkerställa att ingen ges sämre förutsättningar på arbetsplatsen. Kommunen har genomfört den lagstadgade årliga lönekartläggningen avseende löneskillnader mellan män och kvinnor. Vid årets lönekartläggning kunde inte några osakliga löneskillnader identifieras.

Av samtliga anställda i Lomma kommun är andelen män 26 % och andelen kvinnor 74 %, vilket är oförändrat jämfört med föregående år.

Lön och avtal

Medarbetare i Lomma kommun har individuella och differentierade löner. Lönerna revideras årligen utifrån löneavtalen och kommunens anvisningar för lönesättning samt verksamhetsbaserade lönekriterier. För samtliga avtalsområden har överläggningar och lönesamtal genomförts. Ny lön har utbetalats till medarbetarna med giltighet från 2023-04-01. De nya kommungemensamma lönekriterierna tillämpades första gången i samband med 2023 års löneöversyn och fick överlag positiva reaktioner.

Arbetsmiljö och hälsa

Inom arbetsmiljöområdet har processen för årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete reviderats. Uppföljningen bör göras så nära medarbetarna som möjligt och börjar därför nu på arbetsplatsnivå. En partsgemensam utbildningsinsats för samtliga chefer och fackliga företrädare samt skyddsombud inom områdena samverkan och arbetsmiljö har genomförts under våren och hösten.

Medarbetarenkäten

Medarbetarundersökningen involverar såväl chefer som medarbetare och ger en helhetsbild över organisationens och medarbetarnas mående och upplevelse av Lomma kommun som arbetsgivare. Undersökningen genomfördes en gång under året med en svarsfrekvens på 82 %. På flera frågeområden är resultatet något lägre jämfört med föregående år. Variationen mellan olika arbetsplatser är dock fortfarande mycket stor. Enligt årets undersökning har kommunen fortsatt sina största utmaningar inom områdena arbetsbelastning/stress och arbetstempo.

eNPS är ett nyckeltal som ger en indikation på hur attraktiv kommunen anses vara som arbetsgivare av de egna medarbetarna, genom frågan om man skulle rekommendera Lomma kommun till en vän eller bekant. Skalan sträcker sig från -100 till 100, och där allt över +/-0 anses vara bra. Kommunens eNPS landade på -9, vilket är sämre än 2022 då resultatet var +10. Även här är variationen mellan olika arbetsplatser stor.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron inom kommunorganisationen har minskat jämfört med föregående år. Det är huvudsakligen den korta sjukfrånvaron som står för minskningen, vilket sannolikt hänger samman med att det våren 2022 var en mycket hög sjukfrånvaro kopplad till coronapandemin. Sjukfrånvaron varierar mycket mellan olika yrkes- och åldersgrupper. De yrkesgrupper som inte har möjlighet att ar-

beta hemifrån, exempelvis inom skola och omsorg, har generellt en högre korttidsfrånvaro än yrkesgrupper med större möjligheter till hem-/distansarbete. Högst sjukfrånvaro är det inom socialnämndens verksamhetsområde, vilket speglar hur det även ser ut nationellt. När det gäller sjuktal inom de mindre nämnderna och/eller yrkesgrupperna bör noteras att små förändringar i absoluta tal kan innebära en relativt stor procentuell förändring.

Sjukfrånvaro totalt (period: januari – december)

	Sjukfrånvaro totalt		> 60 dagar av tot sjukfrånvaro	
	2022	2023	2022	2023
Samtliga anställda	7,09%	6,28%	28,32%	32,37%
Kvinnor	7,81%	7,01%	30,89%	34,38%
Män	4,71%	3,99%	14,40%	21,47%
Åldersgrupp				
- 29 år	8,56%	5,74%	11,97%	6,81%
30-49 år	6,23%	5,56%	26,83%	29,70%
50 år -	7,66%	7,31%	35,57%	41,14%

Sjukfrånvaro per yrkesgrupp

	Sjukfrånvaro Totalt		Sjukfrånvaro > 60 dgr av total sjukfrånvaro	
	2022	2023	2022	2023
Adm. personal	6,44%	4,14%	38,52%	53,71%
Kökspersonal	7,37%	5,50%	34,17%	43,66%
Lärare	3,78%	3,09%	20,85%	22,30%
Undersköterskor	13,34%	12,46%	36,04%	41,94%
Barnskötare	10,47%	11,23%	42,64%	46,14%
Förskollärare	9,50%	8,03%	38,66%	38,76%
Fritidspedagoger	7,51%	5,55%	9,16%	17,68%
Chefer	2,03%	1,84%	61,28%	15,39%
Socionomer	5,01%	8,00%	12,41%	31,37%
Sjuksköterskor	6,92%	5,92%	23,90%	2,74%

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Förväntad utveckling

Förändringar i vår omvärld skapar utmaningar för Lomma kommun. Dessa utmaningar ligger till grund för kommunens omställnings- och strategiarbete som blir allt viktigare.

Precis som i alla andra kommuner behöver Lomma kommun fundera på hur välfärden ska finansieras framöver.

Den kommunala konsumtionen ökar snabbt eftersom befolkningen växer och kraven ökar. De närmaste åren fortsätter den äldre befolkningen att öka vilket ökar pressen på de kommunala verksamheterna. Utmaningen är att antalet invånare i arbetsför ålder inte ökar lika mycket och det blir svårare och svårare att rekrytera till vissa yrken.

Kommunens skatteintäkter hänger inte med efterfrågan på och kostnaderna för kommunal service varför anpassningar måste vara en förutsättning för att kommunen ska kunna leverera god service till sina kommuninvånare, men även locka medarbetare som vill arbeta i Lomma kommun.

På grund av strategiska utvecklingsåtgärder och bra service ska Lomma kommun vara det självklara valet både som boendekommun och som kommun att arbeta i. Kommunerna står inför stora utmaningar som ställer krav på intern styrning, ökat fokus på effektivisering, nya arbetssätt och på samverkan med regionen och andra kommuner.

Kommunens ekonomi

Lomma kommuns ekonomi är trots de skakiga omvärldsfaktorerna fortsatt god. Även om undantag görs för resultatmålet 2024 är detta endast på kort sikt och kommunen beräknas ligga på samma höga resultatnivåer redan 2025.

Kommunen arbetar utifrån följande förutsättningar 2024-2027:

- Årets resultat* ska uppgå till minst 2 % procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
- Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen), för kommunen såväl som för kommunkoncernen, ska inte understiga 40 %.
- Investeringarna ska till minst 60 % finansieras med egna medel (avskrivningar

+ resultat).

*Årets resultat efter balanskravsjusteringar, före hantering av RUR.

Förutsättningarna blir allt svårare att nå allt eftersom omvärldsfaktorerna ändras. Kostnaderna för pensionerna har aldrig varit så höga som de är just nu. Även om det är ökning som endast håller i sig under ett fåtal år så gör det en stor belastning för ekonomin i stort.

Till detta går kommunen in i stora investeringar för framtiden. Det planeras för en gymnasieskola och ett nytt kommunhus i det kvarter där kommunhuset finns idag. Genom att bygga ett kvarter som rymmer både gymnasieskola och kommunhus möjliggörs det för ökad valfrihet för kommunens ungdomar, skapar rådgivning över kvalitet och kostnader samt skapar ändamålsenliga kontorslokaler för kommunens medarbetare. En gymnasieskola i Lomma ger kommunens ungdomar valmöjligheten att studera på hemmaplan samtidigt som skolan även kan attrahera elever från närliggande kommuner.

Personalutmaningar

Det har talats mycket om personalbrist inom vård- och omsorgsverksamheterna under en längre tid. I grunden är den stora utmaningen att antalet personer i yrkesverksam ålder ökar långsamt, samtidigt som gruppen äldre och personer som är mer vårdkrävande ökar snabbare.

Det gäller att behålla och utveckla medarbetare genom att prioritera arbetsmiljöarbetet och därmed minska sjukfrånvaron. Det är viktigt att stödja utveckling och ledarskap för att stärka kommunens chefer samt arbeta smartare genom att utnyttja teknik och ta tillvara på kompetensen på ett bättre sätt.

Personal inom vård och omsorg måste i dag lägga allt för mycket av sin arbetstid på dokumentation, registrering och administration, vilket minskar tiden som kan läggas på brukare och anhöriga. Ska Lomma kommun klara framtidens kompetensförsörjning måste vi arbeta för att minska den administrativa bördan och utveckla användandet av digitaliseringsmöjligheterna.

MILJÖREDOVISNING - Tema invasiva främmande växter

Invasiva främmande arter är arter som har flyttats från sin naturliga miljö av människan och som i sin nya miljö sprider sig snabbt och får negativ påverkan på biologisk mångfald, människor och djurs hälsa eller ekonomin. I Lomma kommun bekämpar vi invasiva arter på land efter den senaste kunskapen, anpassat till rådande förhållanden i kommunen. Två projekt med yttre finansiering har avslutats under år 2023.

Ekonomiska konsekvenser

IPBES (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services) är en mellanstatlig organisation som bedömer tillståndet för biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Likt FN:s klimatpanel (IPCC) fokuserar IPBES på att stärka samverkan mellan forskning och förvaltning för att främja bevarande och hållbart bruk av natur, växter och djur. Globalt uppskattar IPBES att invasiva främmande arter kostar samhället 423 miljarder dollar årligen. Kostnader som fyrdubblats varje decennium sedan 1970. I Sverige uppgår kostnaden årligen till mellan 1,1 - 4,5 miljarder kronor enligt siffror från SLU (Sveriges Lantbruksuniversitet).

Ansvar och konsekvenser

Ansvar för att förhindra spridningen av invasiva arter är enligt lagstiftningen delat på flera olika aktörer, bland annat länsstyrelser, kommuner och fastighetsägare. Kommunen har ett ansvar att bekämpa de invasiva arter på kommunal mark som omfattas av EU-förteckningen över invasiva arter. År 2023 finns 88 arter upptagna på förteckningen, men den uppdateras återkommande. Även arter som inte är upptagna i EU-förteckningen kan vara mycket invasiva och viktiga att bekämpa och följa utbredningen av.

På de platser där främmande invasiva arter breder ut sig slår de ut den inhemska floran, detta är ett hot mot våra ekosystem som förändras snabbt och drastiskt. Vissa arter som jätteloka är farlig för människor och djur eftersom dess växtsaft är fototoxisk, vilket innebär att om man får den på huden så kan den tillsammans med solens strålning göra så att det bildas blåsor och svårläkta sår. Arten

parkslide är väldigt vanlig i Sverige och har ett mycket kraftigt rotsystem som kan tränga in i ledningar och husgrunder och på så sätt orsaka stor skada på egendom. Arten robinia lockar pollinerare med sina nektarrika blommor så att de hellre flyger till dessa än till inhemska blommor som därmed riskerar sämre pollinering. Insekter och deras larver som lever i träd är inte heller lika bra anpassade till främmande trädarter och därför blir de av med sin livsmiljö när exempelvis robinian tar över. Sämre livsmiljö för insekter gör det också svårare för insektsätande fåglar att hitta föda.

Parkslide (*reynoutria japonica*)

Invasiva växter på land i Lomma kommun

Under sommaren 2023 inventerades naturreservatet Haboljungs fure på den främmande invasiva arten robinia så att man kunde få en uppskattning på dess utbredning och avgöra framtida bekämpningsmetod.

Invasiva arter utmed kusten, bekämpning pågår!

Lomma kommun bekämpar de invasiva arterna jätteloka, parkslide och vinnros utmed kusten i Lomma kommun. Detta är en del av kommunens arbete med att på lång sikt utrota problematiska bestånd av invasiva växter utmed stranden inom Lomma kommun. Det går för att gynna biologisk mångfald och restaurera strandmiljöerna. Projektet är delvis statligt finansierat.

VAD ÄR INVASIVA ARTER?

Arter som med människans hjälp, medvetet eller omedvetet, sprids till nya platser där de ej finns naturligt kallas för introducerade arter. En del av de introducerade arterna sprider sig självmant och utgör ett hot mot den lokala naturen, dessa arter benämns invasiva. De kan orsaka stora ekologiska och ekonomiska konsekvenser. Utmed stranderna i Skåne utgör de invasiva arterna ett stort hot mot floran och faunan.

De invasiva arterna jätteloka, parkslide och vinnros sprids till med sina rotknoppar eller med delar av plantan. De bildar tät högväxt bestånd som i många fall gynnar för den svenska ofta artrika strandfloran.

Delä om du hittar invasiva arter på stranden, kontakta oss på #stulommakommunen

Klicka gärna av de spåda skotten av jätteloka och parkslide, men var försiktig så att det är rätt växt och att du inte sprider jordlagret eller växtdelar.

LOMMA KOMMUN

Robinia (robinia pseudoacacia)

Runt om i kommunen har jätteloka bekämpats, ett arbete som utförs årligen av teknik- och fastighetsavdelningen. parkslide är en art som är utbredd i kommunen med bestånd på ett flertal platser både i naturreservat, på privat och kommunägd mark. Skyltar har tagits fram som sätts upp där bekämpning pågår av parkslide för att hindra besökare att beträda marken och riskera att sprida arten till nya områden när de promenerar vidare. Tysklönn är en art som är vanlig i flera av våra naturreservat och som bekämpas för att främja inhemska växter, i enlighet med respektive skötselplan för reservaten.

LONA-projekt

I Lomma kommun är parkslide, jätteslide och vresros främmande invasiva arter som orsakar stora problem, inte minst längs Lommas kuststräcka där de hämmar den biologiska mångfalden, framkomligheten och stör den naturliga sanddynamiken. År 2019 ansökte Lomma kommun om statligt bidrag genom LONA (Lokala naturvårdssatsningen) i syfte att påbörja en mer långsiktig och systematiserad bekämpning utmed kommunens kuststräcka.

Projektet "Bekämpning av invasiva arter längs stränder i Lomma kommun" pågick mellan åren 2020–2023. Projektet undersökte vilka bekämpningsmetoder som gav bäst utfall. På sikt ska detta leda till ökad biologisk mångfald och bättre förutsättningar för ekosystemtjänster. Erfarenheterna från bekämpningsinsatserna som genomförts under projekttiden ska

kunna appliceras på övriga bestånd i kommunen. Resultaten sammanställs i en uppföljningsrapport med utvärdering av och slutsatser kring de bekämpningsinsatser som genomförts samt förslag till riktlinjer och rekommendationer för fortsatt bekämpning av invasiva arter i kommunen.

LIFE Coast Adapt

LIFE Coast Adapt är ett EU-projekt som efter fem år avslutades 2023. Projektet har skett i samverkan med Ystad, Helsingborg, Länsstyrelsen i Skåne, Region Skåne, Kommunförbundet Skåne samt Lunds universitet. Upp till 60 % av åtgärderna bekostas av EU. Kravet är att ekosystembaserade metoder för kustskydd ska testas och visas upp. Under 2023 har arbetet fokuserat på uppföljning och utvärdering av de åtgärder som gjorts. I projektet har invasiva växter tagits bort bland annat på ett strandområde i Bjärred. Vissa invasiva växter binder sanden, men ändrar strandens sanddynamik vilket därför ändå kan påverka erosionen negativt. Sanddynerna är av stor vikt för djur- och växtliv och för att sandstranden ska vara motståndskraftig och kunna återhämta sig efter stormar. Stränderna blir även mer tillgängliga för allmänheten, vilket uppskattas av boende och besökare.

Bekämpning framöver

Det är viktigt att följa utvecklingen av metoder för bekämpning av invasiva arter. Stora framsteg görs inom området och nya vetenskapliga slutsatser arbetas fram. Våra egna erfarenheter genom vårt projekt med bekämpning längs kusterna samt vår kontinuerliga bekämpning i naturreservaten och på kommunal mark, har bidragit med värdefulla erfarenheter och kunskaper om hur vi bäst bekämpar de besvärliga arterna i vår kommun. I det fortsatta arbetet med bekämpning av invasiva växter är det viktigt att upptäcka nya individer och bestånd genom inventeringar och att vi uppmuntrar allmänheten till att rapportera in fynd. Fortsatt bekämpning av gamla och nya bestånd fortlöper. Att följa upp och utvärdera bekämpningen kontinuerligt även framöver är viktigt för att kunna lägga resurserna rätt, rätt metod på rätt plats.

RÄKENSKAPER

Mnkr		Kommunen			Sammanställd redovisning	
		Bokslut	Bokslut	Budget	Bokslut	Bokslut
		2022	2023	2023	2022	2023
Verksamhetens intäkter	Not 3	273,6	270,6	216,6	325,0	334,4
Verksamhetens kostnader	Not 4	-1 613,0	-1 785,3	-1 726,8	-1 657,6	-1 838,3
Av- och nedskrivningar	Not 5	-107,3	-111,5	-106,2	-118,5	-125,7
Verksamhetens nettokostnad		-1 446,7	-1 626,2	-1 616,4	-1 451,1	-1 629,6
Skatteintäkter	Not 6	1 594,1	1 689,4	1 659,7	1 594,1	1 689,4
Generella statsbidrag och utjämning	Not 7	18,6	-9,6	-20,2	18,6	-9,6
Verksamhetens resultat		166,0	53,6	23,1	161,6	50,2
Finansiella intäkter	Not 8,9	26,6	41,2	6,7	25,5	39,9
Finansiella kostnader	Not 10/11	-72,9	-26,8	-24,7	-67,6	-22,7
Resultat efter finansiella poster		119,7	67,9	5,1	119,5	67,4
Extraordinära poster	Not 12				0,5	0,3
Årets resultat		119,7	67,9	5,1	120,0	67,7

Mnkr		Kommunen			Sammanställd redovisning	
		Bokslut	Bokslut	Budget	Bokslut	Bokslut
		2022	2023	2023	2022	2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		119,7	67,9	5,1	120,0	67,7
Justering för gjorda avskrivningar		107,3	111,6	106,1	118,5	125,7
Justering återförda nedskrivningar		4,5			4,5	
Justering för gjorda/ianspråktaga avsättningar	Not 13	16,5	4,0	-16,3	15,9	3,8
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 14	-40,1	6,3	6,5	-12,4	8,8
<i>Medel för verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>207,9</i>	<i>189,8</i>	<i>101,4</i>	<i>246,5</i>	<i>206,0</i>
Ökning(-)/Minskning(+)kortfristiga placeringar		41,2	-33,3		41,2	-33,3
Ökning(-)/Minskning(+)kortfristiga fordringar		-59,9	2,1		-57,6	-4,7
Ökning(-)/Minskning(+)förråd/exploatering		-3,4	-1,8	-5,1	-3,4	-1,8
Ökning(+)/Minskning(-)kortfristiga skulder		-6,0	-7,7		-24,7	-17,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		179,8	149,1	96,3	202,0	148,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investering i materiella anläggningstillgångar		-269,9	-156,1	-311,4	-317,4	-191,4
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		38,2	0,1		38,2	0,1
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-2,1	-2,3		-2,1	-2,3
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		20,1	0,1		20,1	0,1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-213,7	-158,2	-311,4	-261,2	-193,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån		50,0	60,0	187,8	45,0	55,0
Ökning(+)/Minskning(-) övriga långfristig skulder		-2,3	-5,1		20,9	-3,9
Ökning (-)/Minskning (+)långfristig fordran		-0,9	-20,5	-31,2		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		46,8	34,4	156,6	65,9	51,1
Årets kassaflöde		12,9	25,3	-58,4	6,7	6,4
Likvida medel vid årets början		75,6	88,5	88,4	100,8	107,5
Likvida medel vid årets slut		88,5	113,8	30,0	107,5	113,9

RÄKENSKAPER

BALANSRÄKNING	Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning	
		Bokslut	Bokslut	Budget	Bokslut	Bokslut
		2022	2023	2023	2022	2023
TILLGÅNGAR						
<i>Anläggningstillgångar</i>						
Materiella anläggningstillgångar	Not 15					
- Mark, byggnader, tekniska anläggningar		2 031,7	2 081,9	2 231,9	2 328,0	2 393,2
- Maskiner och inventarier		56,5	55,5	61,6	88,5	85,9
Finansiella anläggningstillgångar	Not 16	334,4	352,6	290,0	81,8	84,9
Summa anläggningstillgångar		2 422,6	2 490,0	2 583,5	2 498,4	2 564,0
Bidrag till statlig infrastruktur	Not 17	141,0	134,5	134,5	141,0	134,5
<i>Omsättningstillgångar</i>						
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	Not 18	9,8	11,5	14,9	9,8	11,5
Kortfristiga fordringar	Not 19	175,6	173,5	175,6	164,7	169,4
Kortfristiga placeringar	Not 20	244,5	277,8	244,5	244,5	277,8
Kassa och bank	Not 21	88,5	113,8	30,0	107,5	113,9
Summa omsättningstillgångar		518,4	576,6	465,0	526,5	572,6
SUMMA TILLGÅNGAR		3 082,0	3 201,1	3 183,0	3 165,9	3 271,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
<i>Eget kapital</i>						
Årets resultat	Not 22	119,7	67,9	5,1	120,0	67,6
Resultatutjämningsreserv		117,3	117,3		117,3	117,3
Övrigt eget kapital		1 525,3	1 644,9	1 790,1	1 549,3	1 669,4
Summa eget kapital		1 762,2	1 830,1	1 795,2	1 786,6	1 854,3
<i>Avsättningar</i>						
Avsatt till pensioner	Not 23	31,7	33,0	30,8	31,7	33,0
Övriga avsättningar	Not 24	203,4	206,2	188,0	203,7	206,2
Summa avsättningar		235,1	239,2	218,8	235,4	239,2
<i>Skulder</i>						
Långfristiga skulder	Not 25	793,9	848,8	878,2	774,4	825,5
Kortfristiga skulder	Not 26	290,8	283,0	290,8	369,5	352,1
Summa skulder		1 084,7	1 131,8	1 169,0	1 143,9	1 177,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 082,0	3 201,1	3 183,0	3 165,9	3 271,1
<i>Panter och ansvarsförbindelser</i>						
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR	Not 27	256,0	256,3		256,0	256,3
Övriga ansvars- och borgensförbindelser	Not 28	163,2	165,5		67,6	76,5
leasingåtaganden	Not 29	116,1	189,0		12,6	90,0
Beviljad checkräkningskredit		70,0	70,0		75,0	75,0

RÄKENSKAPER

NOTER

Not 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LBKR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning.

Lomma kommun har under 2023 anpassat sig till rekommendation RKR R5 Leasing, finansiell leasing av lokaler. Jämförelsetalen för 2022 är justerade enligt nedan.

Korrigering jämförelsetal 2022/IB 2023

Anpassning RKR R5 2023 Leasing

Finansiell leasing av lokaler från koncernföretag

mnr	Kommunen			Kommunkoncernen		
	2022	Justering	2022	2022	Justering	2022
Not Resultaträkning						
4 Verksamhetens kostnader	-1623,3	10,3	-1613,0	-1 726,8	0,0	-1 726,8
5 Avskrivningar	-102,8	-4,5	-107,3	-106,2	0,0	-106,2
10 Finansiella kostnader	-66,8	-6,1	-72,9	-67,6	0,0	-67,6
Årets resultat	120,0	-0,3	119,7	120,0	0,0	120,0
Kassaflödesanalys						
Årets resultat	120,0	-0,3	119,7	120,0	0,0	120,0
Justeringa för gjorda avskrivningar	102,8	4,5	107,3	118,5	0,0	118,5
Ökning(+)/Minskning(-) övriga långfristig skulder	1,9	-4,2	-2,3	20,9	0,0	20,9
Balansräkning						
16 Finansiella anläggningstillgångar	258,8	75,6	334,4	81,8	0,0	81,8
22 Årets resultat	120,0	-0,3	119,7	120,0	0,0	120,0
22 Övrigt eget kapital	1 552,9	-27,6	1 525,3	1 549,3	0,0	1 549,3
25 Långfristiga skulder	690,4	103,5	793,9	774,4	0,0	774,4
29 Leasingåtaganden	89,7	26,4	116,1	12,6	0,0	12,6

I övrigt har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder använts som i senaste årsredovisningen.

Externredovisning

Den *preliminära slutavräkningen för skatteintäkter* baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2, vilket innebär att intäkten periodiseras till det år då den beskattningsbara inkomsten intjänas av den skattskyldige. Definitiv slutavräkning för år 2022 är bokförd med 1 431 kronor/ invånare och preliminär slutavräkning för år 2023 är bokförd med 787 kronor/ invånare.

Pensionsåtaganden bokförs enligt blandmodellen. Pensionsförmåner intjänade efter 1997 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Den intjänade avgiftsbestämda ålderspensionen till arbetstagarna utbetalas medan den förmånsbestämda delen samt efterlevandeskyddet försäkras bort och resterande del

skuldbokförs. Pensionsåtagandena inkluderar även löneskatt med 24,26 %. Kommunen följer RKR R10 gällande värdering och upplysning om kommunens pensionsförpliktelser.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som *anläggningstillgång* om beloppet överskrider gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 50 tkr, ex. mervärdesskatt.

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

RÄKENSKAPER

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

Fastigheter:	10-50 år
Maskiner o inventarier:	3-20 år

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning enligt RKR R4.

Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar från offentliga organisationer tas från och med 2010 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandetid. Från privata aktörer bokas bidragen i resultaträkningen i samma takt som investeringen färdigställs enligt RKR R2.

Exploateringsintäkter och exploateringskostnader redovisas årligen i resultaträkningen. Exploateringsstillgångarna är bokförda som omsättningstillgångar.

Kostnader för timanställda samt mer- och övertid avseende december, vilka utbetalas i januari året därpå, har periodiseras till rätt bokföringsår.

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesrapporten.

I enlighet med RKR R4, redovisning av lånekostnader, ingår det inga lånekostnader i anskaffningsvärdet för investeringar. Samtliga räntor för lån kostnadsförs. Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden.

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång enligt RKR R7. Portföljens förvaltning regleras i finanspolicy, antagen av fullmäktige, KF § 107/2018. Pensionsmedelsportföljen är värderad till marknadsvärdet den 31/12.

Leasingavgifter avseende inventarier och maskiner har redovisats som operationella leasingavtal.

Leasingavgifter av seende långsiktiga hyresavtal har redovisats som finansiella leasingavtal i enlighet med RKR R5.

För övrigt har kostnader och intäkter i allt väsentligt periodiserats, vilket även inkluderar övertids- och semesterlöneskuld, timlöner samt avskrivningar.

Avsättning för statlig infrastruktur har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Under året har bidrag om 5,0 mnkr lämnats till statlig infrastruktur.

Följande projekt är pågående:

GC väg Bjärred - Flädie; 2016 gjordes en avsättning på 5,5 mnkr avseende medfinansiering, med en upplösning av aktiverat bidrag på 20 år.

Cykelväg längs väg 925; 2017 har en avsättning om 1,6 mnkr gjorts.

Lommabanan etapp 2; 19,1 mnkr har avsatts 2017, åtagandet är nuvärdesberäknat med årlig indexuppräknings på 2,0 % under utbetalningsperioden som sträcker sig fram till 2024. En ny avsättning om 0,7 mnkr har gjorts 2022 för att möta ändrade betalplaner i projektet, KF§ 18.

Flädie Station; 2019 har en avsättning gjorts med 65,4 mnkr enligt beslut KF § 63, Avsättningen är i 2019 års penningvärde och indexuppräknas årligen. Upplösningen av aktiverat bidrag är 25 år.

Alnarps station; 2020 har en avsättning gjorts med 91 mnkr enligt beslut i KF § 4. Avsättningen är i 2019 års penningvärde och indexuppräknas årligen. Upplösningen av aktiverat bidrag är 25 år.

Konsolideringsprinciper

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden och med hänsyn till specificering enligt proportionell konsolideringsmetod. Detta innebär att belopp som inkluderas i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget och att således förvärvat eget kapital elimineras.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figur och text på sidan 9.

Driftredovisning

Kapitalkostnader beräknas enligt rak nominell metod. För år 2023 har verksamheterna belastats med intern ränta på anläggningstillgångarna om 1,25 %.

Arbetsgivaravgifter med mera har interndeberats verksamheterna i samband med löneredovisningen. Storleken på arbetsgivaravgiften överensstämmer med Sveriges Kommuner och Regioners rekommendationer.

RÄKENSKAPER

Not 2 Tvister

Vid årets slut fanns en pågående tvist.

Ett bolag har fakturerat Lomma kommun 93,7 tkr för nerlagt detaljplanearbete. Fakturan har

bestridits då Lomma kommun inte beställt detta arbete. Beloppet är inte upptaget i 2023 års resultat.

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2022	2023	2022	2023
Not 3 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	3,8	9,2	3,8	9,2
Taxor och avgifter	68,5	71,6	119,9	135,4
Hyror och arrenden	39,5	39,6	39,5	39,6
Bidrag från staten	92,0	89,7	92,0	89,7
EU bidrag	1,0	1,1	1,0	1,1
Övriga bidrag	16,0	25,3	16,0	25,3
Försäljning av verksamhet och konsulttjänst	19,1	19,9	19,1	19,9
Erhållna skadestånd/försäkring	0,2	0,5	0,2	0,5
Exploateringsintäkter	0,0	0,9		0,9
Ersättning från exploatering, PBL	6,8	12,7	6,8	12,7
Fastightsregleringar	0,2	0,0	0,2	0,0
Realisationsvinst sålda fastigheter	26,5	0,1	26,5	0,1
Summa intäkter	273,6	270,6	325,0	334,4
Not 4 Verksamhetens kostnader				
Pensionskostnader inklusive löneskatt	-87,6	-160,9	-87,6	-160,9
Personalkostnader exkl pensionskostnader	-698,0	-723,9	-698,0	-723,9
Sociala avgifter	-212,1	-227,0	-212,1	-227,0
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-0,3	-0,4	-0,3	-0,4
Lämnade bidrag	-28,7	-28,7	-28,7	-28,7
Birag till statlig infrastruktur	-0,7		-0,7	
Upplösning bidr till statlig infrastruktur	-6,5	-6,5	-6,5	-6,5
Köp av huvudverksamhet	-301,5	-310,8	-301,5	-310,8
Lokal och markhyror	-29,6	-32,8	-39,9	-39,9
Övriga tjänster	-247,1	-293,9	-281,4	-339,8
Realisationsförluster och utrangeringar				
Förändring av avsättningar		0,9		0,9
Anskaffn.kostn såld exploateringsfastighet		-1,7		-1,7
Övriga kostnader	-0,9	0,4	-0,9	0,4
Summa kostnader	-1 613,0	-1 785,3	-1 657,6	-1 838,3
Not 5 Avskrivningar enligt plan/Nedskrivningar				
Avskrivning maskiner och inventarier	-14,7	-14,8	-17,7	-18,8
Avskrivning byggnader, tekniska anläggningar	-83,5	-90,0	-96,3	-104,7
Avskrivning på hyresavtal (finansiell leasing)	-4,5	-4,5		
Nedskrivning av anläggningstillgångar	-4,5	-2,2	-4,5	-2,2
	-107,3	-111,5	-118,5	-125,7
Not 6 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 557,2	1 663,5	1 557,2	1 663,5
Preliminär slutavräkning innevarande år	28,9	19,5	28,9	19,5
Slutavräkningsdifferens föregående år	8,0	6,4	8,0	6,4
	1 594,1	1 689,4	1 594,1	1 689,4

RÄKENSKAPER

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2022	2023	2022	2023
	1 594,1	1 689,4	1 594,1	1 689,4
Not 7 Generella statsbidrag och utjämnings				
Strukturbidrag	8,4	8,5	8,4	8,5
Införandebidrag				
Regleringsbidrag	68,1	57,7	68,1	57,7
Kostnadsutjämningsbidrag	94,5	109,5	94,5	109,5
Kommunal fastighetsavgift	50,0	52,4	50,0	52,4
Övriga generella statsbidrag	18,7	13,1	18,7	13,1
Inkomstutjämningsavgift	-165,9	-186,0	-165,9	-186,0
Bidrag/avgift till LSS-utjämnings	-55,2	-64,8	-55,2	-64,8
	18,6	-9,6	18,6	-9,6
Not 8 Finansiella intäkter				
Orealiserade vinster, finansiella oms tillg.		33,3		33,3
Bokfört värde, finansiella oms tillg.				
Försäljningspris, finansiella oms tillg.				
Bokfört värde, finansiella anl tillg.	-0,1		-0,1	
Försäljningspris, finansiella anl tillg.	20,2	0,1	20,2	0,1
Försäljningsomkostnader, finansiella anl tillg	-0,1		-0,1	
Utdelning aktier och andelar i andra företag	3,9	1,5	3,9	1,5
Ränteintäkter	0,7	5,7	0,9	4,7
Erhållna borgensavgifter	0,4	0,4	0,1	0,1
Övriga finansiella intäkter	1,5	0,2	0,6	0,2
	26,6	41,2	25,5	39,9
Not 9 Jämförelsestörande post				
Orealiserade vinster, finansiella oms tillg.		33,3		33,3
Realisationsvinst pensionsförvaltning				
Totalt jämförelsestörande poster	0,0	33,3	0,0	33,3
Not 10 Finansiella kostnader				
Räntekostnader på lån	-3,9	-10,7	-4,7	-12,4
Räntekostnad på pensionsskuld	-0,6	-2,1	-0,6	-2,1
Räntekostnader för finansiella anläggningstillgångar	-6,1	-5,8		
Orealiserade förluster, finansiella oms tillg.	-41,1		-41,1	
Bokfört värde, finansiella oms tillg.				
Försäljningspris, finansiella oms tillg.				
Indexuppräknings medfinansiering stationer	-20,5	-7,8	-20,5	-7,8
Övriga finansiella kostnader	-0,7	-0,4	-0,7	-0,4
	-72,9	-26,8	-67,6	-22,7
Not 11 Jämförelsestörande post				
Orealiserade förluster, finansiella oms tillg.	-41,1		-41,1	
Totalt jämförelsestörande poster	-41,1	0,0	-41,1	0,0
Not 12 Bokslutsdisposition				
Periodiseringsfond			0,5	0,3
			0,5	0,3

RÄKENSKAPER

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2022	2023	2022	2023
Not 13 Justering för gjorda/ianspråktaga avsättningar				
Avsatt till pensioner	0,1	1,2	0,1	1,2
Ianspråktagande periodiseringsfond			-0,5	-0,3
Avsättning bidrag till statlig infrastruktur				
- Alnarp Station				
- Medfinansiering Lommabanan 2	0,7		0,7	
Uppräkning KPI Bidrag till statlig infrastruktur				
- Flädie Station	8,6	3,3	8,6	3,3
- Alnarp Station	12,0	4,6	12,0	4,6
Upplösning avsättning bidrag till statlig infrastruktur	-4,9	-5,9	-5,1	-5,9
Fordran Malmö stad, åtagande		0,8		0,8
	16,5	4,0	15,9	3,8
Not 14 Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster				
Upplösning aktiverat bidrag till statlig infrastruktur	6,5	6,5	6,5	6,5
Realisationsvinster	-46,6	-0,2	-46,6	-0,2
Realisationsförluster				
Överlåtelse anläggningar				2,5
Avslutade investeringar			27,7	
	-40,1	6,3	-12,4	8,8
Not 15 Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	3 039,0	3 177,4	3 564,3	3 730,6
Ackumulerade avskrivningar	-1 007,3	-1 095,5	-1 236,3	-1 337,4
Bokfört värde	2 031,7	2 081,9	2 328,0	2 393,2
Redovisat värde vid årets början	1 883,5	2 031,7	2 185,7	2 328,0
Årets investeringar	252,5	142,4	290,6	177,4
Årets övertag anläggningar				7,0
Årets försäljning och utrangeringar	-20,5	-2,3	-48,3	-8,5
Årets omklassificering	-4,7		-8,3	-7,9
Årets återföring nedskrivningar	4,5	0,1	4,5	1,9
Årets avskrivningar	-83,5	-90,0	-96,3	-103,1
Årets avskrivningar, övertag anl				-1,6
Redovisat värde vid årets slut	2 031,7	2 081,9	2 328,0	2 393,2
Linjär avskrivning, bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod är 23 år.				
Utrangering har skett av gamla kommunhuset med 2,1 mnkr				
Rivning påbörjas under 2024				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	215,9	229,6	257,2	275,3
Ackumulerade Avskrivningar	-159,4	-174,1	-168,7	-189,4
Bokfört värde	56,5	55,5	88,5	85,9
Redovisat värde vid årets början	53,6	56,5	75,7	88,5
Årets investeringar	17,4	13,7	26,8	14,0
Årets övertag anläggningar				9,2
Årets försäljning och utrangeringar				-5,0
Årets omklassificering			3,6	
Årets återföring avskrivningar				2,9
Årets avskrivningar	-14,7	-14,7	-17,7	-18,8
Årets avskrivningar, övertag anl				-5,0
Redovisat värde vid årets slut	56,5	55,5	88,5	85,9
Beloppsgräns för investering 50 tkr, linjär avskrivning, bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod är 4 år.				

RÄKENSKAPER

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2022	2023	2022	2023
Not 18 Förråd och exploateringar				
Lager Diesel	1,3	1,3	1,3	1,3
Upparbetade exploateringsinkomster	-0,4	-1,1	-0,4	-1,1
Upparbetade exploateringsutgifter	8,9	11,3	8,9	11,3
	9,8	11,5	9,8	11,5
Not 19 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	17,8	17,2	17,8	22,3
Kortfristig del av långfr fordran VA Syd	8,9	9,8		
Statsbidragsfordringar	0,7	0,5	0,7	0,5
Förutbetalda kostnader	18,5	23,7	16,5	23,7
Upplupna intäkter	2,0	1,8	2,0	1,8
Övriga interimfordringar	0,0	0,4	0,0	0,4
Momsfordran	16,2	14,8	16,2	14,8
Skattekonto/skattefordran	111,1	104,6	111,1	105,1
Övriga fordringar	0,4	0,7	0,4	0,8
	175,6	173,5	164,7	169,4
Not 20 Kortfristiga placeringar				
Aktier och andelar, svenska	88,0	103,5	88,0	103,5
Anskaffningsvärde	71,7	71,9	71,7	71,9
Värdereglering	16,3	31,6	16,3	31,6
Aktier och andelar, utländska	47,3	57,0	47,3	57,0
Anskaffningsvärde	35,4	35,4	35,4	35,4
Värdereglering	11,9	21,6	11,9	21,6
Räntebärande fonder svenska	109,2	117,3	109,2	117,3
Anskaffningsvärde	117,8	118,4	117,8	118,4
Värdereglering	-8,6	-1,1	-8,6	-1,1
Anskaffningsvärde vid årets slut	224,9	225,7	224,9	225,7
Värdereglering	19,6	52,1	19,6	52,1
Summa kortfristiga placeringar	244,5	277,8	244,5	277,8
Fasträntekonto - företag				
Not 21 Kassa och bank				
Bank:koncernkonto	82,7	112,7	82,7	112,7
Kassa, bank, övrigt	5,8	1,1	24,8	1,2
	88,5	113,8	107,5	113,9
Not 22 Eget kapital				
Ingående eget kapital enligt fastställd BR	1 670,2	1 762,2	1 666,6	1 786,6
Justerat eget kapital, Ingående värde	-27,6			
Årets resultat	119,7	67,9	120,0	67,7
Utgående eget kapital	1 762,2	1 830,1	1 786,6	1 854,3
Eget kapital består av:				
Renhållning resultatregleringsfond	0,9	0,9		
Hamnverksamhet resultatregleringsfond	-3,1	-2,6		
Fastighetsverksamhet resultatregleringsfond	19,5	1,3		
Resultatutjämningsreserv	117,3	117,3		
Övrigt eget kapital	1 627,6	1 713,3		
	1 762,2	1 830,1		

RÄKENSKAPER

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2022	2023	2022	2023
Not 25 Långfristiga skulder				
Långfristiga upplåning i banker och kreditinstitut	630,0	690,0	630,0	690,0
Skuld för offentliga investeringsbidrag	60,1	59,5	60,1	59,5
Skuld för offentlig gatukostnadsersättningar	0,3	0,3	0,3	0,3
Långfristig leasingskuld				
Långfristiga lån, LSAB			84,0	64,0
Långfristiga lån, ABMA				
Skuld till VA kollektivet				11,7
Långfristig Leasingskuld	103,5	99,0		
	793,9	848,8	774,4	825,5
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år:				
Investeringsbidrag*	60,1	59,5		
återstående antal år (vägt snitt)	24			
Gatukostnadsersättningar*	0,3	0,3		
återstående antal år (vägt snitt)	33			
	60,4	59,8		
Uppgifter om lång och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,87	1,94	1,83	1,83
Genomsnittlig ränta	0,61	1,58	0,62	1,60
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	145	190	207	252
1-3 år	315	355	335	370
3-5 år	170	145	170	157
5-7 år				
Kommunen har avtal med banken om refinansiering av lån med kortare återstående löptid än ett år.				
Not 26 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	106,7	99,9	107,9	100,4
Skatteskuld	14,0	2,9	14,0	2,9
Momsskuld SKM	0,7	0,9	0,7	0,9
Övertidsskuld	2,0	2,1	2,0	2,1
Semesterskuld	35,2	35,4	35,2	35,4
Övriga upplupna löner	8,4	6,5	8,4	6,5
PO semesterskuld, övertid, övriga upplupna kostnader	17,9	19,6	17,9	19,6
Kortfristiga lån i banker och kreditinstitut			10,0	25,0
Arbetsgivaravgifter	17,6	0,0	20,5	0,0
Upplupna kostnader	12,4	32,9	12,4	34,3
Förutbetalda intäkter övriga	15,3	5,2	28,9	5,4
Förutbetalda projektmedel Statliga	6,1	6,2	6,1	6,2
Förutbetalda projektmedel Övriga	1,6	0,4	1,6	0,4
Övriga interimsskulder	1,3	2,4	1,3	2,4
Lagstadgade sociala avgifter och löneskatt		18,2		18,2
Personalens källskatt	14,6	14,7	14,6	14,7
Avgiftsbestämd ålderspension	28,9	27,0	28,9	27,0
Beräknad löneskatt avgiftsbestämd ålderspension	7,9	8,4	7,9	8,4
Fakturor under tvist	0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga kortfristiga skulder	0,1	0,2	51,1	42,3
	290,8	283,0	369,5	352,1

RÄKENSKAPER

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2022	2023	2022	2023
Not 27 Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR				
Ingående ansvarsförbindelse beräknad av KPA*	270,3	206,0	270,3	206,0
Årets förändring	-11,5	0,3	-11,5	0,3
<i>varav försäkring IPR</i>				
<i>varav ränteuppräknig</i>	1,7	1,6	1,7	1,6
<i>varav basbeloppsuppräknig</i>	4,4	16,2	4,4	16,2
<i>varav gamla utbetalningar</i>	-17,2	-18,1	-17,2	-18,1
<i>varav aktualisering</i>				
<i>varav övrigt</i>	-0,4	0,5	-0,4	0,5
<i>varav förtroendevalda</i>				
<i>varav ändrat livslängdsåtagande i RIPS</i>				
Utgående ansvarsförbindelse beräknad av KPA	206,0	206,3	206,0	206,3
Beräknad löneskatt	50,0	50,0	50,0	50,0
	256,0	256,3	256,0	256,3
Not 28 Ansvars, borgensförbindelser samt leasingåtaganden				
Lomma Servicebostäder AB	94,0	89,0		
AB Malmöregionens Avlopp	1,6	0,0		
<i>Delsumma dotterföretag:</i>	95,6	89,0		
Kraftringen AB, regressåtagande mot Lunds kommun	0,0	0,0	0,0	0,0
Sydvatten AB	58,4	65,9	58,4	65,9
Sydvästra Skåne Avfalls AB	3,2	3,1	3,2	3,1
<i>Kommunala bolag totalt:</i>	157,2	158,0	61,6	69,0
Habo Golf AB	4,0	4,0	4,0	4,0
Lommabuktens Seglarklubb	0,5	0,4	0,5	0,4
Föreningen Bjärreds saltsjöbad kallbadhus	1,5	1,5	1,5	1,5
Bjärreds båtklubb		1,6		1,6
<i>Summa borgensåtaganden:</i>	163,2	165,5	67,6	76,5
Borgensförluster under året	0,0	0,0	0,0	0,0
Not 29 Leasingåtaganden				
<i>Leasingavgifter lös egendom</i>				
<i>Operationell leasing</i>				
Förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	6,5	17,5	6,5	17,5
Senare än 1 år men inom 5 år	6,1	17,1	6,1	17,1
Senare än 5 år				
	12,6	34,6	12,6	34,6
<i>Leasingavgifter Lokaler</i>				
<i>Operationell leasing</i>				
Förfaller enligt följande:				
Inom 1 år		8,5		8,5
Senare än 1 år men inom 5 år		30,3		30,3
Senare än 5 år		16,6		16,6
	0,0	55,4	0,0	55,4

RÄKENSKAPER

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2022	2023	2022	2023
29 forts	<i>Kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal</i>			
	<i>Leasingavgifter fast egendom lokaler</i>			
Totala minimileaseavgifter	164,7	154,4		
Framtida finansiella kostnader	-61,4	-55,4		
Nuvärdet av minimileaseavgifter	103,3	99,0		
	<i>Nuvärdet av minimileaseavgifter</i>			
	<i>Förfaller enligt följande:</i>			
Inom 1 år	4,5	4,8		
Senare än 1 år men inom 5 år	21,0	22,4		
Senare än 5 år	78,0	71,8		
	103,5	99,0	0,0	0,0
Summa leasingåtaganden:	116,1	189,0	12,6	90,0
Not 30	Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision, tkr			
	Kostnader för räkenskapsrevision	215	220	
	Sakkunnigt biträde	150	150	
	Förtroendevalda revisorer	65	70	
	Kostnad för övrig revision	652	762	
	Sakkunnit biträde	381	404	
	Förtroendevalda revisorer	271	358	
	Total kostnad Revision	867	982	

Not 31 Uppllysning om Solidarisk borgen, Kommuninvest

Lomma kommun har i april 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga närvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas, dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Lomma kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551,9 mdkr och totala tillgångar till 562,0 mdkr. Lomma kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 902,4 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 915,7 mnkr.

RÄKENSKAPER

FASTIGHETSVERKSAMHETEN

RESULTATRÄKNING, mnkr

	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	177,4	197,9	188,1
<i>därav externa</i>	19,8	22,5	20,5
<i>därav interna</i>	157,6	175,4	167,6
Verksamhetens kostnader	-108,0	-138,4	-107,3
<i>därav externa</i>	-105,2	-135,7	-104,7
<i>därav interna</i>	-2,8	-2,7	-2,6
Av- och nedskrivningar	-55,6	-61,9	-63,7
Verksamhetens nettokostnader	13,8	-2,4	17,1
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-12,4	-16,0	-17,1
<i>därav interna</i>	-12,4	-16,0	-17,1
Resultat före extraordinära poster	1,4	-18,4	0,0
Extraordinära intäkter	20,0	0,1	
Extraordinära kostnader	-4,5		
Årets resultat	16,9	-18,3	0,0

Not 1

BALANSRÄKNING, mnkr

	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
-Byggnader	1 226,5	1 244,6	1 326,0
-Mark	32,4	32,4	32,3
-Bostadsrätter	9,6	9,6	9,6
-Maskiner och inventarier, förb.utg annans fastighet	6,3	8,7	5,6
Summa anläggningstillgångar	1 274,8	1 295,3	1 373,5
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	9,6	16,1	12,9
Kassa & bank	85,8	76,1	83,6
Summa omsättningstillgångar	95,4	92,2	96,5
SUMMA TILLGÅNGAR	1 370,2	1 387,5	1 470,0
EGET KAPTIAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	60,9	42,6	76,3
<i>därav årets resultat</i>	16,9	-18,3	0
Avsättningar			
Långfristiga skulder	1 274,8	1 295,3	1 373,5
Kortfristiga skulder	34,5	49,6	20,2
Summa skulder	1 309,3	1 344,9	1 393,7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 370,2	1 387,5	1 470,0

RÄKENSKAPER

NOTER - FASTIGHETSVERKSAMHETEN

Not 1 Verksamhetens kostnader	2022	2023
Lokalhyra	38,2	39
Administration	10,8	11,6
Fastighetsskatt	0,3	0,3
Utemiljö	4,7	4,8
Fastighetsskötsel	4,7	4,6
Reparationer/Teknisk tillsyn	14,9	15,6
Underhåll	7,7	6,5
Driftskostnader	26,7	56 ¹⁾
Summa	108,0	138,4

¹⁾ Ingår jämförelsestörande poster om 20,4 mnkr, rivningskostnader och återbetalning av lån till Lomma ridklubb.

SPECIFIKATION KOMMUNSTYRELSENS FÖRFOGANDEMEDEL

(mnkr)	Budget	Omdisp	Kvarstår
KF Förfogande			
Befarade kostnadsökningar	-40,0	18,6	-21,4
Förväntad effekt av energieffektiviseringar	2,0	-2,0	0,0
Ofördelat sparbeting	10,0	-10,0	0,0
Summa KF förfogande	-28,0	6,6	-21,4
KS Förfogande			
Löneöversyn	-22,5	22,5	0,0
Summa KS förfogande	-22,5	22,5	0,0
Totalt	-50,5	29,1	-21,4

RÄKENSKAPER

DRIFTREDOVISNING PER NÄMND

Tkr		Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvik- else
Kommunstyrelse	Driftintäkter	44 254	29 816	39 678	31 940	7 738 ¹⁾
	Driftkostnader	-136 316	-108 791	-123 503	-114 756	-8 747 ²⁾
	Nettokostnader	-92 062	-78 975	-83 824	-82 816	-1 008
Revision	Driftintäkter					0
	Driftkostnader	-950	-867	-982	-1 041	59
	Nettokostnader	-950	-867	-982	-1 041	59
Valnämnd	Driftintäkter		659			0
	Driftkostnader	-14	-1 113	-24	-40	16
	Nettokostnader	-14	-454	-24	-40	16
Överförmyndare	Driftintäkter	52	0			0
	Driftkostnader	-647	-726	-388	-615	227
	Nettokostnader	-595	-726	-388	-615	227
Socialnämnd	Driftintäkter	217 886	226 203	241 940	217 707	24 233
	Driftkostnader	-608 147	-626 554	-689 357	-647 566	-41 791
	Nettokostnader	-390 261	-400 351	-447 417	-429 859	-17 558
Barn- och utbildningsnämnd	Driftintäkter	157 941	168 696	595 625	577 940	17 685
	Driftkostnader	-941 955	-957 162	-1 431 817	-1 418 739	-13 078
	Nettokostnader	-784 014	-788 466	-836 192	-840 799	4 607
Kultur- och fritidsnämnd	Driftintäkter	17 836	18 549	22 725	20 706	2 019
	Driftkostnader	-81 389	-82 848	-93 516	-91 661	-1 855
	Nettokostnader	-63 553	-64 300	-70 791	-70 955	164
Samhällsbyggnadsnämnd	Driftintäkter	195 511	253 889	239 292	207 433	31 859 ³⁾
	Driftkostnader	-279 308	-324 869	-372 362	-335 794	-36 568 ⁴⁾
	Nettokostnader	-83 797	-70 980	-133 070	-128 361	-4 709
Miljö- och byggnadsnämnd	Driftintäkter	7 634	6 969	7 507	6 229	1 278
	Driftkostnader	-20 618	-15 895	-16 340	-16 680	340
	Nettokostnader	-12 984	-8 926	-8 833	-10 451	1 618
TOTALT	Driftintäkter	641 114	704 780	1 146 767	1 061 955	84 812
	Driftkostnader	-2 069 344	-2 118 824	-2 728 289	-2 626 892	-101 397
	Nettokostnader	-1 428 230	-1 414 044	-1 581 521	-1 564 937	-16 585

1) I driftintäkter ingår 2021: exploateringsintäkt 8 828 tkr, 2023 exploateringsintäkt 919 tkr

2) I driftkostnader ingår 2021: exploateringskostnad -9 168 tkr;
2023: exploateringskostnader -1 714 tkr

3) I driftintäkter ingår 2022: Realisationsvinst 46 448 tkr samt gatukostnadsersättning om 6 790 tkr; 2023: statligt elstöd 8 100 tkr samt gatukostnadsersättning 12 668 tkr

4) I driftkostnader ingår 2023: rivningskostnader -21 000 tkr samt återbetalning -1 400 tkr

RÄKENSKAPER

DRIFTREDOVISNING, KF VERKSAMHET

Driftnetto, tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvik- else
Kommunstyrelse samt Valnämnd, Revision och Överförmyndare	-93 621	-81 022	-85 218	-84 512	-706
Kommunövergripande verksamhet	-93 621	-81 022	-85 218	-84 512	-706 ¹⁾
Socialnämnd	-390 261	-400 351	-447 417	-429 859	-17 558
därav Individ- och familjeomsorg	-63 882	-58 891	-61 989	-71 697	9 708
därav LSS-verksamhet	-68 955	-72 722	-83 000	-82 519	-481
därav Hälsa vård och omsorg	-257 424	-268 738	-302 428	-275 643	-26 785
Barn- och utbildningsnämnd	-784 014	-788 466	-836 192	-840 799	4 607
därav Förskoleverksamhet	-174 276	-165 067	-169 797	-172 473	2 676
därav Grundskoleverksamhet	-471 953	-482 401	-506 439	-510 287	3 848
därav Gymnasieskola och vuxenutbildning	-137 985	-141 451	-158 898	-156 948	-1 950
därav Kostenhet	200	454	-1 058	-1 091	33
Kultur- och fritidsnämnd	-63 553	-64 300	-70 791	-70 955	164
därav Fritidsverksamhet	-34 828	-35 425	-29 336	-28 537	-799
därav Kulturverksamhet	-28 725	-28 875	-41 455	-42 418	963
Samhällsbyggnadsnämnd	-83 797	-70 980	-133 070	-128 361	-4 709
därav Teknisk verksamhet skattefinansierad	-90 262	-83 423	-110 976	-124 081	13 105 ²⁾
därav Teknisk verksamhet fastighetsverksamhet	10 688	16 874	-18 267	0	-18 267 ³⁾
därav Teknisk verksamhet avgiftsfinansierad	-4 223	-4 431	-3 827	-4 280	453
Miljö- och byggnadsnämnd	-12 984	-8 926	-8 833	-10 451	1 618
därav Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	-3 050	-2 853	-3 095	-4 044	949
därav Bygglovsverksamhet	-9 934	-6 074	-5 738	-6 407	669
Totalt	-1 428 230	-1 414 044	-1 581 521	-1 564 937	-16 585

1) I driftnetto 2021: exploateringsnetto -340 tkr; 2023: exploateringsnetto -795 tkr

2) I driftnetto ingår 2022: realisationsvinst 26 373 tkr, gatukostnadsersättning 6 790 tkr;

2023: gatukostnadsersättning, 12 668 kr, statligt elstöd 1 700 tkr, rivningskostnader -2 000 tkr

3) I driftnetto ingår 2021: realisationsvinst 10 000 tkr; 2022: realisationsvinst 20 075 tkr;

2023: statligt elstöd 6 400 tkr, rivningskostnader -19 000 tkr, återbetalning -1 400 tkr

RÄKENSKAPER

INVESTERINGSREDOVISNING PER NÄMND

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvik- else
Kommunstyrelse	3 692	3 927	4 354	4 770	416
Socialnämnd	2 013	492	942	5 500	4 558
Barn- och utbildningsnämnd	5 192	10 052	4 120	6 656	2 536
Kultur- och fritidsnämnd	485	419	1 654	2 100	446
Samhällsbyggnadsnämnd	162 662	250 555	145 038	242 404	97 366
Finans		2 089	2 295	50 000	47 705
SUMMA	174 044	267 534	158 404	311 430	153 026

INVESTERINGSREDOVISNING, PROJEKT

Tkr	Total ut- gift	Utfall 2023	Budget 2023	Ack. utfall tom 2023	Ack. budget tom 2023	Ack. av- vik.
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET						
Samhällsbyggnadsnämnd, större investeringar inom:						
Detaljplaner, alla Lomma hamn	9 500	63	-11	8 862	8 788	-74
Detaljplaner, alla Lomma hamn, områdesanläggning.	55 000	6 669	6 527	55 142	55 000	-142
Detaljplaner, alla Lomma centrum, Norr	55 000	1 734	3 743	5 876	7 884	2 008
Detaljplan Bjärreds Centrum (exkl. VA)	31 000	12 253	9 875	33 378	31 000	-2 378
Detaljplan Nians verksamhetsområde (exkl. GC-tunnel)	6 965	1	336	6 630	6 965	335
Detaljplan Bjärreds vångar, etapp 1	140 000	156	2 490	166	2 500	2 334
Detaljplaner, övriga (årsanslag)		59	3 000	59	3 000	2 941
Summa investeringar inom detaljplaneområden		20 935	25 960	110 113	115 137	5 024
Samhällsbyggnadsnämnd, övriga större investeringar:						
Beläggningsinvesteringar, etapp 2	92 900	3 135	3 930	18 205	19 000	795
Erosionsskydd (tre- och fyrkantdamarna)	18 900	35	5 180	13 755	18 900	5 145
Erosionsskydd, etapp 2	11 250	608	2 926	8 932	11 250	2 318
Åtgärder i trafiksäkerhetsplan och cykelplan, etapp 1	15 000	43	-683	15 725	15 000	-725
Åtgärder i trafiksäkerhetsplan och cykelplan, etapp 2	15 000	204	2 000	204	2 000	1 796
Gångfartsområden Lomma hamn	6 000	287	2 019	4 268	6 000	1 732
Trafikåtgärder, cykelväg Tollevägen - Carl Olssons väg	18 700	160	3 743	15 117	18 700	3 583
Supercykelstråksåtgärder	18 000	903	4 972	931	5 000	4 069
Belysningsplan	10 000	388	1 726	8 662	10 000	1 338
Hållbar dagvattenhantering (skyfallsplan)	10 000	0	2 368	7 632	10 000	2 368
Långa bryggan Bjärred, ersättningsbrygga	22 000	3 054	5 240	19 814	22 000	2 186
T-bryggan i Lomma, ersättningsbrygga	15 000	563	10 798	765	11 000	10 235
Kommunala invest i anslutning till Alnarps station	45 000	251	3 584	667	4 000	3 333
Kommunala investeringar i anslutning till Flädie station	59 000	801	224	6 577	6 000	-577
Alléskolan, tillbyggnad 9 klassrum m.m.	53 000	35	-178	53 213	53 000	-213
Bjärehovskolan, nybyggnation ersättningsbyggnad	116 000	12 628	30 105	98 522	116 000	17 478
Ny idrottshall Rutsborgsområdet	59 300	14 515	15 974	57 841	59 300	1 459
Amfiteater, Strandängen Lomma	2 900	0	-14	2 914	2 900	-14
Amfiteater, Strandängen Lomma, etapp 2	2 400	866	791	2 475	2 400	-75
Ombyggnad Borgeby gårdshotell, 3 lgh, nyanlända	2 292	0	2 292	0	2 292	2 292
Ombyggnad av stationen i Lomma	11 000	8 486	8 035	11 451	11 000	-451
Byte av styr- och övervakningssystem inom nio fastigheter	10 000	992	4 293	6 699	10 000	3 301
Linnéaskolan, grundskola	33 000	301	2 360	30 941	33 000	2 059
Ventilation, Södra Karstorpskolan, Lomma	3 000	1 393	2 912	1 481	3 000	1 519

RÄKENSKAPER

Tkr	Total utgift	Utfall 2023	Budget 2023	Ack. utfall tom 2023	Ack. budget tom 2023	Ack. avvik.
3 x 3 Basketplan, Bjärred	1 200	458	415	1 243	1 200	-43
Reinvestering konstgräsplan, Bjärred	8 500	50	8 500	50	8 500	8 450
Ny gruppbostad, 2022	20 500	3 182	3 129	20 553	20 500	-53
LSS gruppbostad, 6 lägenheter, Löddesnäs	29 000	2 103	14 941	2 163	15 000	12 837
Kommunhus	244 000	3 635	2 602	6 033	5 000	-1 033
Gymnasieskola	317 000	3 918	1 737	7 181	5 000	-2 181
Båtklubb, Strandvägen i Bjärred	12 000	488	11 885	603	12 000	11 397
Kulturhus, Bjärred	145 000	121	0	121	0	-121
Strategiskt markförvärv Bjärred 9:5, Bjärreds vångar	26 000			26 000	26 000	0
Strategiskt markförvärv Borgeby 17:38, Bjärreds vångar	12 000	9 000	9 000	9 000	9 000	0
Karstorp - Idrottshall	75 000	2 332	0	2 332	0	-2 332
Dansrotundan / Folketshus (reovering byggnader)	6 000	63	3 000	63	3 000	2 937
Utbyte av gatubelysning till LED (inkl. sensorer)	12 500	11 018	12 500	11 018	12 500	1 482
Brohus Lomma 25:2 m.fl., områdesanläggningar *		6 000	0	6 000	0	-6 000
Summa samhällsbyggnadsnämnd, övriga större investeringar		92 016	182 306	479 151	569 442	90 291

* Avser tidigare anlagt område / motsvaras av 6,0 mnkr i erhållen gatukostnadsanläggning

Övriga nämnder, större investeringar:

Inventarier till ersättningsbyggnad Bjärehovsskolan	7 400	1 479	2 166	6 713	7 400	687
Inventarier till Alléskolan / Piläng, 9 klassrum med mera	4 300	1 166	1 437	4 029	4 300	271
Inventarier till grundskola, Lomma	4 200	937	2 153	2 984	4 200	1 216
Inventarier till ny idrottshall Rutsborgsområdet	1 300	1 020	1 300	1 020	1 300	280
Möbler och inventarier, Särskilt boende, satsning 2023	2 000	679	2 000	679	2 000	1 321
Utrustning för att säkerställa effektiv serverdrift (evakuering)	3 000	2 728	3 000	2 728	3 000	272
Strategiska fastighetsförvärv, KSAU förfogande		0	50 000	0	50 000	50 000
Kommuninvest Medlemsinsats		2 295	0	2 295	0	-2 295
Summa övriga nämnder, större investeringar		10 304	62 056	20 448	72 200	51 752

Mindre investeringar:

Samhällsbyggnadsnämnden: Energisparåtgärder / energiplan		14 174	15 500	14 174	15 500	1 326
Samhällsbyggnadsnämnden: Fastighetsunderhåll (nya komp.)		6 572	6 000	6 572	6 000	-572
Samhällsbyggnadsnämnden: Övriga mindre investeringar		9 154	10 638	9 154	10 638	1 484
Kommunstyrelsen: Mindre investeringar		1 626	1 770	1 626	1 770	144
Socialnämnden: Mindre investeringar		263	3 500	263	3 500	3 237
Barn- och utbildningsnämnden: Mindre investeringar		538	900	538	900	362
Kultur- och fritidsnämnden: Mindre investeringar		634	800	634	800	166
Summa mindre investeringar		32 961	39 108	32 961	39 108	6 147

TOTALT SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET 156 216 309 430 642 673 795 887 153 214

AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET

Övriga investeringar, hamnverksamhet		2 188	2 000	2 188	2 000	-188
Summa Hamnverksamhet		2 188	2 000	2 188	2 000	-188

TOTALT AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET 2 188 2 000 2 188 2 000 -188

SLUTREDOVISADE PROJEKT	Total utgift	Utfall 2023	Budget 2023	Ack. utfall tom 2023	Ack. budget tom 2023	Ack. avvik.
------------------------	--------------	-------------	-------------	----------------------	----------------------	-------------

KF § 80/23

Förvärv av del av Lilla Habo 1:6	2 100	0	0	2 181	2 100	-81
Inköp del av fastighet Lomma Alnarp 1:60	4 500	0	0	4 420	4 500	80
Inköp Lomma Vinstorp 23:1 och del av Lomma Alnarp 1:1	15 600	0	0	15 073	15 600	527
Summa av kommunstyrelsen slutredovisade projekt		0	0	21 674	22 200	526

Planerade utgifter minskar: (återlämnad avvikelse) 526

RÄKENSKAPER

EXPLOATERINGSREDOVISNING

tkr Projekt, kr	Ingående balans 2023-01-01			Årets förändring			Utgående balans 2023-12-31			Resultatfört 2023
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	
3310 Dp Borgeby 16:12 verksamhetsområde	-348	-218	-566				-348	-218	-566	0
3312 Ö Borgeby etapp 2		1 867	1 867	-237	756	518	-237	2 623	2 386	0
3358 Dp Pilängsbadet		6	6		-6	-6				0
3380 DP Nians verksamhetsområde		72	72		-72	-72				72
3383 DP Bjärreds Centrum	-28	1 759	1 731	28	-1 759	-1 731				724
3400 DP Lomma C Norra		1 671	1 671		19	19	1 690	1 690		0
3401 DP Malmövägen		880	880		1 220	1 220	2 100	2 100		0
3407 Bjärreds vångar, etapp 1		2 734	2 734	-495	1 501	1 006	-495	4 234	3 740	0
3409 DP Solberga		88	88		239	239		327	327	0
3410 DP Bjärreds vångar etapp 2					574	574		574	574	0
Totalsumma	-376	8 860	8 484	-704	2 470	1 766	-1 080	11 330	10 250	795

E6/Malmövägen

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning, samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Revisionen har under 2023 följt socialnämndens arbete utifrån den åtgärds/handlingsplan som framarbetades under våren 2023. Socialnämnden redovisar vid årsbokslut 2023 en negativ ekonomisk avvikelse på 17,6 mnkr gentemot budget.

Vi kan konstatera att fastställda åtgärder, liksom åtgärder fastställda tidigare år, inte har resulterat i en budget i balans. Vidare kan vi konstatera att socialnämnden inte klarat av att uppfylla två av fem verksamhetsmål. Vi ställer oss starkt kritiska till socialnämndens

prognosarbete samt ekonomi- och verksamhetsstyrning under 2023. Vi ser mycket allvarligt på utvecklingen inom socialnämnden, som fortsatt visar på negativa ekonomiska avvikelser gentemot budget trots arbete enligt antagen åtgärdsplan.

Vi förutsätter att skärpta åtgärder vidtas under 2024, som syftar till att säkerställa budget i balans och ökad målpuppfyllelse.

Vi bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Ett grundläggande krav för denna bedömning är att nämnden ska ha bedrivit verksamheten inom de av fullmäktige givna budgetramarna. Vi ställer oss starkt kritiska till nämndens prognosarbete och ekonomistyrning under året.

Vi bedömer att kommunstyrelsen och övriga nämnder i Lomma kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att socialnämndens interna kontroll, till följd av bristande ekonomistyrning, inte har varit tillräcklig.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och övriga nämnders interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samtliga styrelser, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Lomma kommun 2024-04-05

Lars-Erik Larsson

Henrik Nilsson

Tor-Björn Langåsen

Remco Andersson

Per Larsson

Conny Bäck

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunövergripande verksamhet

VERKSAMHET

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Det löpande arbetet genomsyras av central styrning, ledning och samordning.

Ett av kommunstyrelsens fokusområden under 2023 har varit samordningen av den sammanhållande funktionen gällande våra förtroendevaldas utbildningsdagar och strategidag.

I samband med att en ny mandatperiod inleds, aktualiseras ett flertal administrativa processer. Arbetet under första kvartalet har, i större omfattning än vanligt, inneburit utbildning av nya förtroendevalda, olika typer av registreringar, bokningar, informationsutskick och administration knuten till valprocesser gällande olika förtroendeuppdrag.

En översyn av kommunens kommunikationskanaler har påbörjats och hur de kan utvecklas, bland annat genom ökad samordning. Ett exempel är kommunens digitala informations-skärmar vid bibliotek och Långa bryggan i Bjärred, som nu är sammanlänkade i ett gemensamt system som kan utökas efter behov. Kommunens tillgänglighet för medborgarna är under fortsatt utveckling. Medborgaren ska uppleva en sammanhängande helhet i sin kontakt med Lomma kommun, där korta svarstider, trevligt bemötande och att alla får svar på sin förfrågan är i fokus. Arbetet omfattar bland annat telefoni, hemsida och översyn av öppettider.

Att rekrytera, utveckla och behålla medarbetare är en viktig del av den strategiska kompetensförsörjningen. En nyckelfaktor för att lyckas med det är delaktigheten hos kommunens chefer. Under våren 2023 har ledarutvecklingsprogrammet "Utvecklande ledarskap" upphandlats för samtliga chefer. Genomförandet har påbörjats under hösten och kommer att fortgå under 2024. Likaså har en kommungemensam rutin för chefsrekrytering tagits fram, med syfte att kvalitetssäkra rekryteringsprocessen samt tydliggöra ansvarsfördelningen.

Omlokaliseringen till nya lokaler i samband med att det gamla kommunhuset rivs har ställt ökade krav på flertalet av våra processer. Detta gäller allt från att arbeta mot mer digitala arbetssätt till att hitta bättre och smartare sätt att arbeta. Mycket av förvaltningens arbete är årshjulsstyrt och återkommer årligen.

Sättet att arbeta förändras i takt med att beslutsstödsystemet Hypergene utvecklas och utmaningarna kring hur kommunens ekonomiska förutsättningar utvecklas. Syftet med beslutsstödsystemet är att effektivisera och modernisera kommunens arbetssätt, för att få mer kvalitativa och träffsäkra beslut och för att få ekonomiskt utrymme till andra ändamål.

För att alla chefer ska ha goda förutsättningar i sina uppdrag krävs även ett välfungerande stöd. Under 2023 har avdelningarna börjat att arbeta fram beskrivningar för att tydliggöra vilket stöd alla chefer ska kunna erbjudas. Arbetet kring att stödja chefer och hjälpa till med analyser har aldrig varit viktigare för att fatta bra långsiktiga beslut.

I december lämnades två folkinitiativ in till kommunen. Förvaltningen förberedde och genomförde, med stöd även från andra förvaltningar, räkning av namnunderskrifterna i slutet av månaden. Det konstaterades att antalet röster översteg det antal som krävs för att frågan ska lyftas i kommunfullmäktige. Med anledning av detta inleddes arbetet med hur initiativen vidare ska hanteras, ett arbete som involverar ett flertal förvaltningar och ett stort antal funktioner. Kopplat till dessa två frågor har även mycket tid lagts på att besvara frågor och hantera ett flertal begäran av utlämning av allmän handling. Detta har påverkat det ordinarie arbetet i organisationen.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål och måloppfyllelse

Mål: Lomma kommun erbjuder en trygg livs- och boendemiljö genom ett aktivt och förebyggande trygghetsarbete.

(riktat mål från kommunfullmäktige)

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Trygghet i livets alla skeden – I Lomma kommun ska invånaren vara trygg i livets alla skeden.

Analys

Hela 99 % av de som besvarade medborgarundersökningen tycker att Lomma kommun är en mycket eller ganska bra plats att bo och leva på vilket är näst högst i landet. Under de ljusa timmarna känner sig 99 % trygga i sitt område och 89 % känner sig trygga när det är mörkt ute. Resultatet skiljer sig positivt från riket där snittet är 76 % när det är mörkt ute. I polisens trygghetsmätning har Lomma kommun ett i stort sett oförändrat resultat sedan 2022. En minskning har observerats i antalet misshandelsfall, rån och stölder på stranden, som normalt sett ökar under sommaren. Detta positiva resultat tillskrivs delvis det sämre vädret som följde efter midsommar. Det har dock skett en ökning av buskörning, stölder, klotter och mindre bränder.

Trygghetsvårdarna har spelat en viktig roll genom en utökad bemanning (16 timmar i stället för 8 timmar per dygn), vilket har ökat invånarnas trygghetskänsla. Deras närvaro i samhället och förmågan att snabbt reagera på allmänhetens rapporter har bidragit till att skapa en känsla av omsorg och säkerhet. Dessutom har övervakningskameror installerats på ytterligare två skolor under 223 för att förebygga brott som exempelvis skadegörelse.

Lomma kommun har redan ett väl fungerande brottsförebyggande arbete med ett etablerat trygghetsråd och engagerade trygghetsvårdar. Den nya lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete trädde i kraft den 1 juli och innebär att kommunens ansvar för brottsförebyggande arbete har tydliggats. Kommunen ska ta fram en tydlig lägesbild samt samordna och följa upp åtgärder för att uppfylla de nya lagkraven.

Andra nämnder har också genomfört proak-

tiva satsningar för att öka tryggheten i kommunen. Samhällsbyggnadsnämnden har organiserat aktiviteter vid platser som tidigare ansetts som otrygga, inklusive evenemang och uppträffningar av offentliga områden. Kultur- och fritidsnämnden har fortsatt med att placera fler fritidsledare utomhus för att möta ungdomar och stödja föreningar som utför nattvandringar. Socialnämnden har också fortsatt sitt förebyggande arbete mot våld i nära relationer, som påbörjades 2022.

Sammanfattningsvis bedöms målet att förbättra tryggheten i Lomma kommun vara uppnått, även om det fortfarande finns utmaningar att tackla.

Mål: Kommunen ska ha god tillgång till arbetstillfällen och vara en attraktiv arbetsplats för företagande.

● *Målet är inte uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

I organisationen bedrivs flera insatser för att främja näringslivet i Lomma kommun. Under våren uppmärksammades företagare genom utmärkelser som "Årets Företagare," "Årets Nyföretagare," och "Årets Unga Företagare" i samarbete med Företagarna Öresund, NyföretagarCentrum Öresund och Lomma kommun. Under sommaren erbjöds 25 unga entreprenörer möjligheten att utforska sina affärsidéer genom entreprenörsprogrammet Sommarliv, i samverkan med Kävlings kommun. Lomma kommun deltog även på Borgeby fältdagar, en lantbruksmessa arrangerad av Hushållningssällskapet. Dessutom är kommunen aktivt engagerad i en forskningsstudie om kompetensbehoven inom livsmedelssektorn och sektorns struktur i regionen, lett av Innovation Skåne och Malmö stad.

Under hösten har ett förslag till omorganisation presenterats för att bättra samordna och förstärka kommunens näringslivsinsatser. Det innebär att samhällsbyggnadsförvaltningen föreslås rekrytera näringslivsutvecklare som får ansvaret att samordna och driva det strategiska och övergripande arbetet med näringslivsutveckling.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Undersökningen SKR Insikt visar att Lomma kommun har haft en gradvis ökning i NKI, nöjt kundindex, från 75 år 2020 till 77 år 2023, vilket överstiger genomsnittet i landet på 75. Det finns särskilt positiva förbättringar när det gäller företagets nöjdhet med skriftlig information i samband med beslut, rådgivning, rutiner, handläggningstid och överenskomna tidsramar. Däremot finns det utrymme för förbättring inom digitala tjänster, information på kommunens hemsida, motiv bakom beslut samt allmän information, med digitala tjänster som den mest kritiska punkten.

I enkätundersökningen om näringslivsklimatet 2023 från Svenskt Näringsliv har Lomma kommun en sammanlagd poäng på 3,6 medan det genomsnittet i landet för samma år ligger på 3,5. Områden där det finns möjlighet till förbättring inkluderar kommunens dialog med företag, förståelse för företagande, handläggningstider, minskad brottslighet och möjlighet att hantera ärenden digitalt. Antalet nyetablerade företag i kommunen har mellan 2021 och 2022 ökat med 89 företag. Ökningen återfinns främst inom företag med 1-4 anställda.

Bedömningen är att målet inte har uppnåtts i sin helhet, men det har skett betydande förbättringar. Ytterligare insatser krävs, särskilt inom intern organisation och resursallokering, utveckling av bemötandefrågor, digitala tjänster samt stärkt samarbete mellan kommunerna.

Mål: Kommunstyrelsen leder ett sammanhållet utvecklingsarbete för kommunens lednings-, ekonomi-, HR-, IT-, kansli- och kommunikationsprocesser.

● *Målet är inte uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

Under det gångna året har huvudsakligt fokus varit att tydliggöra rutiner och det stöd som kommunstyrelsen erbjuder övriga delar av organisationen. Målet har varit att säkerställa en samstämmighet i förväntningar och att öppet diskutera behovet av eventuella förändringar eller ytterligare förtydligande. Ett konkret exempel är att HR-avdelningen har utarbetat en tjänstebeskrivning som beskriver det stöd

kommunens chefer ska kunna förvänta sig att få i samband med olika HR-relaterade frågor. Denna har sedan förankrats med cheferna i övriga förvaltningar. Under 2023 har flertalet samtal och workshops ägt rum mellan stödfunktionerna och fackförvaltningarna för att tillsammans hitta rätt i de anpassningar som ligger till grund för utvecklingsarbetet.

Dagens kontext är mer komplex än för några år sedan och dagens arbetssätt kommer inte att lösa framtidens utmaningar. För att skapa bättre förutsättningar att möta välfärdsutmaningar påbörjades under 2023 en genomlysning av kommunens arbete med verksamhetsutveckling i syfte att kontinuerligt analysera och förbättra verksamheten samt förnya styrningen av organisationen. Under 2024 går genomlysningen in i en genomförandefas där exempelvis ett nytt styrsystem, processer för ekonomistyrning och kommunövergripande kompetensförsörjningsstrategi tas fram samtidigt som nya arbetssätt prövas. Sammanfattningsvis bedöms inte målet som uppnått, men det har skett en påtaglig förbättring. Det finns fortfarande mycket arbete kvar att utföra vad gäller arbetet med förbättring och effektivisering av kommunens processer.

EKONOMI

Kommunstyrelsen redovisade en budgetavvikelse på -0,2 mnkr för 2023 exklusive exploateringsnettot. Avgångsvederlag för förvaltningschef på socialförvaltningen är en stor bidragande orsak till den negativa budgetavvikelsen på personalkostnadssidan, likaså den utökning av kontrollertjänst på ekonomiavdelningen som genomförts för att ytterligare stärka stödet för socialförvaltningen. Utöver det tillkommer politikerarvoden avseende utbildningar som genomförts under våren, som inte beaktats i budgeten. Behovsprövning av vakanta tjänster har tillämpats under året, med följd att vissa tjänster inte återbesatts, och tillsättning av vissa tjänster har senarelagts, vilket fått en positiv påverkan utifrån ett ekonomiskt perspektiv. För verksamheten har detta inneburit en mer krävande situation, med högre arbetsbelastning som följd.

Den positiva budgetavvikelsen på intäktssidan är hänförlig till interna intäkter kopplade till utökade beställningar från nämnderna till IT-verksamheten. Motsvarande kostnadsökning

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

ryms inom IT-verksamheten, nettoeffekten är följaktligen ett nollsummespel. Vidare har flytt-/evakueringskostnader belastat kommunstyrelsen under året med motsvarande 4,9 mnkr. Dessa kostnader har kompenseras i samband med bokslutet med ett internt verksamhetsbidrag från finansförvaltningen.

Kostnader för såväl friskvård som för postservice har genererat en negativ budgetavvikelse, detsamma gäller kostnader hänförliga till 2022 som inkom sent och belastar årets resultat. Under året har en kontinuerlig genomlysning skett av system- och licenskostnader som resulterat i en lägre kostnadsbild till följd av stor restriktivitet och återhållsamhet i linje med antagen åtgärdsplan.

EXPLOATERINGSREDOVISNING

Under året har projekt Bjärreds torg färdigställt och avslutats. Vid årets slut resultatfördes en nettokostnad på -0,7 mnkr. Projektet kommer att slutrapporteras 2024.

Vid årets slut resultatfördes även en nettokostnad på -0,1 mnkr avseende det sista arbetet i projekt Nians verksamhetsområde. Projektet har avslutats och kommer att slutrapporteras 2024.

Övriga exploateringsprojekt är i nuläget i planeringsskede. Under perioden har det därför inte skett några driftstransaktioner inom ramen för dessa projekt.

INVESTERINGSREDOVISNING

En del av den enskilt största planerade investeringen under 2023, utrustning för att säkerställa effektiv serverdrift, kommer att ske un-

der 2024, vilket resulterade i en positiv budgetavvikelse för året med 0,3 mnkr. I övrigt har i stort sett alla planerade investeringar genomförts, och inom budget.

OMVÄRLD OCH FRAMTID

Det allmänna omvärldsläget skapar oro och risk finns att Sverige dras in i en väpnad konflikt. Detta kan leda till problem för leverans av våra åtaganden. Exempel på olika brister kan bli oändlig, allt från drivmedel, mobiltelefoni, internet, GPS-funktioner och mediciner. Det finns även farhågor att vattenförsörjningen kan fallera. Vissa åtgärder har vidtagits för att skapa redundans, men skulle konflikten bli långvarig eller krisen gälla stora delar av Sverige kommer kommunen få problem med sina samhällsviktiga åtaganden.

Åtgärder och förberedelser som kan behöva beaktas av kommunen är:

- Krisorganisation
- Trygghetspunkter för allmänheten
- Lagerhållning av kritiska produkter exempelvis skyddsutrustning för socialförvaltningen

System, rutiner och resurser kring cybersäkerhet, med anledning av vår omvärld, kommande år blir en allt viktigare fråga. Ny lagstiftning inom området kan komma att kräva större fokus och mer resurser än tidigare i verksamheten. Idag har vi inte en tydlig bild över hur lagstiftningen kan komma att påverka det dagliga arbetet. NIS2-direktivet syftar till att uppnå en högre grad av harmonisering inom EU avseende en gemensam nivå på säkerhet i nätverk och informationssystem inom den Europeiska unionen.

DRIFTREDOVISNING

tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Intäkter	44 254	29 816	39 678	31 940
Kostnader	-136 316	-108 791	-123 503	-114 756
Driftnetto	-92 062	-78 975	-83 825	-82 816
Budgetavvikelse	-2 192	-1 015	-1 009	
varav exploateringsintäkt	8 828	8 828	919	
varav exploateringskostnad	-9 168	-9 168	-1 714	
Exploateringsnetto	-340	-340	-795	

VALNÄMND, ÖVERFÖRMYNDARE OCH REVISION

Kommunövergripande verksamhet

VERKSAMHET

Valnämnd

Valnämnden föreslog under året kommunfullmäktige att föreslå Länsstyrelsen att utöka antalet valdistrikt från 12 till 16. Kommunfullmäktige och sedermera Länsstyrelsen beslutade i enlighet med valnämndens förslag.

Mot bakgrund av erfarenheterna från valet 2022 samt det ökade antalet valdistrikt, gjordes en större översyn av vallokalerna inför 2024. Ett helt nytt koncept togs fram där flera distrikt kommer att föreslås dela på större lokaler (idrottshallar), främst i syfte att minska köbildningen men det bedöms också finnas andra fördelar.

I december 2023 lämnades två folkinitiativ in till kommunen, i syfte att kommunen ska genomföra två folkomröstningar. Efter att räkning genomförts konstaterades att antalet namnunderskrifter översteg det antal som krävs för att frågan ska lyftas i kommunfullmäktige, vilket kommer att ske under mars månad 2024. För det fall att kommunfullmäktige beslutar att folkomröstning ska genomföras i en eller två frågor, kommer valnämnden att svara för genomförandet.

Överförmyndare

Överförmyndaren hade vid årets utgång 254 aktiva ärenden. Av dessa ärenden medförde 118 uppdrag redovisningsskyldighet, vilket innebär en skyldighet för ställföreträdaren att inkomma med årsräkning avseende förvaltning år 2022. Per den 30 juni 2023 var 97 % av årsräkningarna granskade. En årsräkning, som översändes i ett sent skede från annan kommun, innebär att den sista räkningen granskades i september 2023.

En intensifiering av digitaliseringsarbetet skedde under 2023, med bland annat övergång till mer digital kommunikation, möjlighet att lämna in årsräkningar digitalt samt en ökad takt i arbetet med att digitalisera akterna. Under 2023 lämnades ca 19 % av räkningarna in digitalt. Ett ökat antal e-tjänster har tagits fram, för att underlätta för ställföreträdarna och effektivisera handläggningen.

I samband med flytt till nya lokaler i Alnarp har en översyn av rutiner och genomgång av befintligt material gjorts.

Revision

Revisionens uppdrag är ytterst att pröva ansvarsutövandet och uttala sig om detta till fullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan. Granskningen har bedrivits i enlighet med fastställt revisionsreglemente, God Revisionsred samt utifrån upprättad revisionsplan för 2023.

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planeringen av revisionsinsatserna. En risk- och väsentlighetsanalys har genomförts som ligger till grund för revisionsplanen.

Resultatet av revisorernas granskningar framgår av revisionsrapporter samt revisorernas redogörelse för år 2023 som bifogas revisionsberättelsen. Utöver grundläggande granskning, granskning av delårsbokslut och granskning av årsbokslut/årsredovisning har revisionen under 2023 genomfört två fördjupade granskningar och en förstudie:

- Granskning av kompetensförsörjning av chefer inom äldreomsorgen
- Granskning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier
- Förstudie gällande kommunens krisberedskap

EKONOMI

Valnämnd

Valnämnden visar en positiv budgetavvikelse om 16 tkr. Avvikelsen är procentuellt väsentlig, men nominellt mycket begränsad. Om någon ytterligare åtgärd skulle ha vidtagits under andra halvan av året, såsom om ytterligare ett sammanträde hållits, skulle summan ha slutat mycket nära budgeterat belopp.

Överförmyndare

Överförmyndaren visar på en positiv budgetavvikelse om 227 tkr vilket i huvudsak är hänförligt till att garantipensionen höjdes år 2022. Detta innebär att vissa huvudmän som tidigare inte behövt stå för sitt arvode nu fick

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

göra det efter överförmyndarens arvodesbeslut som fattades under år 2023, vilket medförde lägre arvodeskostnader för kommunen.

Revision

Revisionsverksamheten har utförts som planerat och avslutas med en positiv avvikelse på 59 tkr. Den positiva avvikelsen beror på ej utbetalad förlorad arbetsförtjänst.

OMVÄRLD OCH FRAMTID

Valnämnd

I det fall att kommunfullmäktige beslutar att genomföra en eller två folkomröstningar i samband med EU-valet 2024 är det valnämndens uppdrag att ansvara för genomförandet. Om kommunfullmäktige beslutar att genomföra folkomröstning/-ar med anledning av folkinitiativen, blir det första gången Kommunen kommer i en sådan situation att ställas inför en rad nya situationer och vägval. Valkansliet har därför under 2023 börjat etablera kontakter med andra kommuner med erfarenhet inom området. Ett välutvecklat erfarenhetsutbyte bedöms kunna bidra positivt till ett effektivt och rättssäkert genomförande.

I överenskommelsen mellan regeringspartierna och Sverigedemokraterna, det så kallade Tidöavtalet, finns en överenskommelse om att en utredning ska genomföras angående valseldssystemet. Uppdraget att genomföra utredningen har ännu inte tilldelats någon utredare varför det är osäkert om det hinner genomföras några förändringar inför de allmänna valen 2026. En förhoppning är att utredningen ska leda till en förenkling av valseldssystemet.

Överförmyndare

Prisbasbeloppet har höjts cirka 9 % mellan år 2022 och 2023, och höjdes cirka 9 % igen till år 2024. Detta påverkar såväl arvodenas storlek som i vilken mån det ankommer på kommunen att betala dem framöver.

Det pågående digitaliseringsarbetet bedöms hamna än mer i fokus under kommande år. Ambitionerna är högt ställda; det ska underlätta för såväl handläggning som ställföreträdarnas uppdrag och bidra till en ökad kvalitet och effektivitet i handläggningen.

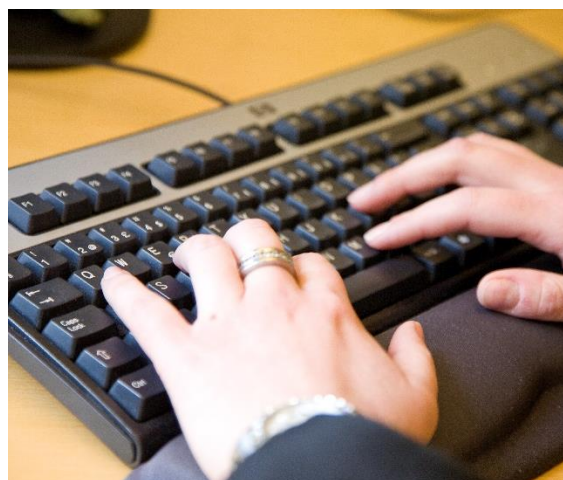
Revision

Under 2024 genomför revisionen upphandling av sakkunnigt biträde och det finns en osäkerhet kring de kostnadsökningar upphandlingen kan medföra.

Från och med den 1 januari 2023 ska delårsrapport och årsredovisning granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision (KISA), vilket kräver en mer omfattande granskningsinsats än tidigare. De ökade kostnaderna för granskning av årsredovisning enligt KISA får genomslag under 2024.

Utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys för 2024 har revisionen identifierat en bruttolista på 8 områden där fördjupad granskning är motiverad, däribland gällande IT- och cybersäkerhet. Tidigare år har det i revisionens budget, efter årlig grundläggande granskning av nämnder och styrelse samt granskning av delårsrapport och årsredovisning, funnits utrymme för genomförande av 2,5 fördjupade granskningar.

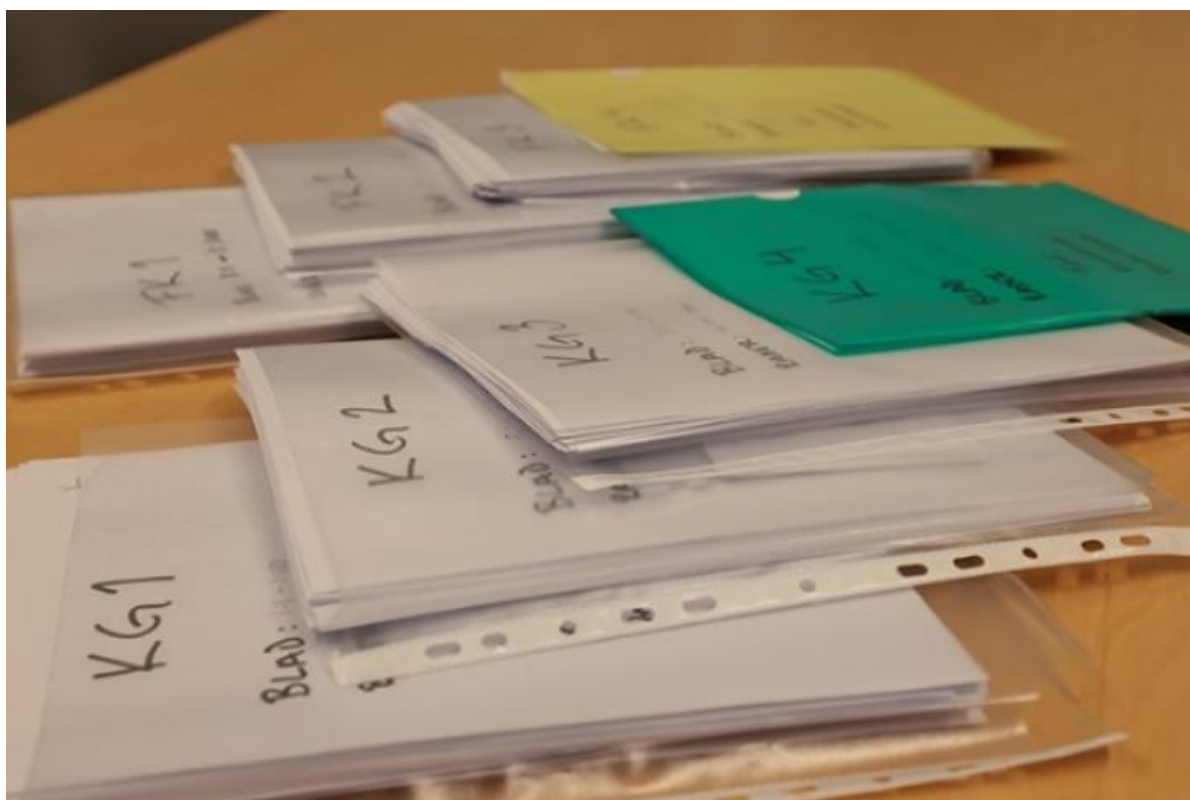
På grund av väntade kostnadsökningar utifrån KISA och upphandling av sakkunnigt biträde kommer revisionen, med oförändrad budget, enbart kunna genomföra en fördjupad granskning under 2024. Revisionen gör bedömningen att detta medför att revisionen inte fullt ut kommer kunna fullgöra sitt uppdrag enligt kommunallagens kapitel 12 § 1 avseende att revisionen årligen, i den omfattning som följer av god revisionsred, ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

DRIFTREDOVISNING

tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Valnämnd				
Intäkter	0	659	0	
Kostnader	-14	-1 113	-24	-40
Driftnetto	-14	-454	-24	-40
Budgetavvikelse	28	46	16	
Överförmyndare				
Intäkter	52	0	0	
Kostnader	-647	-726	-388	-615
Driftnetto	-595	-726	-388	-615
Budgetavvikelse	232	114	227	
Revision				
Intäkter	0	0	0	
Kostnader	-950	-867	-982	-1 041
Driftnetto	-950	-866	-982	-1 041
Budgetavvikelse	12	111	59	

Räknade namnunderskrifter till folkinitiativet om folkomröstning.

SOCIALNÄMND

Individ- och familjeomsorg, LSS-verksamhet, Hälsa, vård och omsorg

VERKSAMHET

Förvaltningsövergripande

Socialnämndens arbete har präglats av gränsoverskridande arbete med fokus på gemensamma strukturer, kompetensutveckling och systematiskt kvalitetsarbete.

Arbetet inom arbetsmarknadsenheten, i den förvaltningsöverkridande matrisorganisationen, har gett goda resultat och samarbetet med barn- och utbildningsnämnden fungerar väl. Trots lågkonjunktur har fler individer kommit i sysselsättning.

En förvaltningsövergripande plan för arbete mot våld i nära relationer och hedersförtryck antogs i december.

Barnrättsfrågorna har belysts och utveckling av barnkonsekvensanalys har fortgått.

Individ- och familjeomsorg

För att stärka invånarnas självständighet har IFO fokuserat på insatser inom två områden; att stärka den egna förmågan och möjligheten att förbättra sin situation samt att främja integration. Utvecklingsarbete har fokuserat på att tydliggöra kravställande och öka stödet för att nå ökad självständighet, erhålla egen bostad och egen försörjning. Öppenvården har arbetat med biståndslösa insatser via råd och stöd, gruppverksamheter samt intensiva insatser. Familjerätten har planerat för implementeringen av SES, Samarbete efter skilsmässa, en digital tjänst för kommuninvånarna. För att klara flyktmottagandet har verksamheten arbetat med anpassning av boenden. Integrationsarbetet genom vardagsnära stöd och uppföljningar har förbättrats. En särskild insats med boendestöd för nyanlända familjer med omfattande stödbehov har utförts i syfte att förebygga våld, heder och patriarkala strukturer.

Hälsa, vård och omsorg

Äldreomsorgens utvecklingsresa har fortgått under 2023. En viktig del har varit den kompetenshöjande insatsen Äldreomsorgsreformen där det genomförts totalt 7 324 utbildningstimmar. Verksamheten har arbetat med schemalagd team- och verksamhetstid samt tid för

medarbetare att medverka i multiprofessionella team i syfte att ge förutsättningar för personcentrerad vård med individens behov i centrum.

Samtliga chefstjänster är tillsatta och en strukturerad introduktion av nya chefer har genomförts. Gemensamma rutiner har reviderats och nya utvecklats som en del i arbetet för att uppnå en enhetlig kvalitet. Verksamheten har i samarbete med HR och controllers tydliggjort roller för att effektivisera arbetsprocesser och förbättra förutsättningarna för chefer.

En digital utbildningsplattform och introduktionsprogram har framgångsrikt implementerats för sommarvikarier och har sedan anpassats för att även användas vid introduktionen av alla nyanställda.

Inom hemtjänsten har ett nytt planeringsverktyg införts för enklare åtkomst till scheman, brukarnas insatser och genomförandeplaner samt möjliggörande av dokumentation från mobil, med målet att förbättra tjänsternas kontinuitet.

Sjuksköterskeorganisationen har återgått till nattbemanning med två sjuksköterskor. Det, tillsammans med insatser för hållbart arbetsliv, patientsäkerhet och introduktionsprogram för sjuksköterskor, har resulterat i en stabil grupp med minskad personalomsättning och ökad trivsel. Rehabverksamheten har startat ett projekt med hälsosamtal via hembesök och i grupp för att minska ensamhet och identifiera förebyggande behov.

Särskilt boende har förbättrat boendemiljön för att skapa likvärdiga, hemtrevliga och inbjudande atmosfärer.

LSS-verksamhet

En ny gruppbostad, Lillvångsgatan, har öppnats för målgruppen med stort omvårdnadsbehov vilket kräver ökade personalresurser. Boendet möjliggör kvalitativ omvårdnad och är kostnadseffektivt jämfört med externa placeringar. Verksamhetens fokus har varit att stärka trygghet, kvalitet och hållbarhet.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Daglig verksamhet har förnyat och utökat sina lokaler för att bättre kunna möta målgruppernas behov.

Ett nytt kompetenspaket har påbörjats med en tidplan för slutförande 2024. Detta syftar till att säkerställa medarbetarnas kompetens inom till exempel social dokumentation, avvikelser, bemötande och alternativa kommunikationsmetoder. Därtill har en ny introduktionsplan utvecklats.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål: Äldreomsorgen håller god kvalitet. (riktat mål från kommunfullmäktige till socialnämnden)

● *Målet är inte uppnått.*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

För att arbeta för en god kvalitet i äldreomsorgen har socialnämnden genomfört en rad satsningar under året. För att förbättra arbetsmiljön och ge ett ökat stöd till chefer och medarbetare har antalet chefstjänster utökats. Samtidigt har antalet medarbetare utökats och resursspass införts för att öka kvaliteten på omvårdnaden.

Positiva effekter av det systematiska kvalitetsarbetet syns vid analys av resultatet i de undersökningar som används för att följa målet. Exempelvis har det inom särskilt boende skett en stor förbättring när det gäller brukarnas nöjdhet i sin helhet jämfört med tidigare år enligt Socialstyrelsens brukarundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen". Samtidigt har antalet anmälningar av allvarliga missförhållanden och vårdskador till IVO har minskat jämfört med föregående år, vilket bland annat beror på det arbete som har genomförts för att säkerställa lärande och uppföljning av vidtagna åtgärder inom organisationen.

Målsättningen är att samtliga individer med demensdiagnos ska registreras i BPSD-registret (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens), vilket syftar till att kvalitetssäkra vården av personer med demenssjukdom/kog-

nitiv svikt. Uppföljning visar att antalet registreringar är lågt samt att det varierar mellan enheterna. Uppföljningen av antalet registreringar i Senior alert, ett kvalitetsregister som främjar vårdprevention, påvisar behovet av att arbeta mer med förebyggande insatser. Under 2023 ökade användandet av Senior alert men är fortsatt sämre än före pandemin. Trots färre registreringar finns det ett ökat antal vårdskador (trycksår, fall, undernäring). För att säkerställa följsamheten i arbetet med kvalitetsregister har Demenssjuksköterska, Silvia-systemer och en sjuksköterska blivit certifierade utbildare inom BPSD och har under 2023 utbildat 19 BPSD-administratörer. Under året har även en satsning på att utbilda enhetschefer inom områdena BPSD och Senior Alert inletts.

Andra satsningar under 2023 för att förbättra kvaliteten inom äldreomsorgen inkluderar en fortsatt utveckling av arbetet multiprofessionella team, kognitivt stödteam, införandet av nya digitala verktyg, implementering av fast omsorgskontakt samt utveckling av kvalitetsråden. Därtill har under sista månaden av året teamledarskap implementerats inom hemtjänsten för att främja nära ledarskap och ge stöd till omvårdnadspersonal samt chefer, vilket förväntas öka kvaliteten i omsorgen.

Även om verksamheten ser delvis positiva resultat av ovan insatser är många av långsiktig karaktär, vilket innebär att det är för tidigt att bedöma deras samlade effekt. Det går ännu inte att se förbättringar i de mätningar som gjorts med undantag för särskilt boende. Socialnämnden bedömer att målet inte är uppnått.

Mål: Socialnämndens verksamheter har en proaktiv och löpande kommunikation med medborgarna.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Den kommunikativa kommunen- Lomma kommun ska vara en öppen och kommunikativ organisation där invånarna känner ett högt förtroende för verksamheten.

Analys

Kontinuerlig och öppen kommunikation med medborgarna är avgörande för medborgarnas förtroende för socialnämndens verksamhet. På så sätt skapas förutsättningar för ökad kunskap och dialog om nämndens verksamheter. Målsättningen är att det ska vara tydligt vilket

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

stöd som brukare och medborgare kan förvänta sig. Verksamhetens kommunikation ska vara tillgänglig för alla medborgare oavsett förutsättningar och regelbundna medborgar- och brukardialoger ska genomföras.

Individ- och familjeomsorgens enheter har provat olika kommunikationsvägar för att öka tillgängligheten för medborgare. Exempelvis har informationsmaterial tagits fram och spridits via sociala medier, kommunens hemsida och broschyrer och boendestödjarna i mobila teamet har producerat en film om deras råd och stödsamtal. Vidare informerade öppenvårdsverksamheten om sin verksamhet på Lommafesten samt genomförde en invånardialog för föräldrar i kommunen. Även familjebehandlarna har testat nya sätt att nå ut med sin information genom att delta på skolans föräldramöten.

Verksamheten för hälsa, vård och omsorg har haft anhörigträffar både inom särskilt boende och hemtjänsten. Anhörigträffarna har utformats annorlunda än tidigare då arbetet med enskilda anhörigträffar bedöms ge mer värde både för brukare, närstående och medarbetare än träffar i grupp. Vid enskilda samtal kommer den anhöriges behov i centrum. Inom särskilt boende bjuds även anhöriga in till fester i samband med högtider. Det mer individcentrerade arbetssättet har fått positiv respons och arbetssättet kommer fortsätta. Instagramkonton har skapats på samtliga särskilda boenden där anhöriga bjuds in till att följa sina närståendes vardag genom bilder och video. Under 2023 har månadsbrev införts, vilka skickas till anhöriga inom särskilt boende och till brukarna inom hemtjänst. I månadsbrevens kommuniceras kring nuläge och pågående förbättringsarbete och är mycket uppskattat av anhöriga som inkommit med positiv feedback.

Funktionsstödsverksamheten har forum för dialog med brukare och anhöriga och har under året haft särskilt fokus på individanpassad återkoppling. En ny samtalsform mellan kontaktman och brukare har införts med syfte att fånga upp önskemål och skapa delaktighet och självbestämmande för individen. Under året har verksamheten agerat som värd för en filmfestival med deltagande från flera andra kommuner. Verksamheten för korttidsvistelse

och korttidsstillsyn skickar regelbundet informationsbrev till vårdnadshavare och daglig verksamhet har arbetat med att utveckla sitt Instagramkonto. Dessa aktiviteter skapar transparens, trygghet och dialog med anhöriga och vårdnadshavare.

Mål: Individ- och familjeomsorgen håller god kvalitet.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

Socialnämnden strävar mot hög kvalitet och ökad tillgänglighet inom socialtjänsten, vilket är i enlighet med förslaget till ny socialtjänstlag. Genom att utveckla förebyggande arbete och erbjuda insatser utan biståndsprövning får barn, vuxna och familjer tillgång till råd och stöd som främjar trygghet och hälsa. Verksamheten har därmed arbetat för att erbjuda fler biståndslösa insatser i syfte att erbjuda lättillgängliga insatser och förebygga fördjupad problematik. Under året har dessa insatser nästan fördubblats i jämförelse med föregående år.

Vidare erbjuds gruppverksamhet inom ett antal olika områden. Högst deltagande hade föräldrastödsutbildningarna ABC- Tonår och Trygghetscirkeln. Nytt för året är gruppverksamhet för barn i åldrarna 7–13 år. Anhörigrupper och motivationsgrupper inom missbruksområdet har också genomförts. Utvärderingarna av samtliga gruppverksamheter visar att deltagarna är nöjda.

Individ- och familjeomsorgen arbetar även för att fler individer ska bli självförsörjande. Under året har det fokuserats på att stärka invånarnas självständighet genom att stötta individens egen förmåga och möjlighet att ta ansvar samt att främja integrationen i samhället och på arbetsmarknaden. Ett pågående utvecklingsarbete är att tydliggöra kravställande och öka stödet till individer för att uppnå ökad självständighet och egen försörjning. Under året har 92% av de som fått försörjningsstöd inte återkommit med ansökan inom ett år efter avslutad insats. 22 hushåll som haft bostad via kommunen har fått eget boende. Detta visar på att arbetet har haft god effekt.

Mål: LSS- verksamheten håller god kvalitet.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

För att säkerställa hög kvalitet inom socialnämndens verksamhet för funktionsstöd har analys av föregående års brukarundersökning använts som grund för förbättringsåtgärder. Undersökningen från 2022 visade att brukare inte alltid kände sig förstådda eller förstod vad medarbetarna kommunicerar. Därmed har funktionsstöd fokuserat på att arbeta utifrån begreppen trygghet och kommunikation. Att få rätt stöd utifrån sina individuella förutsättningar är en del i att uppleva trygghet. Fokus under året har varit att utbilda medarbetare i alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).

Resultaten från brukarundersökningen 2023 indikerar att insatserna för att förbättra kommunikation och trygghet har varit framgångsrika, där brukarna upplever en ökad känsla av trygghet jämfört med föregående år. Dessutom visar resultaten en positiv trend där brukarna nu upplever att personalen förstår dem bättre.

Inom funktionsstöds verksamhet för boende har det under året startats upp så kallade säsongssamtal som sker regelbundet mellan brukare och kontaktman. Syftet är att mer systematiskt arbeta med att identifiera behov hos den enskilde.

Mål: All personal har god kompetens inom det område som de verkar.

● *Målet är inte uppnått.*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

För att socialnämnden ska kunna ge god och nära vård och omsorg utifrån ett personcentrerat och individanpassat förhållningssätt är målet att samtliga medarbetare i nämndens ansvarsområde ska ha god kompetens inom det område de verkar.

Individ- och familjeomsorgen bedömer att risken för bristande kompetensförsörjning i verksamheten är låg då personalomsättningen är och har varit låg under senaste åren. Verksamheten har lyckats attrahera medarbetare med rätt kompetens, vilket har bidragit till bibehållen kompetens och höjd kvalitet.

För att bibehålla god kvalitet och säkerställa kompetensförsörjning inom funktionsstöd har verksamheten arbetat med att ta fram ett kompetenspaket. Kompetenspaketet kommer färdigställas under 2024 och riktar sig till såväl befintliga som nya medarbetare och kommer implementeras under hösten 2024. Förutom planering av kompetenspaket har en rad kompetenshöjande insatser utförts under året.

Socialnämnden lägger utifrån identifierat behov ett stort fokus på kompetensförflyttning inom äldreomsorgen, bland annat genom Äldreomsorgsreformen och Äldreomsorgslyftet. Inom Äldreomsorgsreformen har det utöver direkt utbildning även genomförts andra kompetenshöjande insatser, exempelvis kompetensförstärkningsteamet som stöttat ordinarie verksamhet i sociala aktiviteter på särskilt boende. Att kontinuerligt stärka kompetensförsörjningen är framför allt viktigt vid personalomsättning och numera får alla nyanställda både en digital och fysisk introduktion. Det finns avsatta tider för multiprofessionella team och verksamhetstid som används till att dela kunskap och erfarenheter. Därmed har alla tillsvidareanställda på ett eller annat sätt tagit del av Äldreomsorgsreformen. Utvärderingar gällande Äldreomsorgsreformen visar att deltagarna är nöjda. Implementering av fast omsorgskontakt är klar och alla inom hemtjänsten har nu en fast omsorgskontakt.

Uppföljning av avvikelser och utredning av rapporter om missförhållanden visar att bristande bemötande ofta är en bidragande orsak till att rapporterade händelser inträffat. Bedömningen är att bristande bemötande grundar sig i kompetensbrist och att verksamheten behöver arbeta mer systematiskt med förbättringsåtgärder och utbildning även under 2024.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

EKONOMI

Individ- och familjeomsorg

Utfallet för helåret visar en positiv budgetavvikelse på 9,7 mnkr och beror delvis på lägre personalkostnader, med anledning av att vakanser, på samtliga enheter inom IFO, samt förändring av arbetstid och minskat behov av kontaktpersoner och kontaktfamiljer.

Utfallet påverkas av att nämnden haft intäkter från Migrationsverket för att finansiera flyktingmottagandet. Dessa intäkter har delvis förbrukas för att uppföra ytterligare boenden och bättre rusta det befintliga beståndet. Detta för att möta kommande anvisningar och för att säkerställa skäliga bostadsförhållanden för de som mottagits. Tillfälliga kollektiva boendelösningar har hållit nere kostnaderna. Arbetet med självförsörjning intensifierades under året med goda resultat där ett ökat antal hushåll uppnått eget boende och självförsörjning. Tolkkostnader har ökat och förväntas fortsätta stiga.

Nämnden erhållit engångsutbetalningar från Migrationsverket i syfte att rusta för mottagandet enligt massflyktingdirektivet. Delar av dessa intäkter har balanserats för att täcka kostnader under år 2024.

Nämndens kostnader för placeringar har hållit sig inom budget. En kostsam placering vid utredningshem i ett barnärende har varit nödvändig. I övrigt används interna resurser framför externa. Insatserna vid öppenvården används flitigt och bistånden har ökat under året.

Kostnader för ekonomiskt bistånd har inte stigit trots lågkonjunktur och ökade kostnader. En positiv budgetavvikelse förekommer här med anledning av att kostnaderna för gruppen nyanlända inte blivit lika höga som förväntat. Det vardagsnära stödet och kravställan kring stegförflyttningar har börjat ge goda resultat i och med att fler uppnår självförsörjning och erhåller egen bostad.

Hälsa, vård och omsorg

Hälsa, vård och omsorg visar en negativ budgetavvikelse med -26,8 mnkr vilket främst beror på kostnader för övertid (-11,4 mnkr varav kvalificerad övertid -8,1 mnkr), ett internt sparkrav för att få ihop budgeten (-5,2 mnkr), inhyrda sjuksköterskor (-4,5 mnkr), samt

högre kostnader för sjuklöner (-2,6 mnkr).

Andra bidragande faktorer är ökade kostnader för både kommunresor och färdtjänst samt för lokalvård inom hemtjänsten. Socialstyrelsen och Rådet för kommunal redovisning, RKR, har ändrat klassificeringen gällande erhållet statsbidrag för prestationsbaserade medel till kommuner som utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden. Ändringen har medfört att 1,9 mnkr har flyttats från år 2023 till 2024.

Hälsa, vård och omsorgs utfall per december blev 0,8 mnkr bättre än den prognos som lämnades i delårsrapporten vilket till största del beror på att kostnaderna för övertid och inhyrda sjuksköterskor blev lägre än vad som prognostiserades. Effekten syns inte fullt med anledning av de 1,9 mnkr i statsbidrag som flyttats till 2024 samt högre sjuklönekostnader än förväntat.

Inom hälsa- vård och omsorg ligger budgeten för äldreomsorgsreformen med motsvarande 11,3 mnkr, 8,3 mnkr av dessa har använts under året, återstående 2,9 mnkr har använts för att minska den negativa budgetavvikelsen.

Av det beviljade beloppet på 5,1 mnkr för äldreomsorgslyftet har 2,6 mnkr använts under 2023. Resterande 2,5 mnkr kommer att återbetalas.

LSS-verksamhet

Verksamheten visar en negativ budgetavvikelse på -0,5 mnkr. Under året har verksamheterna arbetat för att effektivisera processer och arbetsätt för att kunna hämta in sparkravet på 3,9 mnkr. Detta har skett genom minskade kostnader för externa placeringar till följd av nyöppnade och justerade verksamheter, att verksamhet i egen regi kan erbjudas, vakanshållna tjänster, ett mindre vikariebehov är budgeterat under sommarmånaderna då enheterna stöttat varandra, samt genom schemajusteringar.

Personalkostnader på Lillvångsgatan har blivit högre än budgeterat då verksamheten tillfälligt behövt utöka bemanningen för att säkerställa personalens arbetsmiljö och brukares välbefinnande. Även personalkostnader inom daglig verksamhet har ökat för att möta stora omvårdnadsbehov hos nya deltagare i verksamheten.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Under året har verksamheterna lyckats hämta in 3,4 mnkr av sparkravet och avslutar året med en negativ budgetavvikelse på -0,5 mnkr.

ÅTGÄRDER UNDER ÅRET FÖR BOKSLUT I BALANS

Socialnämnden tog i juni 2023 beslut om en reviderad åtgärdsplan för budget i balans som omfattade effektiviseringar om sammanlagt 10,0 mnkr år 2023 och 14,4 mnkr år 2024.

Socialnämnden har fattat beslut om nya riktlinjer för när behovet av hemtjänstinsatser i ordinärt boende är så omfattande att en skälig levnadsnivå inte kan tillförsäkras. En övre gräns för hur många insatstimmar brukare med hemtjänst ska beviljas har införts. När behovet av hemtjänst uppgår till mer än 100 timmar per månad bedöms omsorgsbehovet vara så omfattande att en skälig levnadsnivå inte längre kan garanteras i det egna hemmet utan brukare beviljas i stället plats på särskilt boende. Att införa en övre gräns för insatser inom hemtjänsten på 100 timmar per månad säkrar både kvalitet och trygghet för den enskilde men även god hushållning av kommunens resurser.

Verksamheten har präglats av en hög personalomsättning bland chefer och andra nyckelpersoner. På grund av vakanser har utvecklingsarbetet inte kunnat prioriteras inom alla verksamheter. Rekryteringsprocesserna har bidragit till ökade kostnader. Samtliga chefer är dock nu rekryterade vilket har bidragit till stabilitet inom verksamheten vilket på sikt ger en bättre ekonomi.

Socialförvaltningen har genomfört ett systematiskt kvalitetsarbete med målet att skapa tydlighet vad gäller ledarskapet, höja professionaliteten i samtliga led, etablera en klar ledningsstruktur samt stärka cheferna. Förväntningarna är att dessa åtgärder över tid kommer att bidra till en minskad personalomsättning, vilket ger positiv inverkan på det ekonomiska resultatet. Det är dock för tidigt att göra en ekonomisk uppskattning av effekterna av detta arbete.

Den kvalificerade övertiden inom äldreomsorgen har minskat betydligt från och med maj månad. Månadskostnaden för kvalificerad övertid halverades inledningsvis till höstens

början och har sedan dess nästintill eliminerats. Trots framstegen finns fortfarande utmaningar och ytterligare åtgärder enligt handlingsplanen har vidtagits för att fullständigt eliminera övertiden.

Det har genomförts ett arbete med att minimera sjukfrånvaron inom äldreomsorgen. En ny sjukfrånvarorutin har införts där medarbetare, om det är möjligt, erbjuds alternativa arbetsuppgifter. Så kallade omtankesamtal ska hållas efter tre sjukfrånvarotillfällen, rehabiliteringssamtal efter sex tillfällen samt i vissa fall ska förstahandsintyg begäras.

Verksamheten har sett över bemanningen för att öka flexibiliteten och på ett bättre sätt kunna följa brukar- och bemanningsbehovet.

Från och med hösten 2023 har samtliga medarbetare inom hemtjänsten ett 12-veckors schema för att skapa balans mellan arbete och fritid. Särskilt boende har påbörjat ett projekt där den första etappen innefattar en förlängning av schemaperioden till 8 veckor. Därefter planeras en utvärdering för att eventuellt överväga en ytterligare förlängning till 12 veckor.

Scheman inom äldreomsorgen har kontinuerligt setts över och anpassats efter verksamhetens behov och med medarbetarnas delaktighet. Från och med den 10 oktober 2023 trädde den nya arbetstidslagen i kraft, vilket har medfört omställningar. Inom särskilt boende kan effekter av arbetet med scheman observeras bland annat i form av minskad sjukfrånvaro.

Månadsuppföljningar med controller, avdelningschef och enhetschefer har kontinuerligt ägt rum under hösten 2023. Detta har resulterat i en ökad medvetenhet kring budget, kostnader och utfall. Uppföljningsarbetet har fortsatt genom planeringssamtal mellan avdelningschef och enhetschef, och enhetscheferna har dessutom genomfört uppföljningar med verksamhetsplanerare/samordnare. Denna strukturerade insats har skapat en lärande miljö på flera nivåer och har därigenom bidragit till ökad följsamhet och positiva resultat.

Vad gäller sjuksköterskor pågår ett arbete som inbegriper hållbart arbetsliv, arbete kring patientsäkerhet samt ett hållbart introduktionsprogram. Detta i syfte att nå en god struktur

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

och därmed minskad personalomsättning. Därtill blev rekrytering av nattbemanning med ordinarie sjuksköterskor klar i maj, vilket minskade behovet av inhyrd personal vid sjukskrivningar.

För att kartlägga verksamheterna och förbättra arbetsmiljön har skyddsombud genomfört en grundlig utvärdering av scheman och deltagit aktivt i schemaläggning. Åtgärden syftar till att förbättra arbetsmiljön, främja medarbetarnas delaktighet och därigenom öka trivselen. Förväntningarna är att dessa insatser kommer att ha en positiv inverkan på sjukfrånvaron och minska personalomsättningen.

Budgeten baseras på en beläggningsgrad på 98 % inom särskilt boende. Under perioden januari till april låg genomsnittet på 90 %. Åtgärder vidtogs för att optimera ut- och inflyttningsprocessen samt för att öka beläggningsgraden. I augusti var beläggningsgraden 95,9 %, och vid årets slut, i december, låg den på 96,85 %.

Särskilt boende har under året rustats för att ta hem externa placeringar då dessa genererar högre kostnader än platser i egen regi.

INVESTERINGAR

Årets utfall uppgick till 0,9 mnkr vilket var 4,6 mnkr lägre än vad budget. Kostnaderna för renovering av särskilda boende blev avsevärt lägre än vad som prognostiserats och vissa planerade investeringar har inte genomförts, som till exempel renovering av omklädningsrum.

Ytterligare förklaring är att den budget som avsatts för vårdängar, madrasser och hjälpmedel inte har kunnat nyttjas på grund av att inköpen ej nått upp till beloppsgränsen för att kunna räknas som en investering.

OMVÄRLD OCH FRAMTID

Ny socialtjänstlag

Socialnämnden strävar mot hög kvalitet och ökad tillgänglighet inom socialtjänsten, vilket är i enlighet med förslaget till ny socialtjänstlag som planeras börja gälla den 1 juli 2025. Utifrån den nya lagen finns behov av att utveckla det förebyggande arbetet och erbjuda insatser utan biståndsprövning. Detta för att se till att barn, vuxna och familjer får tillgång

till råd och stöd som främjar trygghet och hälsa. I arbetet krävs det att vägval görs och beslut fattas angående vilka biståndslösa insatser som ska erbjudas samt vilka åtgärder som bör genomföras för att främja ökad tillgänglighet och jämlikhet. Genom att följa antalet biståndslösa insatser och förebyggande gruppverksamhet synliggörs hur väl rustad verksamheten är inför att den nya lagen träder i kraft. Under år 2024 ska ett förberedande arbete att påbörjas och i februari beslutade regeringen att Socialstyrelsen ska fördela statsbidrag om 200 miljoner kronor till kommuner för året. Medlen fördelas med 650 tkr per kommun och får användas för läges- och behovsanalyser och planering inför den nya socialtjänstlagen.

Kompetensförsörjning

Det råder stor efterfrågan på undersköterskor och sjuksköterskor inom de flesta kommuner och regioner. En efterfrågan som kommer bli svårare och svårare att möta sen Region Skånes beslut att stoppa inhyrning av sjuksköterskor är ett exempel som ställer krav på socialnämnden att erbjuda en attraktiv arbetsplats för sjuksköterskor. Detta innebär att det krävs ett fortsatt aktivt arbete med att förbättra arbetsmiljön, där systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) spelar en central roll. En effektiv introduktion för nya sjuksköterskor kräver att nämnden tillhandahåller ett uppdaterat introduktionsmaterial och tydliga rutiner för genomförande och uppföljning av introduktionen. För att bli en attraktiv arbetsplats för sjuksköterskor är det också viktigt att kunna erbjuda möjligheter till vidareutbildning, inklusive möjligheten att gå specialistutbildning.

Åldrande befolkning och förändrade behov, krav och förväntningar

Den demografiska utvecklingen i landet visar en minskning av personer i arbetsför ålder samtidigt som andelen äldre ökar. Dessutom observeras en minskning av antalet barn och unga. Denna demografiska förändring har en direkt inverkan på krav och behov som uppstår inom nämndens tjänster, särskilt inom äldreomsorgen, samtidigt som de ekonomiska resurserna och möjligheterna till rekrytering inte ökar i samma takt. Förändringarna i demografin utgör en utmaning för nämndens verksamheter. För att möta dessa krävs ut-

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

veckling av fler förebyggande och hälsofrämjande insatser. Det är också viktigt att nämnden kontinuerligt bevakar förändringar och inventerar invånarnas behov för att kunna förbereda verksamheterna. De demografiska förändringarna kan också leda till ökat behov av

särskilt boende, vilket i så fall i sin tur påverkar planeringen av nya boenden.

DRIFTREDOVISNING

Nämnden totalt, tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Intäkter	217 886	226 203	241 940	217 707
Kostnader	-608 147	-626 554	-689 357	-647 566
Driftnetto	-390 261	-400 351	-447 417	-429 859
Budgetavvikelse	-14 618	-7 175	-17 558	
Hälsa, vård och omsorg				
Intäkter	193 976	200 552	218 146	197 118
Kostnader	-451 400	-469 289	-520 574	-472 761
Driftnetto	-257 424	-268 738	-302 428	-275 643
Budgetavvikelse	-13 268	-17 461	-26 785	
Individ- och familjeomsorg				
Intäkter	19 539	19 935	17 677	15 876
Kostnader	-83 421	-78 826	-79 666	-87 573
Driftnetto	-63 882	-58 891	-61 989	-71 697
Budgetavvikelse	3 168	8 347	9 708	
LSS-verksamhet				
Intäkter	4 371	5 717	6 117	4 713
Kostnader	-73 326	-78 439	-89 117	-87 232
Driftnetto	-68 955	-72 722	-83 000	-82 519
Budgetavvikelse	-4 518	1 939	-481	

Många verksamheter från Socialförvaltningen deltog på Lommafesten.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

VERKSAMHETSMÅTT

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
HÄLSA, VÅRD OCH OMSORG				
Antal invånare 65 år och äldre	5 184	5 236	5 241	5 250
Antal invånare med omsorgsinsatser (1-4) i hemmet	242	276	298	258
Antal invånare med serviceinsatser	221	208	223	
Antal invånare med trygghetslarm	552	576	580	575
Nettokostnad (tkr) totalt för brukare med omsorgsinsatser (1-4) i hemmet	242	243	284	210
Antal personer särskilt boende	142	133	136	146
Nettokostnad (tkr) totalt för särskilt boende per brukare	602		701	622
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG				
Försörjningsstöd				
Antal hushåll som erhåller försörjningsstöd (genomsnitt per månad)	47	45	45	55
Vård av vuxna				
Antal placerade vuxna på institution eller annan placering (genomsnitt per månad)	5	8	6,25	9
Vård av barn				
Antal placerade barn i familjehem eller liknande (genomsnitt per månad)	2	2	3,17	4
Antal placerade barn på institution eller liknande (genomsnitt per månad)	1	1	0,17	0,5
Integration				
Ensamkommande, som kommunen har ansvar för	10	10	8	10
Ensamkommande, som är boende i kommunen	5	2	1	2
Antal till kommunen anvisade nyanlända som beräknas komma under året			27	35
Öppenvården				
Antal bistånd i öppenvården i intern regi		83	97	85
Antal ärenden hos råd och stöd (biståndslöst)		17	27	20
LSS-VERKSAMHET				
Antal beviljade timmar:				
- Personligassistans enligt LSS	3 595	2 594	2 309	2 500
- Avlösarservice	167	112	99	220
- Ledsagarservice	338	177	184	420
Antal personer med:				
- Personligassistans enligt SFB	30	32	30	32
- Bostad med särskild service	45	48	46	50
- Dagligverksamhet	28	28	34	34
- Korttidsstillsyn	14	12	8	16
- Korttidsvistelse	14	18	16	16

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND

Förskoleverksamhet, Grundskoleverksamhet, Gymnasieskola och vuxenutbildning, Kostverksamhet

VERKSAMHET

Förvaltningsövergripande

På en förvaltningsövergripande nivå har det genomförts en strategisk satsning för att kompetensutveckla verksamhetens ledare. Detta initiativ grundar sig på omfattande forskning som visar att effektivt ledarskap spelar en avgörande roll för organisationens framgång och dess resultat. I linje med denna insikt har det etablerats ett förvaltningsövergripande Ledarforum. För 2023 års program har förvaltningen valt att basera konceptet på principerna från International School Leadership (ISL), med ett specifikt fokus på hur datainformerad verksamhetsutveckling effektivt kan implementeras.

Denna insats har resulterat i synbara förändringar i chefernas ledarskapsförmågor, något som blivit tydligt genom deras konkreta tillämpning av ISL:s verktyg i den dagliga verksamheten. Genom att delta i ISL-programmet har ledarna utvecklat ett gemensamt "ledarskapspråk", vilket har banat väg för förstärkt samarbete. Detta samarbete har i sin tur skapat en solid grund för nämndens kollektiva strävan att konstruktivt utveckla utbildningen i kommunen i sin helhet, från förskola till vuxenutbildning.

Genom att engagera oss i denna satsning har förvaltningen inte bara stärkt sina ledare utan också lagt en stabil grund för fortsatt utveckling och innovation inom nämndens verksamhetsområden. Investeringen i ledarskapsutveckling understryker vårt åtagande att främja en kultur av excellens och kontinuerlig förbättring, vilket är avgörande för att möta framtidens utbildningsbehov.

Förskoleverksamhet

Avveckling av pedagogisk omsorg har genomförts under året. Personal i denna verksamhetsform har erbjudits arbete i förskola. Barngruppernas storlek har under året ökat från 17 barn i snitt till 18.

En kommunövergripande barnhälsoplan har tagits fram. Syftet är att öka likvärdigheten och minimera risk för avvikelser kring varje barns rätt att utvecklas så långt som möjligt.

Arbetet har utförts i samarbete mellan förskoleverksamheten och centrala barn- och elevhälsan.

Fortbildningssatsning för ledare - International school leadership (ISL) - har genomförts under året, med tre utbildningsmoduler. Målet med satsningen är att ge ledare ytterligare verktyg för att förstärka medarbetares självledarskap samt att ge redskap för tillitsstyrning och stärka arbetet med kommunens nya styr- och ledningssystem.

Den tidigare genomförda inspektionen av likvärdiga fysiska lärmiljöer har under hösten övergått i en ny fas där översyn görs av de fysiska, pedagogiska och estetiska lärmiljöerna på respektive förskola. Detta arbete beräknas pågå under minst ett år framåt.

Grundskoleverksamhet

Inför höstterminen slogs skolor samman till större skolområden. Antalet rektorer har minskat och kvarvarande rektorer har fått större ansvarsområden.

De minskade barnkullarna som finns i förskolan är nu på väg upp i grundskolan. Detta kräver anpassningar av verksamheten där skolorna inte längre kan hantera allt mindre klasser och/eller i kombination med årskurser med bara en klass. Under hösten har beslut fattats om att minska antalet förskoleklasser inför hösten 2024.

Under hösten togs beslut av BUN att från och med den 1 augusti 2024 överföra skolbibliotekariéer, elevcoacher och fritidshem åk 4–6 till grundskolan.

Fortbildningssatsning för ledare (ISL) i verksamheten planerades under våren och startade i september 2023. Målet med satsningen är att ge ledare ytterligare verktyg för att förstärka medarbetares självledarskap samt att ge redskap för tillitsstyrning och stärka arbetet med kommunens nya styr- och ledningssystem.

Grundskolan vann den nationella utmärkelsen Guldrappan för sitt kvalitetsarbete kopplat till digitalisering inom skolan.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Under årets ämnesträffar har lärarna fokuserat på tema för att stärka och utveckla likvärdigheten på kommunens skolor. Under hösten har Skolinspektionen genomfört kvalitetsgranskning av Linneaskolan, Löddesnäs- och Rutsborgskolan.

Gymnasieskola/Vuxenutbildning

Gymnasieskola

Lomma har cirka 1 200 elever i gymnasieskolan. Konsekvenserna efter pandemin är bland annat att fler elever än tidigare har tagit gymnasieexamen först efter ett fjärde år. Framför allt gäller detta de elever som gått yrkesförberedande program. Förvaltningen noterar att överlämningen grundskola - gymnasieskola, och uppföljningen av elever med omfattande särskilda behov, ökar förutsättningen att nå gymnasieexamen.

Pandemin har även fått konsekvenser för KAA (kommunalt aktivitetsansvar), där ungdomskoordinatorn i nuläget har 15 inskrivna elever. Utöver dessa finns en fortlöpande kontakt med cirka 70 elever. En markant ökning från senaste året.

Vuxenutbildning

Svenska för invandrare (SFI) i egen regi har cirka 100 elever konstant. För tillfället har verksamheten ingen kö, men det kommer kontinuerligt sökande till SFI, just nu framför allt från Ukraina. Enligt regeringsdirektiv får utbildningsanordnare av SFI nu ta in sökande från Ukraina. Det kan innebära att kön kommer att växa ytterligare.

Gällande övrig vuxenutbildning är sökande till enstaka kurser och yrkesutbildningar konstant.

Kostverksamhet

Våren präglades av organisationsförändringar med ny måltidschef och i augusti även nya enhetschefer. Den nya organisationen implementerades under hösten och kommer vara helt klar efter årsskiftet då även nya ansvar införs för enhetscheferna.

Livsmedelspriserna har under året planat ut något, osäkerheten är dock fortfarande stor inför nästa år och det förekommer stora prissvängningar och problem med att anbudsvaror ofta tar slut eller ersätts.

Under sommaren utvecklades personalrestau-

rangen i kommunhuset och delar av verksamheten, så som fikabeställning, har flyttats till Restaurang Havsblick, som haft en stor ökning av andelen gäster under hösten.

Utveckling av menyerna pågår mot mer klimatsmarta rätter, lagade från grunden. Flertalet utbildningar/workshops har genomförts. Inom äldreomsorgen har man även haft utbildning och gått över till att laga delar av den konsistensanpassade kosten från grunden. Under hösten påbörjades även en ny livsmedelsupphandling där fokus kommer att läggas på att få in svenska och ekologiska livsmedel i större grad. Det kommer dock ge effekt först 2025.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål: Verksamheten kännetecknas av en hälsosam lärmiljö.

(riktat mål från kommunfullmäktige till barn- och utbildningsnämnden)

● Målet är uppnått

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Trygghet i livets alla skeden – I Lomma kommun ska invånaren vara trygg i livets alla skeden.

Analys

Elever ska informeras om tillgängligt stöd vid upplevelse av otrygghet i eller utanför skolan. Målet är att skapa en positiv skolsituation för barn och elever, med fokus på hälso- och livsstilsfrågor samt en trygg social gemenskap som främjar lusten att lära.

Inom förskolan utvecklas arbetssätt som främjar lustfyllt och strukturerat lärande i det dagliga arbetet. Pedagogerna anpassar arbetsformerna efter barngruppens behov. Värdegrundsarbetet och bemötandefrågor har varit prioriterade på alla förskolenheter under året. Dessutom har en barnhälsoplan tagits fram för att säkerställa enhetliga rutiner för barn i behov av särskilt stöd. Under 2023 har det även varit fokus på förskolans lärmiljöer.

Inom grundskolan är upplevelsen av trygghet och studiero mycket god, men elevernas skolrelaterade stress är en fortsatt utmaning och även fortsatt ett fokusområde. Den upplevda

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

stressen är komplex och en faktor som bedöms påverka den skolrelaterade delen är konkurrensen om platser på populära gymnasieprogram med höga antagningskrav. Grundskolan har en sund inlärningsmiljö, där lektionerna i mycket hög utsträckning används till undervisning.

Kostenheten har under året implementerat måltidspedagogik som ett begrepp och metod, med målet att öka trygghet, utveckla lärmiljöer och främja hälsosammare kostvanor. Bemötande har också varit i fokus med vidareutbildning för all personal.

Sammanfattningsvis bedöms målen för verksamheten uppnås med tanke på det fokus och stöd som ges till utvecklingsområden, baserat på verksamhetsanalyser och mätningresultat.

Mål: Förskolan ger förutsättningar för alla barn att utvecklas så långt som möjligt efter behov och förmåga.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

Utbildningen i förskolan ska utgå från en helhetssyn på barn och deras behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd.

I Lomma kommuns förskolor innebär det en strävan att undervisningen ska genomföras så att den stimulerar varje barns lärande inom språkutveckling, kommunikation, naturvetenskap och matematik. Undervisningen omfattar också skapande uttrycksformer såsom bild, rörelse, musik och dans.

Arbetsformer som möjliggör anpassning till varje barns individuella behov på ett strukturerat sätt i det dagliga arbetet utvecklas kontinuerligt. Detta sker genom att pedagoger identifierar och anpassar arbetsformerna och undervisningens planering efter den aktuella barngruppens behov. Konkreta exempel på aktiviteter är olika språkprojekt med högläsning som en viktig ingrediens, utbildning i TAKK (tecken som alternativ kommunikation) samt att material från värdegrundsarbetet är djupt

förankrat på alla förskolor. Att vårdnadshavarna är nöjda med förskolans verksamhet bekräftas i de enkätundersökningarna som är genomförda. Målet bedöms vara uppnått.

Mål: Grundskolan är likvärdig och utvecklar alla elevers kunskaper så långt som möjligt.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

Skolan ska vara likvärdig och alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet. Skolan ska dessutom arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. Begreppet "likvärdig" innebär inte att utbildningen ska vara likformig i betydelsen likadan utan att kvaliteten i verksamheten ska vara så hög att de fastställda målen kan uppnås oavsett var utbildningen bedrivs.

Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasieskolan har försämrats något jämfört med tidigare år medan andelen elever som är godkända i alla ämnen har ökat jämfört med föregående år. En djupare analys visar att variationen mellan skolorna är störst avseende gruppen elever som inte har svenska som modersmål eller kort vistelsetid i landet.

Under året har grundskolan erbjudit lovskola för elever som inte uppnår eller riskerar att inte uppnå målen. På samtliga skolor finns ett systematiskt arbete för att upptäcka och stödja elever genom särskilt stöd och/eller extra anpassningar. Elevernas upplevelse av att de får det stöd som de behöver i undervisningen har ökat. Utöver detta har skolorna aktivt arbetat så att specialpedagogik och elevhälsa når fler elever. Centrala barn- och elevhälsan bidrar genom att elever som omfattas av Närvaroteamet och Särskild undervisningsgrupp får ett tydligare och mer riktat stöd som nyttjas av skolorna i allt större utsträckning.

Nämnden anser att målet är uppnått med anledning av de insatser som gjorts. Den fördjupade analysen bidrar till värdefull information om framtida åtgärdsförslag.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Mål: I gymnasieskolan och inom SFI-utbildningen är andelen elever och studerande med fullföljda studier hög.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus

Analys

Lomma kommun ska erbjuda utbildning för alla ungdomar bosatta i kommunen som enligt skollagen har rätt att gå i gymnasieskolan. Detta ansvar hanteras genom köp av plats hos annan huvudman. En central målsättning, både för individerna och kommunen som helhet, är att så många som möjligt av kommunens ungdomar ska ta en gymnasieexamen inom tre år. Den pågående utvecklingstrenden är positiv, med fler elever som tar examen inom den tidsramen, men det finns fortfarande utrymme för förbättring, särskilt inom yrkesförberedande program.

För att säkerställa att eleverna får det stöd och de anpassningar de behöver vidtas flera åtgärder. Detta inkluderar en smidig övergång från grundskolan till gymnasieskolan, med studie- och yrkesvägledare samt ungdomskoordinatorer som är involverade i processen. Insatserna för att förbättra resultaten inom yrkesförberedande program pågår.

SFI-undervisningen, som arrangeras i egen regi, har ungefär 100 elever, och avslutade kurser har nått en avslutningsgrad på 50 % med en viss ökning över tid.

Utbildningarna individanpassas efter varje elevs förutsättningar och behov. För att studenterna ska nå sina mål följs deras utbildningsresultat upp kontinuerligt och extra insatser riktas mot de områden som studenten behöver utveckla. I syfte att ytterligare förbättra förutsättningarna för studenterna att nå sina studiemål sker ett nära samarbete med socialförvaltningen. Genom samarbete kan gemensamma stödinsatser riktas till studenterna under hela studietiden.

Statistik från KKIK visar att trenderna från tidigare år är positiva förutom för gymnasieelever i yrkesförberedande program. Genomförda aktiviteter har påverkat trenden till det positiva och därmed bedöms målet vara uppnått.

Mål: Kostverksamheten är näringsriktig, uppskattad och hållbar.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

De måltider som serveras är noggrant näringsberäknade och anpassade efter de olika målgruppernas preferenser, med näringsberäkning enligt Livsmedelsverkets rekommendationer. Kostenheten strävar även mot ett hållbart samhälle genom att minska matsvinn, använda närodlade råvaror och följa det nationella målet för andelen ekologisk mat.

På grund av den ökade bristen på ekologiska varor globalt och det pressade ekonomiska läget har kostenheten varit försiktig i sina inköp. Andelen ekologiska livsmedel har därför minskat något från 2022, men målet på 25 % har upprätthållits. För att nå det långsiktiga målet på 60 % ekologiska livsmedel senast år 2030, har stort fokus lagts på att kommande livsmedelsavtal från våren 2025 ska innehålla prisvärda ekologiska alternativ. Samarbetet med kommunerna Lund, Eslöv, Kävlinge och Svalöv kommer även bidra till att öka andelen svenska råvaror och svenskproducerade livsmedel.

Under 2023 var 65 % av alla inköp svenska, och kött, fågel, mejeri, ost samt ägg med svensk råvara låg på höga 87 %, där i princip allt utom ost hade nära 100 % svensk råvara.

Andelen svinn av kosten inom för- och grundskolan ligger kvar på 14,5 %, mätt under lunchen. En svinmätning under hösten visade att endast 7,3 % av maten slängdes under en hel vecka.

I år integrerades nöjdhetsmätningen för elever med skolans enkät "Miljö för lärande och utveckling". Eleverna fick svara på om maten smakar gott, om de blir mätta samt om de känner sig trygga i matsalen. Resultaten visade att eleverna i åk F-3 var mycket nöjda medan eleverna i åk 4-6 till stor del var nöjda. Upplevelsen av inflytande var låg bland eleverna i åk 4-9.

De äldre fortsätter att vara nöjda med sina måltider, där mätningen i november visade en

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

total nöjdhet på 88 %. Under hösten har tåtare uppföljning gjorts på särskilda boenden med kostombud för att förbättra måltiderna ytterligare. En ny enhetschef har också anställts med uppdraget att revidera och utveckla rutiner och metoder i kök och på boenden.

Helhetsbedömningen är att målet är uppnått.

EKONOMI

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten redovisade vid årets slut en positiv budgetavvikelse på 2,7 mnkr. Antalet barn på förskoleplats var under 2023 i genomsnitt i stort sett på samma nivå som planerats i budget. Under våren, som en följd av befarat eget underskott, behov av att stötta andra verksamheter inom nämnden samt därtill besked om sparbeting inför budget 2024, beslutades det om ett omfattande åtgärds paket som har satt stor prägel på andra halvåret. Förskoleverksamhetens kostnader skulle minskas genom att förtäta barngrupperna och därtill avveckla den pedagogiska omsorgsformen. Barnen med pedagogisk omsorg samt dess personal erbjöds plats respektive anställning på de kommunala förskolorna. Förskoleenheterna klarade omställningsarbetet och har vid årets slut en anpassad verksamhet inför budgetåret 2024. Högre intäkter i form av utökat statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder och högre föräldraavgifter än budgeterat har kunnat lätta på enheternas omställningsarbete. Helårsprognosen vid delåret beräknades till en positiv budgetavvikelse på 0,8 mnkr, vilket var det som krävdes för att klara nämndens balanskrav för 2023.

Grundskoleverksamhet

Grundskoleverksamheten hade vid årets slut en positiv budgetavvikelse på 3,8 mnkr. Under året har en handlingsplan tagits fram och blivit genomförd för att motverka befarad negativ budgetavvikelse inom nämnden. Centrala-barn- och elevhälsan hade en positiv budgetavvikelse inom personal och köp av särskilt stöd. Sammanslagning av skolenheter resulterade i att kostnaden för ledningsresurser minskade under hösten.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen uppvisade vid årets slut en negativ budgetavvikelse på -1,9 mnkr. Gymnasieskolan hade en negativ budgetavvikelse på -4,0 mnkr som i huvudsak berodde på fler köpta platser och högre genomsnittspris än budgeterat. Vuxenutbildningen hade en positiv budgetavvikelse motsvarande 2,1 mnkr, i huvudsak inom anpassad vuxenutbildning och svenska för invandrare.

Kostverksamhet

Kostverksamheten uppvisade vid årets slut ingen budgetavvikelse. Personalbudgeten bedömdes tidigt under året bli svår att hålla, -1,5 mnkr, utifrån beslutet om heltidsresan för personal. Flera i personalgruppen har utökat sin anställning till heltid och flera nyrekryteringar under året har höjt sysselsättningsgraden ytterligare. Därtill har de ökade livsmedelspriserna under året varit en faktor som drivit upp kostnaderna och ett befarat budgetunderskott. För att hålla utfall i balans med budget har verksamheten under året arbetat intensivt med att på olika sätt få ner kostnaderna vilket gett resultat. De utökade personalresurserna har lett till att man kunnat laga mer mat från grunden vilket inneburit en lägre kostnad för livsmedel. Man har i tillägg till detta fortsatt sitt arbete för att minska matsvinnet samt genom att se över produktvalen och välja billigare alternativ kunnat minska kostnaderna.

ÅTGÄRDER UNDER ÅRET FÖR BOKSLUT I BALANS

I samband med kvartalsrapporten prognostiserade nämnden en negativ budgetavvikelse vid årets slut motsvarande -18 mnkr. Största avvikelse befarades inom gymnasieskolan och berodde både på högre pris och fler köpta platser än budgeterat. Inom grundskolan prognostiserade skolenheterna en negativ budgetavvikelse och inom förskolan prognostiserades en negativ avvikelse centralt på volymer. Kostenheten prognostiserade en negativ budgetavvikelse på grund av heltidsresan och färre sålda portioner till äldreomsorgen.

Inför majrapporten togs en handlingsplan fram och nämnden prognostiserade att hålla budget under året. Nämnden hade då blivit kompenserad med 4,9 mnkr under 2023 för merparten av prisökningen inom gymnasieskolan.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Handlingsplanens innehåll per verksamhet:

- Förskola - Förtäta barngruppernas storlek samt avveckla pedagogisk omsorg.
- Grundskola - De enheter som prognostiserade negativ avvikelse ska arbeta in del av detta. Sammanslagning av rektorsområden/minskning av ledningsresurser. CBE bidrar med personalvakanser. Översyn av centrala utgifter.
- Gymnasieskola/Vuxenutbildning - Ingen åtgärd. Möjligheterna att arbeta in befarat budgetunderskott bedöms vara marginella.
- Kost - Se över inköp, minska utbudet av rätter, laga mer mat från grunden, översyn av debitering.

Handlingsplanen har i stort verkställts som planerat för att nämnden ska kunna hålla sig inom budget 2023, men också för att kunna möta den besparing som är lagd på nämnderna under kommande år.

Barn- och utbildningsnämnden uppvisade en positiv budgetavvikelse för året på 4,6 mnkr vilket motsvarar 0,5 procent av budgeten.

INVESTERINGAR

Barn- och utbildningsnämndens budget för investering i inventarier till nybyggnation vid Bjärehovskolan, Pilängskolan samt en ny grundsärskola i Lomma uppgick sammantaget till 15,9 mnkr. Merparten av anslaget är använt tidigare år och vid årets slut finns det totalt 2,2 mnkr kvar i budgetutrymme. Under året har investeringar gjorts för 3,6 mnkr och prognosen är att dessa tre investeringsprojekt ska slutredovisas under 2024.

OMVÄRLD OCH FRAMTID

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten har de senaste åren arbetat med att hantera demografiska förändringar med färre barn och därmed anpassat lokalutbudet i förhållande till efterfrågan. Utifrån nu gällande befolkningsprognos verkar inte ytterligare anpassningar vara aktuella. Barnantalet fluktuerar under året och avdelningar pausas strategiskt för att driva verksamheten så kostnadseffektivt som möjligt. Tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen undersöks möjligheten till ytterligare lokaleffektiviseringar utifrån rådande befolkningstillväxt.

Med kommunens nya styr- och ledningssystem kommer det systematiska kvalitetsarbetet att utvecklas och förändras.

Omvärldsläget har också gjort att krisberedskapen fokuseras i hela förvaltningen.

Grundskoleverksamhet

Inom grundskoleverksamheten väntas demografiska förändringar leda till ett minskat elevunderlag under de kommande åren. Det minskade elevunderlaget påverkar hela grundskolans verksamhet och innebär en överkapacitet av utbildningsplatser. För att hantera överkapaciteten behöver man ta ställning till på vilket sätt verksamheten ska dimensioneras för att vara hållbara ur ett kvalitetsmässigt och ekonomiskt perspektiv om minskningen av elevantalet sträcker sig över en längre tidsperiod än fram till 2027 i Bjärred och 2030 i Lomma.

I en omvärldsspaning ser vi att den tiden vi lever i på många sätt är orolig och oförutsägbar för våra barn och unga. I en framtid kan detta påverka eleverna i grundskolan på ett negativt sätt genom ökad oro för familj och den egna framtiden. Utvecklingen av elevers upplevda hälsa och målpuffyllelse behöver följas noggrant för att kunna sätta in åtgärder inom ramen för elevhälsan och för att stödja de svagaste eleverna. Detta behöver också beaktas givet de demografiska förändringarna kopplat till grundskolan.

Gymnasieskola/Vuxenutbildning

De demografiska förändringarna som leder till ett minskat elevunderlag inom för-/grundskolan påverkar ännu inte elevunderlaget för gymnasieskola/vuxenutbildning. Däremot kan världsläget innebära ökade varsel och högre arbetslöshet, vilket i sin tur kan resultera i att fler medborgare väljer att fortsätta sin utbildning på vuxenutbildningen.

Samtidigt har antalet nyanlända minskat, vilket påverkar Svenska för invandrare (SFI).

En ökning noteras av antalet elever som behöver extra stöd för att kunna fullfölja sin gymnasieutbildning. Detta kan kopplas till de utmaningar som upplevs inom grundskolan och kräver särskild uppmärksamhet och resurser för att säkerställa att varje elev ges möjlighet att lyckas.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Kostverksamhet

Demografiska förändringar i kommunen tillsammans med heltidsresan har påverkat kostenhetens verksamhet under året och det är en process som kommer fortsätta ha stort inflytande och förmodligen leda till ytterligare anpassningar framöver. Hur skolan och förskolans verksamhet dimensioneras kommer därför även ha stor påverkan på kostenhetens flexibilitet.

Det enda säkra som kan sägas om framtiden är att den är oviss. Oroligheter och prisfluktueringar på livsmedelsmarknaden förväntas fortsätta utifrån situationen i Europa med militära konflikter och ökande väderextremer. Två vik-

tiga områden som påverkar de offentliga måltiderna är självförsörjning och hållbarhetsfrågor där ambitionen är att fortsätta ligga i framkant. Det är en ambitiös och komplicerad förändring där risken finns att gästnöjdheten minskar under processens gång. Det är därför viktigt att arbetet genomförs långsamt och systematiskt, grundat i kommunens system för kvalitetsuppföljning. En ytterligare utmaning är bristen på kvalificerade kokkar, där kostenheten har som strategi att positionera sig i tydlig framkant inom de offentliga måltiderna för att kunna förbli en attraktiv arbetsgivare.

DRIFTREDOVISNING

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Nämnden totalt, tkr				
Intäkter	157 941	168 696	595 625	577 940
Kostnader	-941 955	-957 162	-1 431 817	-1 418 739
Driftnetto	-784 014	-788 466	-836 192	-840 799
Budgetavvikelse	18 848	11 959	4 607	
Förskoleverksamhet				
Intäkter	30 228	31 269	144 487	136 618
Kostnader	-204 504	-196 337	-314 284	-309 091
Driftnetto	-174 276	-165 067	-169 797	-172 473
Budgetavvikelse	7 051	125	2 676	
Grundskoleverksamhet				
Intäkter	68 181	73 914	385 015	374 928
Kostnader	-540 134	-556 315	-891 455	-885 216
Driftnetto	-471 953	-482 401	-506 440	-510 288
Budgetavvikelse	4 831	5 566	3 848	
Gymnasieskola och vuxenutbildning				
Intäkter	6 467	7 384	6 650	7 266
Kostnader	-144 452	-148 835	-165 548	-164 214
Driftnetto	-137 985	-141 451	-158 898	-156 948
Budgetavvikelse	6 081	5 423	-1 950	
Kostverksamhet				
Intäkter	53 065	56 129	59 473	59 127
Kostnader	-52 865	-55 675	-60 531	-60 218
Driftnetto	200	454	-1 058	-1 091
Budgetavvikelse	885	846	33	

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

VERKSAMHETSMÅTT

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
FÖRSKOLEVERKSAMHET				
Totalt antal barn/elever inom:				
- förskola	1 362	1 300	1 250	1 242
Kostnad per barn/elev, kr:				
- förskola	127 956	126 975	137 142	137 511
GRUNDSKOLEVERKSAMHET				
Totalt antal barn/elever inom:				
- grundskola	4 268	4 240	4 191	4 195
- fritidshem	1 858	1 861	1 782	1 767
Kostnad per barn/elev, kr:				
- grundskola	90 705	94 119	103 974	100 919
- fritidshem	32 737	34 571	35 737	36 379
GYMNASIESKOLA OCH VUXENUTBILDNING				
Gymnasieskola, totalt antal elever	1 104	1 150	1 194	1 164
Gymnasieskola, genomsnittlig kostnad per elev (tkr)	117,5	117,2	126,4	121,9
KOSTVERKSAMHET				
Antal portioner				
1 -5 år	236 333	232 738	228 610	231 400
6 -15 år	658 256	658 604	646 130	640 600
HVO	79 498	79 558	80 793	93 900
Genomsnittlig portionskostnad (kr)				
1 -5 år	55,94	55,77	63,41	56,54
6 -15 år	42,69	46,03	50,11	43,32
HVO	123,34	124,62	147,43	131,26

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND

Kulturverksamhet, Fritidsverksamhet

VERKSAMHET

Förvaltningsövergripande

På en övergripande nivå inom förvaltningen har det genomfört en strategisk insats för att vidareutveckla kompetensen hos ledarna. Detta initiativ är förankrat i gedigen forskning som entydigt pekar på att effektivt ledarskap är kritiskt för en organisations framgång och dess förmåga att leverera resultat. Mot denna bakgrund har det inrättats ett Ledarforum som sträcker sig över hela förvaltningen. För programmet 2023 har förvaltningen specifikt fokuserat på att förbättra kompetenserna inom kommunikation och krisberedskap.

Som ett resultat av detta fokus har förbättringar observerats vad gäller ledarnas förmåga att utöva ledarskap, vilket framför allt märkts i deras effektiva framtagning av krisplaner. Genom att delta i Ledarforumet har ledarna utvecklat ett enhetligt "ledarskapsspråk" med fokus på kommunikation och krisberedskap. Detta har lagt grunden för förbättrat samarbete och en starkare sammanhållning inom ledarskiktet. Denna ökade samarbetsförmåga har i sin tur etablerat en robust plattform för den gemensamma ambitionen att kontinuerligt utveckla och förbättra hela verksamheten.

Engagemanget i ledarskapsutveckling har inte bara stärkt ledarna individuellt utan även skapat en fast grund för fortsatt utveckling och innovation inom hela förvaltningen. Genom denna investering i ledarskap understryker förvaltningen åtagandet att främja en kultur präglad av excellens och ständiga förbättringar. Detta är fundamentalt för att kunna möta och överträffa framtidens utmaningar inom kommunal sektor.

För att ytterligare stärka effekten av förvaltningens Ledarforum planeras det att integrera regelbundna utvärderingar och AAR-sessioner (After Action Review) som en del av programmet. Dessa sessioner kommer att möjliggöra för ledarna att reflektera över och kontinuerligt förbättra sina ledarskapsfärdigheter. Dessutom ser förvaltningen fram emot att utvidga sitt utbildningsutbud till att omfatta nya områden såsom utvecklande ledarskap (UL), vilket kommer att ytterligare rusta ledarna för

framtiden.

Kulturverksamhet

En av folkbibliotekens stora utmaningar är att få barn att intressera sig för litteratur och läsning. Det är förhållandevis få barn som besöker biblioteken i kommunen. Med biovisningar för de små barnen ser verksamheten en möjlighet att locka föräldrar att ta med sina barn till biblioteket och samtidigt ge barnen en positiv upplevelse av biblioteksbesöket. De flesta visningarna är fullbokade. Biblioteken erbjuder bio för de yngre barnen från 4, respektive 7 år vid flera tillfällen varje månad.

Inom biblioteksverksamheten har under året en femte omgång av studiecirkeln (Digitaljakten) för seniorer erbjudits. Syftet med studiecirkeln är att höja kompetensen vad gäller digitala verktyg för kommunens seniorer. Studiecirkeln genomförs i samarbete med ett studieförbund.

Med finansiellt stöd från Kulturrådet har två omfattande utbildningsinsatser genomförts för all personal, en grundutbildning om kognitiv tillgänglighet och en utbildningsinsats om HBTQ inför kommande certifiering. Båda insatserna syftar till ökad inkludering. Under året har biblioteken inlett ett samarbete med Anpassad skola vilket bland annat resulterat i konceptet Funkisbio då filmvisningen är speciellt anpassad till barn med särskilda behov.

Arbetet med kulturgarantin har under vårterminen 2023 innehållit nio programpunkter med en bred variation av kulturuttryck. Majoriteten av programpunkterna har erbjudits i kommunens kulturlokaler eller genom klassbesök. Årskurs 3 fick möjligheten att besöka expressteatern i Malmö och årskurs 4 fick åka på utflykt till vikingaby i Löddeköpinge. Genom kulturgarantin garanteras alla barn i grundskolan samt 4- och 5-åringar i förskolan minst en professionell kulturupplevelse per läsår.

Kulturskolan i Lomma kommun genomförde under våren sitt genom tiderna största projekt. Över 100 medverkande elever och lärare framförde musikalen Havets Fasa. Manus och

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

musik skrevs av eleverna i kulturskolans musikalkurs. Orkesterlever, körelever, musikalelever och skapande verkstadselever deltog, liksom alla kulturskolans lärare. Sammanlagt ungefär 450 personer besökte de tre föreställningarna i slutet av mars. Det hela ägde rum i Dansrotundan och kunde genomföras med hjälp av bidrag från Kulturrådet.

Is your Microphone On - en stark teaterföreställning om miljön som spelades av kulturskolans äldsta teatergrupp. Föreställningen uppfördes både för anställda på kommunhuset och för allmänheten i Kulturboxen.

Det kommunöverskridande projektet Se din konst - en metod som ska stärka skapande verkstadselevernas inflytande över sitt konstnärskap. Projektet avslutades med en utställning i Hässleholm där elevernas verk ställdes ut.

Fritidsverksamhet

Fritidsverksamheten har, under perioden, arbetat med trygghetskapande åtgärder. Arbetet syftar till att skapa meningsfulla aktiviteter för blandade åldrar. I arbetet har fritidsverksamheten samarbetat med HK Ankaret som har arrangerat beachhandboll vid Amfiteatern under sommaren.

I sommar har förvaltningen haft verksamhet på två olika platser vid Amfiteatern. Där har även handbollsföreningen haft verksamhet så ett samarbete kring aktiviteter utvecklades. Fritidsverksamheten har haft öppen verksamhet i en inredd container. Sommarcontainern var öppen vid fint väder under hela sommaren.

Fritidsverksamheten har utökat volontärverksamheten med en volontär som kommer att anlända i början på 2024

Inom fritidsverksamheten har en utbildning genomförts i syfte att förstärka jämställdhet mellan könen och minska våld (Machofabriken). Machofabriken är ett metodmaterial för praktiskt arbete där fokus ligger på normer för manlighet och vilken påverkan de normerna har. Utbildning i metoden Machofabriken har genomförts under perioden.

Föreningarna har hämtat sig efter pandemin och de flesta föreningarna ökar i medlemsantal och aktivitet. I satsningen på de trygghets-

skapande åtgärderna har föreningarna erbjudits att delta i nattvandringar.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål och måluppfyllelse

Mål: Utbudet av kulturaktiviteter är varierat, brett och tillgängligt.

(riktat mål från kommunfullmäktige till kultur- och fritidsnämnden)

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

Kulturlivet är en viktig del i att vara en attraktiv kommun och erbjuda en god livsmiljö till invånarna. Det handlar bland annat om biblioteksverksamhet, utställnings- och konstverksamhet, teaterföreställningar och konserter. Undersökningar har visat att invånarnas nöjdhet med kulturutbudet i tätorterna skiljer sig åt. Det är viktigt att denna typ av verksamhet ska vara uppskattad och tillgänglig oavsett var du bor i kommunen. I medborgarundersökningen framgår det att invånarna är mer nöjda med utbudet sedan föregående år. I Bjärred har de blivit nöjdare medan invånarna i Lomma upplever ungefär samma nöjdhet som föregående år.

Det har genomförts fler kulturaktiviteter än vanligt i kommunen. Sommaren startade med Kulturfesten i Lomma och Bjärred där flertalet föreningar och kulturutövare deltog. Sommaren har även bjudit på flera kulturevenemang både i samarbete med föreningar och genom inköp av akter. Bland annat har det arrangerats opera, dansföreställningar samt musik och konserter. De stora arrangerande föreningarna har varit aktiva med att skapa evenemang. En helt ny förening, Seaside, har tillkommit och arrangerat konserter i Kulturboxen samt allsång vid Amfiteatern.

Mål: Fritidshemmens undervisning stimulerar elevernas utveckling och lärande.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Trygghet i livets alla skeden- I Lomma kommun ska invånaren vara trygg i livets alla skeden

Analys

Fritidshemmet strävar efter att främja elevernas utveckling, fördjupa deras kunskaper och erfarenheter samt erbjuda en meningsfull fritid och social gemenskap. Utbildningen anpassas efter elevernas behov, intressen och förutsättningar, med fokus på lek, rörelse och skapande aktiviteter. Dessutom betonas träning i demokrati, inflytande och ansvar.

Elevernas intressen och åsikter beaktas genom kontinuerlig dialog och onsdagsråd, vilket ger dem möjlighet att påverka sin fritidsverksamhet. Vid frågan "upplever du att du lär dig nya saker på din fritidsklubb?" visar samtliga fritidsklubbar goda resultat med ett snitt på 3,3 utav 4.

Under året har fritidsklubbarna genomfört övningar med fokus på etik och integritet kring hur man kan vara en bra kompis på och utanför nätet. Fakta om digital hälsa och diskussioner om hur innehåll som delas i olika nätforum kan påverka avsändaren och mottagaren har genomförts. Givande diskussioner har även förts i hur man som elev kan gå tillväga om man upptäcker något kränkande eller obehagligt på sociala medier. För att främja miljö-tänk och förståelse för hur vardagliga val påverkar natur och miljö har eleverna deltagit i aktiviteter som inkluderar skapandet av insekshotell och odling av egna grönsaker. Temaveckor har också arrangerats för att öka medvetenheten om Barnkonventionen och elevernas rättigheter.

Mål: Föreningarna är nöjda med det stöd kommunen erbjuder.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Den kommunikativa kommunen – Lomma kommun ska vara en öppen och kommunikativ organisation där invånarna känner ett högt förtroende för verksamheten.

Balanserat hållbarhetsarbete – Lomma kommun ska bedriva ett balanserat hållbarhetsarbete med kommande generationer i åtanke.

Analys

Lomma kommun har ett mångsidigt föreningsliv som omfattar olika typer av föreningar inom kultur- och fritidssektorerna. Kommunen arbetar i dialog med föreningarna för att skapa förutsättningar som låter dem följa sin verksamhetsidé.

För att säkerställa att föreningarna är nöjda med det stöd de får från kommunen, genomförs regelbundna föreningsamtal. Föreningarna har identifierat utmaningar som inkluderar behovet av mer utrymme och möjligheter för spontanidrott, vilket kommunen aktivt har försökt åtgärda. Dessutom erbjuds föreningarna stöd i att rekrytera ledare, funktionärer och styrelsemedlemmar genom utbildningsförslag, samarbetsmöjligheter och konkreta råd.

Kommunen ger även stöd till föreningarna genom att främja samarbete, söka extern finansiering och fungera som rådgivare i olika ärenden. I årets enkätundersökning svarade majoriteten av föreningarna att de var mycket nöjda med stödet från kommunen. Sammanfattningsvis bedöms målet om att stödja föreningslivet uppnås genom kommunens bidrag och föreningsamtal, som främjar en sund och engagerad föreningssektor i kommunen. Målet är därmed uppnått.

Mål: Biblioteken främjar det demokratiska samhällets utveckling.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Den kommunikativa kommunen – Lomma kommun ska vara en öppen och kommunikativ organisation där invånarna känner ett högt förtroende för verksamheten.

Trygghet i livets alla skeden – I Lomma kommun ska invånaren vara trygg i livets alla skeden.

Analys

Biblioteken erbjuder inte bara utlåning utan också ett brett utbud av kulturaktiviteter som författaraftnar, filmvisningar och konstutställningar. Därmed har folkbiblioteken blivit centrala mötesplatser för kommunens invånare.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Viktiga utgångspunkter inkluderar tillgänglighet, nöjdhet och attraktivitet.

Under året har flera aktiviteter genomförts för att tillsammans bidra till uppfyllnad av målet, exempelvis har kompetensutveckling inom fysisk och digital tillgänglighet skett, samt en ny utskriftstjänst installerats. För att nå en bredare publik har biblioteken expanderat sina digitala tjänster. Det finns möjlighet att låna e-böcker, e-tidskrifter och audioböcker online samt att tillgång till digitala läromedel och databaser för forskning och studier finns.

Flera aktiviteter som lockar en yngre publik exempelvis workshops, bokklubbar och teaterföreställningar har genomförts. Skolor har också involverats genom samarbete och specialprogram för att främja läsning och lärande.

För att locka äldre besökare erbjuder biblioteken särskilda tjänster som bokcirklar, hälso-relaterade föreläsningar, digitala läroverktyg och individuell teknisksupport. Samarbeten med äldreboenden och hemtjänsten möjliggör också tillgång till bibliotekstjänster för äldre personer som inte kan besöka biblioteken fysiskt.

För att tilltala besökare i alla åldrar betonas vikten av en trivsamt och tillgänglig miljö på biblioteken. Samarbeten med lokala organisationer, föreningar och institutioner utökar verksamheten och gör den mer mångsidig.

Efter dessa aktiviteter och med stöd i höga resultat även i årets medborgarundersökning av nöjdhet och tillgänglighet till biblioteken bedöms målet som uppnått.

Mål: Eleverna är nöjda med utbudet, tillgängligheten och undervisningen i Kulturskolan.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

Kulturskolan i Lomma kommun har många elever och erbjuder ett stort utbud av utbildning inom kulturområdet. Dialog med elever och vårdnadshavare har stor betydelse för kulturskolans utveckling. Årets enkätundersökning visar att 93 % av eleverna är nöjda med utbudet och kulturskolans verksamhet. De goda resultaten kan tillskrivas lärarna som utmärker

sig med hög utbildningsnivå och spetskompetens.

För att bidra till måluppfyllelsen har kulturskolan implementerat ett nytt verksamhetssystem som inneburit effektivisering och kortare handläggningstider vid antagning av elever vilket inneburit att kösystemet kunnat avvecklas. Kulturskolan har även breddat utbudet och erbjuder bland annat kurser i "Skapande verkstad" där exempelvis keramik är ett tillgängligt ämne. Som en reaktion på den ökade psykiska ohälsan bland unga i kommunen har kulturskolan fortsatt med kurser i dans för hälsa.

Kulturskolan har under läsåret provat undervisningsformen kortkurs. Upplägget har varit fyra tillfällen (en tredjedels termin) för 300 kr (en tredjedels terminsavgift). Syftet har varit att locka nya elevgrupper till skolan samt att erbjuda elever som redan går i den ordinarie verksamheten möjlighet att kunna gå en extra kurs. Vidare har kulturskolan genomfört ett tvärkonstnärligt projekt med flera konstformer som avslutades i mars 2023 med en stor föreställning.

EKONOMI

Kultur- och fritidsnämnden redovisade vid årets slut en positiv budgetavvikelse på 0,2 mnkr.

Verksamheterna inom kulturverksamheten redovisade en negativ budgetavvikelse på -0,8 mnkr. I huvudsak kan avvikelser härledas till beslutet att uppgradera bibliotekssystemet samt att genomföra en omfattande inventering av kommunens konst föranlett av flytten från kommunhuset.

Verksamheterna inom fritidsverksamheten redovisade en positiv budgetavvikelse på 1,0 mnkr. De indexreglerade ökade kostnaderna för Pilängsbadet och städning av idrottsanläggningarna på sammanlagt -0,7 mnkr har vägt upp av en positiv budgetavvikelse på 1,7 mnkr med anledning av minskade centrala kostnader, minskad personalkostnad för anläggningarna samt ökade externa intäkter.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

INVESTERINGAR

Nämndens totala investeringsutgift uppgick till 1,7 mnkr, vilket är 0,5 mnkr lägre än budgeterat. För verksamhetsåret fanns en investering förknippad med den nya idrottshallen på Rutsborgsområdet planerad. Den avsåg inventarier i form av idrottsutrustning, ljudanläggning med mera med en budget på 1,3 mnkr. Kostnaderna blev 0,3 mnkr lägre. De mindre investeringarna uppgår till 0,6 mnkr och har använts till nya instrument inom kulturskolan, maskinutrustning till idrottsanläggningarna, IT-utrustning till fritid Bjärred samt en container till fritid Lomma. Utgifterna för de mindre investeringarna blev 0,2 mnkr lägre än budgeterat.

OMVÄRLD OCH FRAMTID

Kulturverksamhet

- Barns läsning: här kan biblioteket göra skillnad genom att prioritera gruppen barn och unga framför gruppen vuxna vana kulturkonsumenter
- Krisberedskap, källkritik och desinformation: bibliotekens informationsuppdrag gäller även i tid av kris. Biblioteket är en resurs både vad gäller allmänhetens krisberedskap och allmän-

hetens kunskap om källkritik och desinformation.

- Många äldre biblioteksanvändare i kommunen kommer framöver att behöva stöd för att fortsatt kunna ta del av bibliotekens utbud. Biblioteket behöver här hitta hållbara lösningar.
- Ökade kostnader för kulturevenemang på grund av ökade gage, höjda omkostnader och minskat stöd från kulturrådet.

Fritidsverksamhet

- Efter beslut taget i barn- och utbildningsnämnden kommer fritidsklubbarna att ligga under respektive rektor. Det är ovisst hur detta kommer att påverka ungdomsverksamheten men färre personer i personalen kommer sannolikt påverka öppettider och bemanning.
- Befolkningstillväxten bromsar in och vi kommer troligen få en åldrande befolkning. Föreningarna behöver fundera på hur de ska kunna attrahera en ”ny” målgrupp.

DRIFTREDOVISNING

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Nämnden totalt, tkr				
Intäkter	17 836	18 549	22 725	20 706
Kostnader	-81 389	-82 848	-93 516	-91 661
Driftnetto	-63 553	-64 300	-70 791	-70 955
Budgetavvikelse	797	1 514	164	
Kulturverksamhet				
Intäkter	2 873	3 250	6 680	6 383
Kostnader	-31 598	-32 124	-36 017	-34 920
Driftnetto	-28 725	-28 875	-29 336	-28 537
Budgetavvikelse	1 345	1 424	-799	
Fritidsverksamhet				
Intäkter	14 963	15 299	16 044	14 323
Kostnader	-49 791	-50 724	-57 499	-56 741
Driftnetto	-34 828	-35 425	-41 455	-42 418
Budgetavvikelse	-548	90	963	

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

VERKSAMHETSMÅTT

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
FRITIDSVERKSAMHET				
Idrottsanläggningar; Stora hallar				
Nyttjandegrad,total tid %	70	90	85	70
Idrottsanläggningar; övriga hallar				
Nyttjandegrad,total tid %	70	90	74	70
Samlingslokaler				
Nyttjandegraden,total tid %	20	50	33	20
Stationen 2.0				
Genomsnittligt antal besökare/kväll	22	29	22	25
Centralen				
Genomsnittligt antal besökare/kväll	20	27	17	25
KULTURVERKSAMHET				
Programverksamhet				
Antal besök på föreställningar i förskola	710	324	725	700
Antal besök på föreställningar i grundskola	3 400	3 610	6 040	3 200
Bibliotek				
Öppet timmar/vecka	104	104	104	104
Utlåning antal media/invånare	7,9	9,8	10	10
Besökare per dag	506	745	700	500
Kulturskolan				
Antal sökta utbildningsplatser	1 047			
Antal utbildningsplatser	1 168	1 139	1 269	1 200

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND

Skattefinansierad teknisk verksamhet, Fastighetsverksamhet,
Avgiftsfinansierad teknisk verksamhet (Hamnverksamhet)

VERKSAMHET

Kostnadsläget i pågående entreprenader påverkades av höga indexnivåer och inflation under 2023. Nämnden har arbetat med effektiviseringsåtgärder men för samma mängd pengar fick kommunen färre varor och tjänster, vilket resulterat i mindre underhåll. Åtgärder för att minska konsekvenserna av höga elpriser har vidtagits och gett effekt, bland annat lägre energiförbrukning och bundna elpriser.

Energikostnaderna blev inte fullt så höga som befarat under året. Priserna ligger trots detta högre än budgeterat. Lomma kommun har erhållit elstöd.

Året har varit intensivt gällande upphandlingar. Bland annat har ramavtalsentreprenörer för nio olika teknikområden samt ramavtalskonsulter för sju olika teknikområden upphandlats. Utöver detta har flera större investeringsprojekt handlats upp, däribland kommunhus och gymnasieskola.

Skattefinansierad verksamhet

Det ökade kostnadsläget på den skattefinansierade verksamheten påverkades tydligast för de pågående driftentreprenaderna för skötsel och underhåll av allmän plats inom gata/park, belysning och asfaltbeläggning. Ökade driftkostnader innebar minskat utrymme för underhållsinsatser under året.

Under 2022 minskade energiförbrukningen för gatubelysningen och under 2023 har minskningen fortsatt i snabb takt. Under 2023 har en stor del av belysningsarmaturerna bytts ut till LED vilket på sikt kommer leda till ytterligare minskning av energiförbrukningen. Elkostnaderna för gatubelysning har ändå ökat under 2023 på grund av ökade energikostnader.

Under 2023 har kommunen drabbats av fyra stormar, vilket är ovanligt många. Skadorna från stormarna har ökat i omfattning och frekvens vilket inneburit ökade kostnader under året. Bedömningen är att det även framåt kommer bli mer vanligt förekommande med extremväder och därmed att kostnaderna för återställning och förebyggande åtgärder kommer att öka.

Fastighetsverksamheten

Arbetet med sanering och tillfällig återställning efter branden av Torkladan i Lomma har utförts under året.

Som led i att minska sårbarheten på en osäker elmarknad har energipriset säkrats för en stor del av förbrukningen.

Inventering och besiktning av skyddsrum där kommunen är fastighetsägare har färdigställts och åtgärder för att iordningställa dessa har utförts.

Den 21 december 2022 kom en dom om att ogiltigförklara EU-kommissionens beslut att godkänna Sveriges skattebefrielse av biogas och biogasol för perioden 2021–2030 vilket medfört ökade kostnader på ca 0,8 mnkr under 2023.

Under senare delen av året har en evakuering av befintligt kommunhus genomförts till olika ersättningslokaler runt om i kommunen. Flytten har inneburit betydande påverkan på ordinarie verksamhet samt ekonomiska konsekvenser.

Avgiftsfinansierad verksamhet (Hamnen)

Årets underhållsmuddring utfördes under april. Nya mellanlagringsbassänger för muddermassor är tagna i bruk. Nya tillståndsproucesser för den långsiktiga muddringsverksamheten pågår.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål: Samhällsbyggnadsnämnden tillhandahåller långsiktigt klimat och miljömässigt hållbara och ändamålsenliga lokaler med hög nyttjandegrad och kostnadstäckning. (riktat mål från kommunfullmäktige till tekniska nämnden)

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

Relationerna mellan nämnden som fastighetsägare och verksamheterna (hyresgästerna) fortsätter att utvecklas och förstärkas. Workshop om framgångsfaktorer vid verksamhetsanpassningar från projektet med Linneaskolan har gett kunskap och lärdomar om faktorer som spelar en avgörande roll vid anpassningar av fastigheter för olika verksamheter.

De organisatoriska förutsättningarna och utvecklingsbehoven har setts över vilket bland annat resulterat i att två nya fastighetsförvaltningstjänster inrättats under 2023. Fastighetsförvaltarna arbetar mot specifika fastighetsobjekt vilket skapar tydligare och smidigare kontaktvägar mellan hyresgäster och förvaltare. Denna förändring kommer att stärka dialogen och planeringsprocesserna samt föra nämnden närmare hyresgästerna.

Målet följs upp med hjälp av mätningen Evi-metrix som är en kvalitetsmätning som genomförs med kommunala lokalhyresgäster i Lomma kommun. Mätningen innefattar nöjdhetsindex, lokalnöjdhetsindex, lokaltillfredsställelse, ansvarsfördelning och yttre miljö. Totalindex för 2023 var 64 vilket är att betrakta som ett gott resultat. Resultatet har ökat från föregående år (59). Bedömningen är att nämndens mål är uppnått.

Mål: Tjänsteresor och transporter är fossilbränslefria.

● *Målet är inte uppnått.*

Koppling till övergripande mål

Balanserat hållbarhetsarbete – Lomma kommun ska bedriva ett balanserat hållbarhetsarbete med kommande generationer i åtanke.

Analys

Under 2023 har flertalet satsningar gjorts för att nå målet. Inledningsvis har en utredning med efterföljande rapport om befintligt läge samt förbättringsförslag tagits fram. En tillsvidare tjänst som mobilitetsamordnare har inrättats, vars roll kommer bli avgörande för att driva förändringen framåt.

Omställningen till fossilfria fordon påverkas av långa leveranstider med anledning av omvärldsläget. Hittills har 14 elhybrider bytts ut till nyare modell med lägre utsläpp samt två lätta lastbilar har bytts ut till fordon med eldrift. Utifrån statistik i KKiK, kommunens kvalitet i korthet, uppgick kommunens miljöbilar (laddel, ladd- eller bränslehybrider och biobränslen) till 55 % av den totala fordonsflottan vilket är en kraftig ökning sedan 2020 (32 %). Helt fossiloberoende fordon motsvarar 19 % av fordonsflottan att jämföra med riksnittet på 49 %. Kommunen har även 139 tjänstecyklar varav 17 elcyklar och 31 lådcyklar.

Under 2023 har kommunen avropat ett fleetsystem (fordonhanteringssystem med GPS) för att administrera fordonen på ett mer proaktivt sätt samt för att inhämta mer tillförlitlig statistik.

Att ställa om kommunens fordonspool till fossilfri är ett långsiktigt arbete även om omställningsarbetet redan har gett en del effekter. Under 2023 minskade kommunens utsläpp från transporter på alla områden utom för kollektivtrafik där resandet tredubblats, från 2,2 till 6,5. De genomförda åtgärderna ökar förutsättningarna för att målet ska kunna nås på sikt men är inte tillräckligt. Ytterligare åtgärder och förbättringar behöver göras, så som att

- Fortsätta med dialog för att främja aktiva färdmedel
- Integrera resepolicy vid bokning av färdmedel
- Successivt och i samråd med berörda verksamheter byta ut fordon vid leasingavslut till nya fossilbränslefria alternativ

Mål: Gator och vägar är väl underhållna och trafiksäkra.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska le-

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

verera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

Lomma kommuns strävan efter att främja trafiksäkerhet och skydda gång- och cykeltrafikanter har fortsatt med goda resultat. En satsning på att klippa in vegetationen för att öka framkomlighet och sikt har utförts under 2023 vilket innefattat veckovis tillsyn av utskjutande vegetation.

Ett annat betydelsefullt framsteg har uppnåtts genom en förbättring av handläggningen av trafikavstängningar och grävningar på offentliga platser. Genom en anpassad informationsstruktur som är kopplad till varje avstängning kommuniceras en direkt spegling på kommunens hemsida. Det betyder att medborgarna kan se direktuppdateringar vid trafikavstängningar eller grävningar, vilket skapar trygghet och förståelse.

Åtgärdsprogrammet för att främja trafiksäkerhet och uppmuntra till cykling har uppdaterats utifrån en ny inventering av vägnätet och identifiering av eventuella brister. Det innefattar även en uppdatering av kommunens övergripande trafiksäkerhetsmål.

Flertalet trafiksäkerhetshöjande åtgärder kopplat till kommunens arbete med lansering av Supercykelvägar har genomförts. Åtgärderna har bland annat innefattat förbättrad framkomlighet och hastighetsssäkrade cykelöverfarter. Vidare har samarbetet med Trafikverket, Region Skåne och kranskommuner kring och utvecklingen av Skånes Supercykelvägar framskridit.

En större förändring av gatubelysningen har genomförts under året där en omfattande övergång till LED-teknik har förbättrat ljusförsättningarna. Detta utbyte har i sin tur skapat en ökad möjlighet att reglera ljuset, vilket främjar en högre säkerhetsnivå för samtliga trafikanter. En fördjupad planering för broarnas underhåll har tagits fram genom ett nytt förvaltningssystem. Systemet stärker insatserna för broarnas långsiktiga hållbarhet, vilket ytterligare förbättrar möjligheterna för god trafiksäkerhet och hållbar infrastruktur.

Målet följs upp med hjälp av SCB:s medborgarundersökning och vart tredje år kommer även Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) undersökning "Kritik på teknik" som utgör ett

underlag i måluppföljningen. Enligt medborgarundersökningen har 81 % en positiv inställning avseende trafiksäkerheten på gång och cykelvägar i kommunen jämfört med riket som har 74 %. Gällande Skötsel av gator och vägar i kommunen så visar undersökningen att 74 % har en positiv inställning jämfört med resultatet för riket som är 64 %. Därmed görs bedömningen att målet är uppnått.

Mål: Utomhusmiljön är trygg, fri från nedskräpning och välskött.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Trygghet i livets alla skeden – I Lomma kommun ska invånaren vara trygg i livets alla skeden.

Analys

En rad åtgärder och kampanjer som syftar till att skapa en ren utomhusmiljö och bekämpa nedskräpning i kommunen har gjorts under året. För att främja medvetenhet och ansvarstagande bland medborgarna har aktiviteter såsom de årliga skräpplockardagarna genomförts. Dessa aktiviteter, där skolelever, föreningar och privatpersoner deltar, har visat sig vara mycket framgångsrika och har lockat ett stort antal anmälda deltagare. Detta visar på en betydande samhällsmedvetenhet och en stark vilja att agera för en renare och tryggare utomhusmiljö.

Vidare har förändringar gjorts för att göra utomhusmiljön tryggare och hälsosammare. Bland annat har askkoppar flyttats för att minska passiv rökning och informationsskyltar har placerats ut. Kampanjen "Havet börjar här," som utvecklats i samarbete med kommunens miljöinspektörer, markerar vattenbrunnar med kreativa målningar. På ett visuellt sätt påminns besökarna om vikten av att inte slänga skräp på marken och hur allt avfall kan hamna i våra hav.

Nämnden har varit deltagare i utvecklingen av en handlingsplan för att minska marint skräp inom ramen för KIMO (nätverk av lokala myndigheter som arbetar tillsammans för friska hav, rena stränder och blomstrande kustsamhällen). Från och med 1 januari 2026 ska kommuner samla in förpackningsavfall även på allmän plats så som torg och parker.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Som ett steg i detta arbete har ett nytt system för källsortering av avfall inrättats vid Långa bryggan. Under kommande år kommer fler källsorteringssystem att placeras ut på strategiskt utvalda platser.

För att öka kunskapen om hur mycket skräp som finns, vilken typ av skräp det är och var det kommer ifrån genomförs årliga skräpmätningar. Under en vecka i september 2023 genomfördes skräpmätning i Öresundsparken och vid T-bryggan.

Under 2022/2023 genomfördes ett samarbetsprojekt med Skapande verkstad - Lomma Kulturskola där konst och nedskräpning slöt samman. Tanken med projektet var att elever skapade konst av uppsamlat plast som plockats från kommunens stränder. Syfte var att belysa problematiken kring marint skräp. Konstverket ställdes ut i Fladängsparken.

Resultatet från SCB:s medborgarundersökning 2023 visar att 89 % av de som svarade känner sig trygga utomhus när det är mörkt ute. Likaså tyckte flera, 76 %, att nedskräpning var ett ganska eller mycket litet problem. Polisens trygghetsmätning visar ett något sämre resultat jämfört med medborgarundersökningen där 37 % anger att nedskräpning är ett problem.

Med anledning av ovanstående samt de flertal framgångsrika kampanjer, samarbeten och åtgärder som gjorts för att skapa en trygg och ren utomhusmiljö bedömer nämnden att målet har uppnåtts.

Mål: Kommunikationen med medborgarna kring fysiska åtgärder är proaktiv och lättillgänglig.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Den kommunikativa kommunen – Lomma kommun ska vara en öppen och kommunikativ organisation där invånarna känner ett högt förtroende för verksamheten.

Analys

Utvecklingen av nämndens proaktiva och lättillgängliga kommunikationsarbete har fortsatt och under 2023 har många lyckade insatser gjorts på området.

Ett av årets första informationsmöten avsåg Borgeby ängar. Med hela 50 anmälda deltagare blev det tydligt att ekologiska frågor och

byggnadshöjder var av stort intresse för medborgarna. För att få ännu mer värdefull feedback genomfördes en utvärderande enkät via e-post till de anmälda. Svaren visade att majoriteten av deltagarna upplevde att de fått den information de önskat och att de hade en bra upplevelse av mötet.

Vidare har ett dialogmöte med grannar till kommunhuskvarteret och en informationsträff vid Bjärreds torg hållits. Dessa möten syftade till att ge viktig information om pågående projekt, vad som återstod att göra och svara på frågor från berörda. Den öppna dialogen mellan kommunen och dess medborgare visade sig vara framgångsrik, med cirka 100 besökare vid torginformationen.

Ett av de mest minnesvärda evenemangen var invigningen av Långa bryggan, där omkring 250 personer samlades. Därutöver har flera framgångsrika initiativ tagits, som invigningen av Bjärreds torg i samband med Kulturfesten och invigningen av Cykelleden Skåne vid Ovalen.

För att öka medvetenheten om höjdbestämmelser i detaljplaner har nämnden också skapat en informationsfilm för sociala medier. Detta är ett utmärkt exempel på hur teknik och kommunikation kan användas för att öka medvetenheten om viktiga stadsplaneringsaspekter.

Under hösten har nämnden fortsatt arbetet med att skapa en bättre dialog med våra invånare. Först ut var ett öppet hus med fokus på proaktiv kommunikation kring detaljplanen för verksamhetsområde Malmövägen. Ett 50-tal personer kom för att få veta mer om den tänkta utvecklingen i området. Ett nytt koncept provades, med olika stationer för att bjuda in till en god dialog och ge alla tillfälle att ställa sina frågor. Detta format visade sig vara väldigt uppskattat. Med anledning av det goda resultatet genomfördes ett öppet hus med liknande upplägg i Bjärred i oktober med fokus på flera olika projekt i den norra kommundelen, med bland annat Bjärreds vångar, Flädie station och LSS-boende på Löddesnäsvägen i spetsen. Cirka 130 personer deltog och majoriteten var mycket nöjda med informationen de fått under kvällen.

Sist men inte minst bjöd nämnden in till jul-

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

mys på Bjärreds torg när granen på torget tändes. Ett mycket uppskattat initiativ som lockade många besökare.

Sammanfattningsvis har nämnden gjort framsteg i att skapa en närmare och mer interaktiv relation med sina invånare vilket förstärks i resultatet i medborgarundersökningen och nämndens egna undersökningar. Genom evenemang, möten och digitala satsningar har utvecklingen mot en öppen dialog gått framåt och en starkare koppling till medborgare och företag gjorts vilket resulterar i att nämnden bedömer att målet är uppnått.

Mål: Kommunens fastigheter har en låg energiförbrukning.

● *Målet är uppnått*

Koppling till övergripande mål

Balanserat hållbarhetsarbete – Lomma kommun ska bedriva ett balanserat hållbarhetsarbete med kommande generationer i åtanke.

Analys

Nämnden har fortsatt med de viktiga åtgärder och projekt som syftar till att minska energiförbrukningen i kommunens fastigheter och på så sätt driva mot en mer hållbar framtid.

En av de mest betydelsefulla förändringarna är de nybyggda solcellsanläggningarna på Bjärehovskolan och Rutsborgskolan som tagits i drift under 2023. Dessa förväntas inte bara minska det ekologiska fotavtrycket, utan också ge en betydande minskning av kommunens energiförbrukning på dessa fastigheter. I september utfördes upphandlingar för ytterligare solcellsanläggningar på platser som Centralen, Alfredshällskolan och Slättängshallen. Solcellsproduktionen har under 2023 ökat med över 200 % jämfört med föregående år.

Omfattande arbete för att minska energiförbrukningen i befintliga fastigheter pågår också genom att byta till LED-belysning i byggnader, justera ventilationstider och uppgradera uppvärmningssystem till vattenburen värme. Utöver detta har riktlinjerna för lägsta inomhus-temperatur minskats med 1 grad, vilket får stor effekt på energiförbrukningen.

Målet följs upp genom att följa energiförbrukningen vilken ska minska med minst 8% jämfört med värdet 2019. Den totala minskningen är 9 % vilket innebär att målet har uppnåtts.

EKONOMI

Samhällsbyggnadsnämnden visade vid årets slut en negativ budgetavvikelse om totalt -4,7 mnkr. Budgetavvikelsen berodde huvudsakligen på rivning av kommunhus, vilken var en jämförelsestörande post, som belastade 2023 års resultat med -17,0 mnkr. Exkluderat den jämförelsestörande posten visade samhällsbyggnadsnämnden totalt en positiv budgetavvikelse om 12,3 mnkr. Andra rivnings- och saneringskostnader som belastade året var Bjärehovs låg- och mellanstadium, T-bryggan och Lilla Habo 3:9, vilka totalt uppgick till 4,0 mnkr.

Kapitalkostnaderna, inklusive utrangering av kommunhuset, visade en total negativ budgetavvikelse om -1,1 mnkr. De sammantaget högre kapitalkostnaderna motsvarades av investeringsbidrag kopplat till Life Coast projektet.

De ovan nämnda negativa budgetavvikelserna på kostnadssidan dämpades av positiva budgetavvikelser på intäktssidan, främst i form av två gatukostnadsersättningar (totalt 12,7 mnkr) och att Lomma kommun beviljades statligt elstöd, vilket tillföll samhällsbyggnadsnämnden (8,1 mnkr).

I delårsbokslutet prognostiserades en negativ budgetavvikelse vid årets slut om -2,3 mnkr, inklusive rivning av kommunhus. Den slutliga negativa budgetavvikelsen om -4,7 mnkr, förklaras bland annat av högre kostnader för ett beslut från 2021 (KF 2021-02-11 § 5) gällande återbetalning till Lomma Ridklubb och rivning av Lilla Habo 3:9, vilka belastade 2023 års resultat med 2,9 mnkr. Kostnaderna för rivning av Lilla Habo 3:9 har i jämförelse med beslutet som togs 2021 räknats upp från kostnadsbedömningen 2021 (1,2 mnkr) till totalt 1,5 mnkr, resterande del gäller återbetalningen (1,4 mnkr). Kapitalkostnaderna på fastighetssidan blev lägre än prognostiserat vid delåret, vilket bidrog till att minska den negativa budgetavvikelsen för nämndens totala kapitalkostnader till -1,1 mnkr (delårsprognos -2,1 mnkr).

I en sammanfattande bedömning av nämndens budgetavvikelse behöver avvikelsen sättas i relation till jämförelsestörande poster. Poster som påverkade avvikelsen positivt var två gatukostnadsersättningar (12,7 mnkr) och medel från kommunstyrelsen till förfogande för högre energipriser (1,1 mnkr), vilket till

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

följd av bland annat statligt elstöd ej behövde nyttjas.

Jämförelsestörande poster som påverkade avvikelsen negativt var kostnader för rivning av kommunhus (-17,0 mnkr), T-bryggan (-0,5 mnkr), Bjärehovs låg- och mellanstadium (-2,0 mnkr) samt kostnader för beslut från 2021 (-2,9 mnkr).

Med ovanstående jämförelsestörande poster exkluderade visade samhällsbyggnadsnämnden totalt en positiv budgetavvikelse för 2023 om 3,9 mnkr.

Skattefinansierad verksamhet

Den skattefinansierade verksamheten visade för året en positiv budgetavvikelse om 13,1 mnkr. Avvikelsen berodde huvudsakligen på två gatukostnadsersättningar (totalt 12,7 mnkr) och statligt elstöd (1,7 mnkr) samt högre kostnader till följd av beslut om rivning och sanering (-2,0 mnkr). Vid delåret prognostiserades en positiv budgetavvikelse om 13,0 mnkr.

Intäktsidan visade en positiv budgetavvikelse om totalt 22,2 mnkr, varav ovan nämnda poster utgjorde 14,4 mnkr. Övriga avvikelser förklaras främst av högre investeringsbidrag, externa och interna projektmedel samt övriga verksamhetsintäkter. Avvikelsen berodde även på ersättning för detaljplane- och exploateringsarbete som efter omläggning av redovisningsrutin under året redovisades som en intäkt i stället för som tidigare som en minskning av personalkostnaderna.

Kostnadssidan visade en negativ budgetavvikelse om -8,6 mnkr. Förutom personalkostnadens negativa budgetavvikelse (-2,2 mnkr), vilken bland annat förklaras av ovan omläggning av ersättning för detaljplane- och exploateringsarbetet som en intäkt, kunde 4,0 mnkr hänföras till högre kapitalkostnader. Avvikelsen förklaras av stora investeringsprojekt inom gata/park som aktiverats under året samt kort avskrivningstid för projektet Life Coast. Kostnader som belastat verksamheten under året och som också kunnat hanteras till följd av högre intäkter är kostnad för rivning och sanering av T-bryggan (0,5 mnkr) och Lilla Habo 3:9 (1,5 mnkr) samt skador i samband med årets tre stormar (Hans, Babet och Pia).

Driftkostnaderna för gata/parks fasta del som utförs av extern entreprenör visade, trots tillskjutna medel för att möta indexuppräkning (0,6 mnkr), på en negativ budgetavvikelse (-0,4 mnkr). Elkostnaderna blev betydligt lägre än vad som befarades då budgetarbetet för 2023 slutfördes under hösten 2022. Från kommunstyrelsens förfogandemedel överfördes 1,1 mnkr till samhällsbyggnadsnämnden för att möta högre el- och energikostnader. Inom gata/parks kostnader för belysning var utfallet i nivå med ursprunglig budget, det vill säga exklusive den extra tillskjutna budgetposten från förfogandemedel. Teknik- och fastighetsavdelningen arbetade aktivt och i samråd med energikonsult under året med att binda elpriset vid tidpunkter för perioder framåt som bedömdes vara gynnsamma. Detta i kombination med lägre elpris än befarat och utbyte av belysning till mer energisnåla ljuskällor har bidragit till resultatet.

Sammanfattningsvis var den skattefinansierade verksamhetens budgetavvikelse, exkluderat följande jämförelsestörande poster, gatukostnadsersättning (12,7 mnkr), KS till förfogande medel (1,1 mnkr), investeringsbidrag och kapitalkostnader (-2,8 mnkr) samt kostnader för rivning (-2,0 mnkr), +4,1 mnkr.

Fastighetsverksamhet

Utfallet för året avvek negativt med -18,3 mnkr. Årets negativa utfall berodde främst på kostnader för rivning av Kommunhus (-17 mnkr), Bjärehovs Låg- och mellanstadium (-2 mnkr) samt en återbetalning till Lomma Ridklubb (-1,4 mnkr). Den positiva avvikelsen på intäktsidan förklaras främst av ett beviljat statligt bidrag för elstöd (6,4 mnkr). Inom driftskostnaderna var det främst negativa avvikelser för elkostnad (-2,8 mnkr) och reparationskostnader (-4,6 mnkr) samt en positiv avvikelse för underhåll (1,9 mnkr). Kapitalkostnaderna hade för året en positiv avvikelse om 2,8 mnkr.

Den stora negativa avvikelsen för reparationskostnader utgjordes delvis av kostnader för att iordningsställa skyddsrum där kommunen är fastighetsägare (-1,1 mnkr). Vidare innebar saneringen av Torkladan en nettokostnad inom driften (-0,9 mnkr). Med anledning av negativ avvikelse för reparationskostnader kompenseras detta till viss del av en positiv avvikelse på underhållskostnaderna.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Sammanfattningsvis var fastighetsverksamhetens budgetavvikelse, exkluderat följande jämförelsestörande poster, kapitalkostnader (2,8 mnkr), kostnader för rivning (-19,0 mnkr), återbetalning till ridklubben (-1,4 mnkr), -0,7 mnkr.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Den avgiftsfinansierade verksamheten, hamnen, visade för året en positiv budgetavvikelse om cirka 0,5 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras av högre intäkter än budgeterat (0,3 mnkr) samtidigt som verksamhetens kostnader var något lägre än budget (0,2 mnkr).

INVESTERINGAR

Av samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget för 2023 om totalt 242,4 mnkr nyttjades 145,0 mnkr, en budgetavvikelse om 97,4 mnkr.

Anledningen till den positiva budgetavvikelsen kan förenklat summeras till att investeringsutgifter har blivit lägre än budgeterat (cirka 34,6 mnkr), att genomförandet eller betalplan förskjutits i tid (cirka 72,5 mnkr), att investeringar utgått på grund av ändrade behov (5,2 mnkr) eller att investeringsutgiften blivit högre än budgeterat (-3,6 mnkr). I vissa fall genomförs fleråriga projekt tidigare än beräknat vilket innebär en tidigareläggning av investeringsutgifter inom beslutad totalutgift (-6,2 mnkr).

I utfallet ingick investeringsutgift för Brohus, Lomma 25:2 med flera (-6,0 mnkr), motsvarande det belopp som reglerats via entreprenör med gatukostnadsersättning (6,0 mnkr). Investeringsutgiften avser områdesanläggningar utförda innan 2023 och var därför inte budgeterade för året.

Årsanslag mindre investeringar (1,5 mnkr) visade en positiv budgetavvikelse medan investeringsanslag för fastighetsunderhåll visade en negativ budgetavvikelse (-0,6 mnkr).

Av de projekt där genomförandet eller betalplanen förskjutits i tid ingick projekt där det har varit svårt att förutse detta, men även projekt där en bättre planeringsprocess hade kunnat förbättra utfallet. Bland de projekt som bedöms medföra lägre investeringsutgift än budgeterad totalutgift återfinns ännu pågående projekt, vilket gör att det finns en viss osäkerhet kring slutlig avvikelse.

I delårsrapporten prognostiserades att 179,3 mnkr av investeringsbudgeten skulle användas. Utfallet blev 145,0 mnkr, en avvikelse mellan prognos och årsutfall motsvarande 34,3 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av projekt som förskjutits i tid.

Dp alla Lomma hamn, områdesanläggningar
Alla kvartersanläggningar är färdigställda och alla mellanhavanden med exploatören är reglerade. Projektet avslutades därmed under året.

DP Bjärred Centrum

Projektet färdigställdes under 2023. Det avser infrastruktur och anläggning av torg inom exploateringsprojekt och genomfördes i fyra delstapper med olika entreprenörer för varje. Projektet har medfört konsekvensinvesteringar i närområdet, exempelvis hastighets-säkrade passager. Kostnader för konsekvensinvesteringarna belastar projektets totalutgift, vilket förklarar den negativa avvikelsen samtidigt som investeringsmedel inom DP övriga inte nyttjats. Budgeterad totalutgift har inte reviderats under projektperioden.

DP Bjärreds vångar etapp 1

Projektet är i ett detaljplaneskede, vilket har medfört att endast mindre investeringsutgifter belastade projektet under 2023.

Strategiskt markförvärv Borgeby 17:38, Bjärreds vångar

Fastighet inom etapp 1 har förvärvats i augusti 2023. Tilläggsköpeskilling beräknas tillkomma under 2024.

Markförvärv för naturreservat Augustenborg samt strategiskt markförvärv av intilliggande yta

Markförvärv beslutades av kommunfullmäktige i mars 2023. Besluten har sedan överklagats och väntas avgöras under 2024.

LSS Gruppbostad, 6 lägenheter, Löddesnäsvägen

Projektet förväntades påbörjas under 2023 med färdigställande till juli 2024. På grund av att upphandling har överklagats har byggstart skjutits fram till början av 2024. Till följd av detta beräknas driftstart bli förskjuten till december 2024. I nuläget bedöms förseningen inte innebära några negativa konsekvenser för verksamheten.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Bjärehovskolan, nybyggnation ersättningsbyggnad

Byggnaden invigdes under hösten 2022 och utemiljön färdigställdes under 2023. Trots prisökningar för byggmaterial prognostiseras projektets totalutgift bli lägre än beslutad totalutgift.

Ny idrottshall Rutsborgsområdet

Nya idrottshallen togs i bruk den sista mars 2023. Därefter färdigställdes utemiljön och projektet har även omfattat kompletterande åtgärder på befintlig idrottshall. Projektets utgift i sin helhet blev under beslutad totalutgift.

Ombyggnad Borgeby gårdshotell (3 lgh) nyanlända

Projektet har utgått till följd av att det inte är tekniskt genomförbart.

Ombyggnad av stationen i Lomma

I budgeten inför 2022 fastställdes totalutgiften till 7 mnkr för att, i ett första steg, anpassa lokalerna till arbetsplatser för anställda under byggnation av ett nytt kommunhus. I början av 2023 togs beslut i kommunfullmäktige om utökning av totalutgiften med 4,0 mnkr för att de invändiga anpassningar som skulle göras i samband med renoveringen skulle ha en långsiktig ändamålsenlighet och utformas på ett kulturhistoriskt riktigt sätt. Projektet färdigställdes i december 2023. Investeringsutgiften blev, trots beslut om utökad totalutgift, något högre än budgeterat. Detta berodde på att fönster och innerväggar var i sämre skick än vad som gick att förutse.

Båtklubb, Strandvägen Bjärred

Under året överklagades bygglovets och har ännu inte vunnit laga kraft. I dagsläget finns det ingen överenskommelse med föreningen. Till följd av detta kommer såväl projektets genomförande som driftstart, beslutade till 2023, att senareläggas.

Dansrotundan/Folketshus (renovering byggnader)

Byggnation har påbörjats under året och beräknas färdigställas i etapper för att minimera påverkan för hyresgästerna. På grund av dessa anpassningar har projektstart skjutits fram, vilket har inneburit att utfallet varit lågt 2023. Projektet bedöms i dagsläget färdigställas som planerat under 2024 inom beslutad totalutgift.

Utbyte av gatubelysning till LED (inkl. sensorer)

Under året har 84 % av utbytet till LED armaturer genomförts. Projektet har påverkats av bland annat långa leveranstider, vilket medfört att budgeterade medel inte kunnat användas fullt ut i år.

Långa bryggan Bjärred, ersättningsbrygga

Bryggan färdigställdes 2023. Investeringsutgiften blev till följd av lägre anbud än budgeterat under beslutad totalutgift.

Erosionsskydd (tre- och fyrkantsdammen)

Erosionsskyddet är färdigställt och under 2023 har mindre anpassningar med planteringar och anslutningar utförts. Investeringsutgiften blev till följd av lägre anbud än budgeterat under beslutad totalutgift.

Erosionsskydd etapp 2 (LIFE)

Erosionsskyddet är färdigställt. Investeringsutgiften blev lägre till följd av ändrat metodval, vilket berodde på en anpassning till Life Coast-projektet.

T-bryggan Lomma, ersättningsbrygga

Rivning och byggnation av ersättningsbrygga upphandlades under sommaren 2023. Entreprenaden har utformats för att skapa attraktiva förutsättningar för anbudsgivare, bland annat lång genomförande tid och flexibelt startdatum. Detta har inneburit en förskjutning av byggstart, vilket medfört att årets utfall var lägre än planerat. Projektet beräknas genomföras under beslutad period och inom beslutad totalutgift.

Kommunala investeringar Alnarp station

Budgeterad markreglering har ännu ej skett, vilket förklarar årets positiva avvikelse. Totalutgiften bedöms rymmas inom beslutad totalutgift.

Kommunhuskvarteret, Nytt kommunhus, Gymnasieskola

Projektet har övergått i genomförandefas. Detaljplanen är antagen av kommunfullmäktige men har ännu inte vunnit laga kraft på grund av överklagandeprocess. Avtal har tecknats med byggtreprenör. Under kvartal ett och två 2024 kommer rivning, schaktning och spontning genomföras. Byggstart är beräknad till kvartal 3 2024 och driftstart till 2027.

Karstorp - idrottshall

Projektet är i uppstartsfas. Ledningsägare har påbörjat förberedande arbeten och framtagande av förfrågningsunderlag är påbörjat. På grund av komplexiteten på platsen, som exempelvis befintlig hall, detaljplanens förutsättningar samt verksamheternas funktionskrav, har projektering tidigare lagts. Detta har inneburit kostnader under 2023.

Brohus Lomma 25:2 med flera, områdesanläggningar

Reglering av gatukostnadsersättning i enlighet med exploateringsavtal har gjorts, avseende områdesanläggningar som utfördes tidigare än 2023.

UPPFÖLJNING AV VERKSAMHET SOM UTFÖRS AV PRIVATA UTFÖRARE

Skattefinansierad verksamhet

Drift och underhåll av allmän platsmark utförs av PEAB. För att säkerställa hög kvalitet och effektivitet på utfört arbete utförs regelbundna kontroller. Dessutom genomförs minst fyra kontraktsmöten per år där eventuella avvikelser noteras och där fokus bland annat ligger på arbetsmiljö, miljöfrågor, avtalsuppföljning och verksamhetens kvalitet. Uppföljning av entreprenaden redovisas till nämnden två gånger per år.

Fastighetsverksamheten

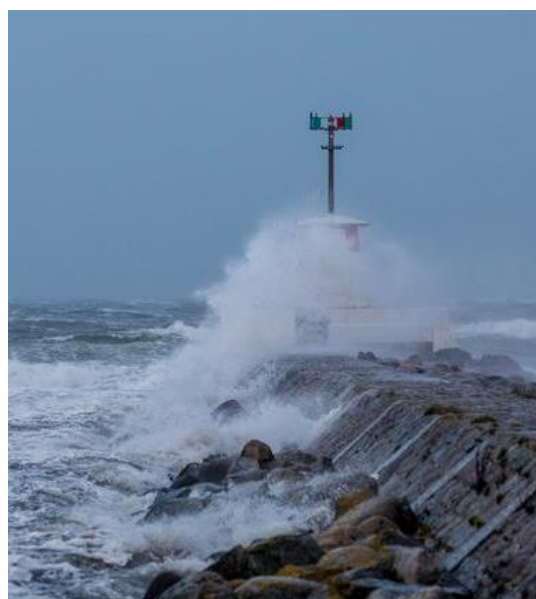
Drift och underhåll av utemiljöer inom kommunala fastigheter utförs av PEAB. För att säkerställa hög kvalitet och effektivitet på utfört arbete utförs regelbundna kontroller. Dessutom genomförs minst fyra kontraktsmöten per år där eventuella avvikelser noteras och där fokus bland annat ligger på arbetsmiljö, miljöfrågor, avtalsuppföljning och verksamhetens kvalitet. Uppföljning av entreprenaden redovisas till nämnden en gång per år.

Lokalvården är uppdelad i två entreprenader; en i Lomma och en i Bjärred. Entreprenören är Samhall AB för båda avtalen. För att säkerställa att avtalet efterlevs och att avtalsenliga kvalitetsnivåer uppfylls utförs regelbundna kontroller. Vidare hålls kvartalsvisa kvalitetsmöten samt kvartalsvisa driftmöten med respektive verksamhet. Uppföljning av entreprenaden redovisas till nämnden en gång om året.

OMVÄRLD OCH FRAMTID

Lomma kommuns arbete inom miljö och klimat står inför tekniska och ekonomiska utmaningar, särskilt kring anpassning av lågt belägna områden och säkring av viktig infrastruktur mot översvämningar. För att möta dessa utmaningar betonas behovet av beredskap och kontinuitetshantering, vilket innebär snabb och effektiv anpassning till potentiella klimatrelaterade påfrestningar. Det inkluderar planering för översvämningrisker, utveckling av klimatresistent infrastruktur och säkerställande av samhällstjänster under extrema förhållanden. Lomma kommun positionerar sig genom denna strategi för att möta klimatförändringarnas komplexa utmaningar och säkerställa ett robust och hållbart samhälle. Detta gynnar både invånare och främjar en långsiktigt hållbar och motståndskraftig framtid för hela kommunen.

En av Lomma kommuns utmaningar inkluderar den nationella och lokala nedgången i bostadsbyggande. Fokus ligger på att bevara kompetens, etablera planberedskap för nya bostäder och planera mark för attraktiva boendeformer. Samarbete och nytänkande krävs för hållbara samhällsbyggnadsprojekt. Dessutom måste man anpassa befintliga lokaler för att möta det minskande underlaget i förskolor och skolor över tid, vilket kräver strategiska och innovativa åtgärder för att upprätthålla en välfungerande samhällsstruktur.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

DRIFTREDOVISNING

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Nämnden totalt, tkr				
Intäkter	195 511	253 889	239 292	207 433
Kostnader	-279 308	-324 869	-372 362	-335 794
Driftnetto	-83 797	-70 980	-133 070	-128 361
Budgetavvikelse	10 780	51 829	-4 709	
Skattefinansierad verksamhet				
Intäkter	10 919	53 096	37 650	15 980
Kostnader	-101 181	-136 519	-148 626	-140 061
Driftnetto	-90 262	-83 423	-110 976	-124 081
Budgetavvikelse	2 142	35 158	13 105	
Fastighetsverksamhet				
Intäkter	181 383	197 454	198 056	188 215
Kostnader	-170 696	-180 580	-216 323	-188 215
Driftnetto	10 688	16 874	-18 267	0
Budgetavvikelse	8 581	16 822	-18 267	
Avgiftsfinansierad verksamhet				
Intäkter	3 182	3 208	3 586	3 238
Kostnader	-6 030	-7 431	-7 413	-7 518
Driftnetto	-2 848	-4 223	-3 827	-4 280
Budgetavvikelse	-568	57	453	

VERKSAMHETSMAÅTT

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
SAMMÄLLSBYGGNAD - SKATTEFINANSIERAD				
Grönområden, skötselyta tusen kvm	4 864	4 955	4 981	4 962
Gator, skötselyta kvm	1 593	1 599	1 606	1 603
Gatubelysning, antal belysningspunkter	6 982	6 982	6 982	7 060
Drift och underhåll av grönytor, kr/kvm	3,57	3,93	3,98	3,89
Drift och underhåll av gator, kr/kvm	15,62	16,87	18,28	17,27
Drift och underhåll, kr/ljuspunkt	843	736	804	927
SAMMÄLLSBYGGNAD - FASTIGHETSVERKSAMHET				
Bruksarea (BRA) (1000-tal kvm)				
Yta totalt	136	139	140	140
Yta, ägda fastigheter inkl. bostadsrätter	113	116	119	119
Intäkter, kr/kvm	1 263	1 273	1 413	1 341
Kostnader, kr/kvm*	715	774	827	765
Kapitalkostnader, kr/kvm**	543	520	556	575
Underhåll				
Planerat underhåll, kr/kvm	47	60	54	59
Löpande underhåll, kr/kvm	77	108	95	72
Underhåll genom komponentinvesteringar, kr/kvm	45	53	55	55
Totalt underhåll, kr/kvm	169	221	204	186

* Kostnader för jämförelsestörande poster ingår inte, sammanlagt 22,4 mnkr varav kostnader för rivning utgör 20 mnkr.

** Utrangeringar/nedskrivningar, för bland annat kommunhuset, ingår

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet, Bygglovverksamhet

VERKSAMHET

En insats för att nå lovsökande företagare och näringsidkare har genomförts under året. Inledande telefonkontakt tas med den sökande i dessa ärenden. Syftet med kontakten är att skapa ett förtroende och en informationskanal där den sökande redan från början har möjlighet att ställa vissa frågor samt få information om hur processen för den kommande handläggningen av deras ärende ser ut i stora drag. Förhoppningen med detta angreppssätt är att företagare och näringsidkare, som tenderat att ge ett lägre betyg på byggenheten i Insiktsmätningen, ska uppleva en bättre service och bli mer nöjda med byggenheten överlag. Insatsen är ett led i uppsatt och riktat mål till byggenheten, där företagare som sökt bygglov under 2023 kontaktats för att kunna förbättra verksamheten ytterligare.

En rad Lotsmöten har genomförts under 2023. Lotsfunktionen är en sedan tidigare införd tjänst i kommunen. Tjänsten är till för den som vänder sig till kommunen för att etablera ny verksamhet eller den som vill utveckla befintlig verksamhet.

Under våren har medborgarna återigen erbjudits möjligheten att söka Expresslov. Tiderna har varit välbesökta och uppskattade.

Under våren och sommaren har byggenheten tagit del av remisser från Boverket avseende en större föreslagen regelförändring i Boverkets byggregler. Förändringarna är, om de genomförs, omfattande. Byggenheten har satt sig in i åtgärdernas konsekvenser och nämnden har inkommit med yttrande till Boverket.

Under perioden har ett samverkansavtal arbetats fram mellan Samverkan sydvästkommunerna. Miljö- och byggavdelningarna har behov av att kunna stötta varandra emellanåt i olika typer av handläggning med anledning av exempelvis jäv eller sjukskrivningar. I mindre kommuner finns även en sårbarhet då vissa arbetsområden endast handläggs av en person per kommun. Ett förslag till avtal har därför tagits fram för att kunna genomföra handläggning i annan kommun inom samtliga delar av miljö- och byggverksamheten. Beslut- och

delegationsrätten kvarstår i respektive kommun. Avtalen beräknas kunna vara undertecknat av samtliga kommuner under början av 2024.

Under 2023 har miljöenheten fortsatt att aktivt arbeta med att ta fram förebyggande informationsmaterial till verksamhetsutövare. Arbetet är ett steg i den innovativa myndighetsutövningen som innebär att företagare ska fått information om gällande lagstiftning och hur denna efterlevs innan tillsyn sker. På så sätt ökar efterlevnaden av lagstiftningen och administrativa och tidskrävande uppgifter så som förelägganden och förbud minimeras.

Miljöenheten har även genomfört en förebyggande kostnadsfri utbildning för hygienverksamheter. Förekomsten av resistenta bakterier som MRSA och ESBL ökar stadigt i samhället, vilka kan orsaka svåra infektioner om de kommer in i kroppen. Nya utmaningar och större faror kräver noggranna rutiner för att minska riskerna. Genom att kontinuerligt uppdatera verksamheternas kunskaper minskar riskerna för osäkra behandlingar. Utbildningen arrangerades av Lomma kommun och Samverkan sydväst kommunerna erbjöds ett antal platser på utbildningstillfället. Utbildningen var mycket uppskattad av företagen såväl som inspektörerna.

Under 2023 har även samtliga 154 livsmedelsverksamheter klassats om enligt en ny riskklassningsmodell från Livsmedelsverket. Inför omklassningen genomfördes förebyggande informationsutskick samt framtagande av en E-tjänst där livsmedelsföretagarna kunde lämna de uppgifter som krävdes för omklassningen. Det prioriterade och tidskrävande arbetet har prioriterats och genomförts under 2023 vilket innebär att livsmedelskontrollen kan genomföras enligt plan från och med den 1 januari 2024 utan förseningar.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål: Invånare och företag är nöjda med den service som bygglovsverksamheten erbjuder. *(riktat mål från kommunfullmäktige till miljö- och byggnadsnämnden)*

● Målet är uppnått

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

Miljö- och byggnadsnämndens strävan efter att erbjuda invånare och företag den bästa servicen inom bygglovsverksamheten fortsätter och många framgångsrika satsningar har gjorts som lett till förbättringar.

De senaste åren har byggenheten erbjudit expresslov till sökande i Lomma kommun. Satsningen är ett led i nämndens arbete med innovativ myndighetsutövning och en god service till kommuninvånarna. Ett expresslov är ett bygglov som kan sökas för enklare åtgärder, exempelvis uterum, mindre tillbyggnader, fasadändringar och plank, som är planenliga och kompletta när ansökan inkommer och där beslut i ärendet ges samma dag.

En slutsats från nämndens pågående förbättringsarbete är att en tydlig och tidig dialog med de som söker lov innebär en ökad förståelse och nöjdhet. Det borgar också i sin tur till goda relationer mellan nämnd och kommunens invånare samt företag.

Det sammanvägda resultatet för bygglovsverksamheten år 2023 är ett NKI på 67 vilket motsvarar ett godkänt resultat i SKRs mätning In-sikt. Resultatet för företag (69, på 27 inkomna svar) är högre än medborgare och föreningar (66, på 107 inkomna svar). Resultatet för företagare är en förbättring jämfört med tidigare år. Resultatet för privatpersoner och föreningar är godkänt men en försämring jämfört med 2022. Nämnden bedömer därmed att målet är uppnått.

Mål: Förtroendet för hur nämnden bedriver sitt tillsynsansvar är högt bland företagare och medborgare.

● Målet är uppnått

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Analys

Nämnden har arbetat målinriktat för att medborgare och företag ska känna förtroende för verksamheterna. Ett strukturerat tillsynsarbete där ärenden hanteras skyndsamt är uppskattat, verksamheten har de senaste åren arbetat sig igenom och hanterat de tillsynsärenden som tidigare inte prioriterats vilket har gett en positiv respons.

Målet följs upp med hjälp av SKR:s insiktsmätning som redovisar kundnöjdhet gällande bland annat kompetens, rättssäkerhet, effektivitet, bemötande, information och tillgänglighet. Vid en sammanvägning av resultatet för verksamhetsområdena livsmedel, hälsoskydd, miljöskydd och bygg får nämnden ett resultat på index 73, vilket är en hög nivå enligt graderingen. Tidigare år har index legat på 74 (2022), 75 (2021) respektive 72 (2020).

För 2023 har tillsyn i enlighet med byggenhetens och miljöenhetens tillsynsplan genomförts. Planerna är behovsstyrda och prioriterade inom verksamheterna.

Miljö- och byggnadsnämnden bedömer med hänvisning till ovanstående att företagare och medborgare är nöjda med den service som verksamheten erbjuder tillsammans med att tillsynsplanerna genomförts, att målet är uppfyllt.

EKONOMI

Miljö- och byggnadsnämnden visade för året en positiv budgetavvikelse om totalt 1,6 mnkr. Den positiva avvikelsen berodde huvudsakligen på vakanser inom miljö- och tillsynsverksamheten och ett par större bygglovsintäkter samt lägre kostnader för bostadsanpassningsbidrag än budgeterat.

Budgetavvikelsen vid årets slut (1,6 mnkr) i jämförelse med delårsprognosens helårsavvikelse (0 mnkr) berodde främst på att prognos-

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

sen byggde på att budgeterade medel för bostadsanpassning skulle nyttjas samt osäkerhet kring bygglovsintäkter.

Bygglovsverksamheten

Bygglovsverksamheten visade en positiv avvikelse om 0,7 mnkr jämfört budget. Intäkterna under året var, främst till följd av tre större bygglov på vardera strax under 0,4 mnkr, högre än budget (0,6 mnkr). Två av byggloven inkom under årets sista kvartal. Intäkter till följd av sanktionsavgifter bidrog till den positiva avvikelsen med motsvarande 0,2 mnkr. Personalkostnaderna totalt för verksamheten, inkluderat personalrelaterat bidrag, visade en negativ budgetavvikelse om -0,1 mnkr. Övriga verksamhetskostnader var totalt i nivå med budgeterade kostnader, vilket främst förklaras av högre kostnader inom bygglov (-0,6 mnkr) och motsvarande lägre inom bostadsanpassningsåtgärder (0,6 mnkr).

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten visade en positiv budgetavvikelse om 0,9 mnkr. Intäkterna var högre än budgeterat (0,4 mnkr), vilket förklaras av positiv budgetavvikelse inom miljöavgifter. Den positiva budgetavvikelsen berodde även på vakans och sjukskrivning i organisationen under året, vilket innebar lägre personalkostnader (0,6 mnkr). Övriga verksamhetskostnader och intäkter visade ett utfall i nivå med budget (-0,1 mnkr).

ÅTGÄRDER UNDER ÅRET FÖR BOKSLUT I BALANS

Miljö- och byggnadsnämnden prognostiserade ett utfall för helåret i nivå med budgeterat resultat. Nämnden visade vid årets slut en positiv budgetavvikelse om 1,6 mnkr. Osäkerhet och sjukfrånvaro i kombination med att stora bygglov inkom i slutet av året gjorde att det inte fanns möjlighet till att anställa extra personalresurser eller genomföra några större satsningar tidigare på året.

OMVÄRLD OCH FRAMTID

Den 1 januari 2023 började den nya taxan för bygglovsverksamheten att gälla.

Ekonomiska konsekvenser av ny bygglovstaxa kan innebära minskade intäkter beroende på vilken typ av bygglov som inkommer till miljö- och byggnadsnämnden. Höjda priser på material och försämrad privatekonomi kan innebära att antalet inkommande bygglov minskar. Under 2023 bevakades intäkterna löpande. Ett antal större bygglov tillsammans med avvägningar kring anställning av personal innebar att nämndens ekonomi var i balans med budget. Inför 2024 bedöms samma förutsättningar med minskat antal bygglovsansökningar föreligga. Nämnden kommer därför fortsatt att löpande bevaka antalet bygglov, kostnader och intäkter.

Försämrad privatekonomi kan även komma att påverka verksamheter som nämnden utövar tillsyn över. I tider med försämrad företagsekonomi är tillsynen viktig. Det kan exempelvis vara tillsyn över att farligt avfall omhändertas på ett korrekt men dyrare sätt eller att det inte sker en ökning av livsmedelsfusk på grund av försämrad ekonomi för livsmedelsföretag.

Omfattande förändringar gällande lagstiftning för avfall, avfallsförebyggande samt engångsartiklar kommer att införas under 2024 och kommande år. Miljö- och byggnadsnämnden är tillsynsmyndigheten som är ansvarig för att kontrollera att företagen i kommunen uppfyller avfallsförordningen och förändringarna som denna medför. Bland annat innebär det att matavfall måste skiljas från sina förpackningar, att engångsartiklar i plast ska ersättas samt att det ska finnas möjlighet för kunder att hämta sin mat i flergångsförpackningar på många restauranger. Tillsynen är ny och det kommer krävas många förebyggande informationsinsatser tillsammans med Sysav.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

DRIFTREDOVISNING

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Nämnden totalt, tkr				
Intäkter	7 634	6 969	7 507	6 229
Kostnader	-20 618	-15 895	-16 340	-16 680
Driftnetto	-12 984	-8 926	-8 833	-10 451
Budgetavvikelse	29	1 037	1 618	
Miljö- och hälsoskyddsverksamhet				
Intäkter	2 162	2 141	2 536	2 130
Kostnader	-5 212	-4 994	-5 631	-6 174
Driftnetto	-3 050	-2 853	-3 095	-4 044
Budgetavvikelse	584	914	949	
Bygglövsverksamhet				
Intäkter	5 471	4 828	4 971	4 099
Kostnader	-15 406	-10 901	-10 709	-10 506
Driftnetto	-9 934	-6 074	-5 738	-6 407
Budgetavvikelse	-555	122	669	

VERKSAMHETSMÅTT

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSVERKSAMHET				
Nettokostnad för myndighetsutövning miljö och hälsoskydd, kr/inv	123	115	124	145
Antal inkomna anmälningsärenden	100	96	241	70
Antal inkomna klagomålsärenden	25	23	17	35
Antal objekt miljöskydd	136	136	138	145
Antal objekt hälsoskydd	184	184	194	210
Antal objekt livsmedelstillsyn	150	148	155	155
BYGGLOVVERKSAMHET				
Antal inkomna bygglovsansökningar	404	323	254	280
Antal ansökningar via e-tjänst	265	181	176	200
Antal OVK ärenden (obligatorisk ventilationskontroll)	93	112	175	160
Antal beslutade slutbesked	158	189	121	200
Antal inkomna ärenden olovligt byggande	32	40	26	30

DE KOMMUNALA BOLAGEN

LOMMA SERVICEBOSTÄDER AB

Lomma Servicebostäder AB (LSAB) är ett av Lomma kommun helägt bostadsbolag med ändamålet att främja boendet med anknytning till vård, omsorg och serviceverksamhet. Bolaget har haft en anställd under räkenskapsåret. Verkställande ledning sker på deltid medan löpande bokföring, hyresadministration samt teknisk förvaltning köps in från Lomma kommun. Förvaltning av bolagets fastighetsbestånd sker i övrigt i samregi med Lomma kommun. Vid årets slut uppgick antalet fastigheter som ägs av bolaget till fyra med cirka 152 lägenheter samt verksamhetslokaler om cirka 11.460 m² (BRA).

VERKSAMHET

Vid extra bolagsstämma 2023-06-08 togs beslut om att anta en ny bolagsordning för bolaget. Vid samma stämma beslutades att både minska antalet ledamöter och suppleanter från fem till tre.

Vid styrelsemötet den 14 september 2023 beslutade styrelsen att utse Jane Isgren till ny VD i bolaget, i enlighet med den nya bolagsordningen.

EKONOMI

Bolagets resultat efter finansiella poster uppgick till -0,7 mnkr, vilket är 0,5 mnkr bättre än budgeterat.

Bolaget har under året erhållit 0,7 mnkr i statligt elstöd.

De löpande driftkostnaderna är 0,3 mnkr lägre än budget. Underhållet har utförts med 1,8 mnkr vilket är 0,5 mnkr högre än budgeterat. Räntekostnaderna avviker negativt mot budget med 0,3 mnkr. Ränteintäkterna avviker positivt mot budget med 0,3 mnkr.

Bolagets låneskuld uppgår till 89 mnkr (94 mnkr, 2022). Den genomsnittliga räntesatsen på bolagets lån uppgick vid årsskiftet till 2,13 % (1,21 % 2022).

Investeringarna uppgår till 0,1 mnkr och avser förprojektering av installation av solceller i bolagets fastigheter.

FRAMTID

Lomma kommun har som mål att fortsatt ge LSAB i uppdrag att tillhandahålla bostäder och lokaler.

NYCKELTAL

	2022	2023
Nettomsättning, mnkr	15,4	18
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-0,6	-0,7
Kassalikviditet, %	40,9	124,8
Soliditet, %	12,6	12,2

VA SYD – Kommunalförbund

VERKSAMHET

VA SYD är ett politiskt styrt kommunalförbund. Medlemskommunerna är Burlöv, Eslöv, Lomma, Lund och Malmö. Lomma kommuns andel är 4,43 %. VA SYD har sedan hösten 2018 politiskt beslutade mål för att motverka klimatförändringar och säkerställa kvalitet och leverans till kunderna i medlemskommunerna. Den 1 januari 2019 gick Lomma kommun med i VA SYD vilket innebär att VA SYD serverar ytterligare cirka 24 000 kunder, hanterar ännu 1 avloppsreningsverk, 5 tryckstegringsstationer, 41 pumpstationer, 593 brandposter och knappt 5 800 servisventiler. Det tillkom även 198 km huvudledningar för dricksvatten.

EKONOMI

Lomma kommuns VA kollektiv redovisar ett underskott för året uppgående till 9,1 mnkr jämfört med ett budgeterat underskott på 9,2 mnkr.

Intäkterna består till största delen av VA-avgifter, som utgörs av bruksavgifter och anläggningsavgifter. Lomma kommun genomförde en höjning av bruksavgifterna med 5 % inför 2023, vilket motsvarar cirka 2,6 mnkr i ökning jämfört med 2022. Intäkterna har minskat på grund av en lägre vattenförbrukning inom framför allt hushåll. Bruksavgifterna avviker negativt mot budget med 1,6 mnkr.

Personalkostnader har en positiv budgetavvikelse med 0,1 mnkr.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Bland övriga kostnader är de största posterna kostnader för entreprenadarbeten, inköp av vatten, kostnader för transport och rening av avloppsvatten i Malmö (Sjölunda avloppsreningsverk) samt reparation och underhåll av ledningar. Övriga kostnader har en negativ budgetavvikelse för året med -0,6 mnkr. Detta beror främst på högre kostnader för reparation och underhåll av ledningar på grund av mer komplexa läckor än tidigare. Kostnader för elektricitet visar en positiv budgetavvikelse.

Avskrivningar avviker positivt mot budget med 0,5 mnkr. Finansnetto uppgår till -1,5 mnkr för året vilket är en positiv budgetavvikelse med 1,2 mnkr.

Investeringsgraden är 112 % och mäts som investeringsutfall/investeringsbudget.

AB MALMÖREGIONENS AVLOPP

VERKSAMHET

Bolaget äger och driver anläggningar för avledande av avloppsvatten från Arlöv, Åkarp, Hjärup och Lomma till Malmö stads avloppsreningsverk Sjölunda. Bolaget har inga anställda.

Viktiga händelser under året

Hantering av de största kostnadsposterna (avloppsvattenreningen i Sjölundaverket och elförsörjningen) sköts direkt mellan ägarkommunerna och VA SYD resp. elbolagen från och med ingången av 2023.

En extra bolagsstämma 2023-10-24 beslutade att ge styrelsen för ABMA i uppdrag att

genomföra avvecklingen av ABMA samt att en anmälan till Bolagsverket görs efter beslut vid kommande ordinarie bolagsstämma 2024 om frivillig likvidation av bolaget.

Anläggningstillgångarna överläts till ägarkommunernas VA-kollektiv per den 2023-10-31 och bokfört värde kvittades mot förutbetalda intäkter.

Återbetalning av merparten av de resterande förutbetalda intäkterna gjordes den 2023-12-14.

Lomma kommun har i sin tur överlåtit anläggningarna, till ett värde av 9,6 mnkr, och förutbetalda brukaravgifter, 10,2 mnkr, till VA SYD som har ansvaret för Va-verksamheten.

EKONOMI

Bolagets omsättning 2023 uppgick till 1,6 mnkr, vilket är väsentligt lägre än tidigare år beroende på vidtagna åtgärder. Uppkomna kostnader var inte flödesrelaterade utan fördelades enligt tidigare framtagna mall för kostnadsfördelning av fasta kostnader mellan kollektiven. Genom överlåtelserna av tillgångarna och återbetalningen av förutbetalda intäkter minskade ABMA:s skuld till ägarna från 34,3 mnkr till 0,4 mnkr vid utgången av 2023. Bolaget har inte arbetat med nyckeltal.

FRAMTID

Vid kommande bolagsstämma 2024-03-05 kommer stämman föreslås besluta att ansöka om en frivillig likvidation till Bolagsverket.

KONCERNBOLAGENS RESULTATRÄKNING

mnkr	LSAB (100 %)		VA-syd (4,43 %)		ABMA (40 %)	
	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2023
Intäkter	15,4	18,0	57,7	69,4	6,2	0,6
Kostnader	-9,8	-10,7	-46,6	-55,5	-5,9	-0,6
Avskrivningar	-5,3	-6,3	-10,1	-12,4	-0,3	-0,2
Årets rörelseresultat	0,3	1,0	1,0	1,5	0,0	-0,2
Finansiella intäkter	0,1	0,3	0,1	0,5		0,2
Finansiella kostnader	-0,9	-2,0	-1,1	-2,0		
Resultat efter finansiella poster	-0,5	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Bokslutsdisp.	0,5	0,3				
Skatt						
Årets resultat	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0

ORDLISTA/FÖRKORTNINGAR

Begrepp

Avsättningar: Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den skall infrias.

Eget kapital: Är skillnaden mellan skulder/avsättningar och tillgångar.

Finansiella intäkter: Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto och intäkter genererade av pensionsförvaltningen.

Finansiella kostnader: Består främst av kostnader som kommer från upplåning och kostnader i pensionsförvaltningen.

Finansnetto: Finansiella intäkter minus finansiella kostnader.

Generella statsbidrag: Statsbidrag som inte är riktade till någon speciell verksamhet.

Kapitalkostnader: Består av två olika delar, avskrivningar och intern ränta.

Kassaflödesanalys: Beskriver hur likvida medel förändrats under året genom den löpande

verksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten.

Kortfristiga skulder respektive fordringar: är sådana som förfaller under det närmaste året.

Långfristiga skulder respektive fordringar: är sådana som förfaller efter mer än ett år.

Soliditet: Visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital och visar om det finns beredskap för framtida resultatförsämringar, det vill säga den långsiktiga betalningsförmågan. Beräknas genom att dividera justerat eget kapital med summa tillgångar.

Förkortningar

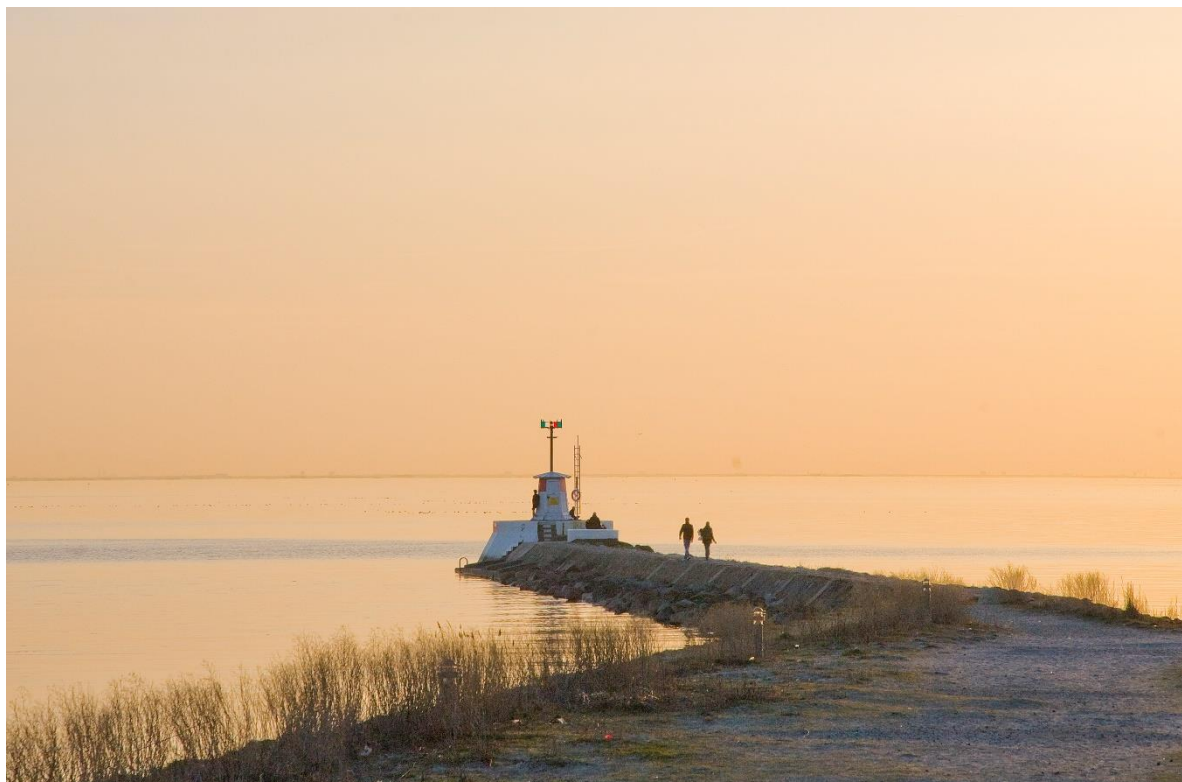
ABMA: AB Malmöregionens Avlopp

LSAB: Lomma Servicebostäder AB

LSS: Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade

SCB: Statistiska centralbyrån

SKR: Sveriges kommuner och regioner

info@lomma.se • 040-641 10 00
lomma.se